

Fylkesmannen i Vestfold

Årsrapport 2016

Innholdsliste

Innholdsliste	2
1 Fylkesmannens beretning	4
1.1 Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse	4
1.2 Overordnet framstilling av de viktigste prioriteringer for året	4
1.3 Sentrale forhold internt og eksternt som har hatt betydning for oppnådde resultater	5
1.4 Andre forhold	5
Sted, dato og fylkesmannens signatur	5
2 Introduksjon til embetets hovedtall	6
2.1 Embetet og samfunnsoppdraget	6
2.2 Organisasjon og ledelse	6
2.3 Presentasjon av utvalgte nøkkeltall	8
2.4 Andre forhold	11
3 Årets aktiviteter og resultater	13
3.1 Redegjørelse for, analyse og vurdering av oppnådde resultater	13
Hovedmål 1 - Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket	13
Hovedmål 2 - Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger	14
Hovedmål 3 - Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene	15
Hovedmål 4 - Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk	16
3.1.1 Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket	17
3.1.1.1 En bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk	17
3.1.1.2 Informasjon og veiledning er tydelig og målrettet	18
3.1.1.3 Fylkesmannen understøtter kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap	19
3.1.1.4 Økt kunnskap om sosialtjenesteloven	19
3.1.1.5 Øke tilgjengelighet og kapasitet, samt styrke kvalitet og innovasjonsevne i helse- og omsorgssektoren og i folkehelsearbeidet	20
3.1.1.6 Økt kapasitet og kompetanse om psykisk helse og rus, med satsing på bedre forebygging og sammenhengende tjenester	21
3.1.1.7 Økosystemene i fylket har god tilstand og leverer økosystemtjenester	22
3.1.1.8 Ingen arter og naturtyper i fylket er utryddet, og utviklingen til truede arter er i bedring	22
3.1.1.9 Utslipp av helse- og miljøfarlige stoffer er redusert og forurensning skader i så liten grad som mulig helse og miljø	23
3.1.1.10 God økonomiforvaltning i kommunene	23
3.1.1.11 Kommunereform	24
3.1.1.12 Økt verdiskaping i landbruket	24
3.1.1.13 Bærekraftig landbruk	25
3.1.2 Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger	26
3.1.2.1 Godt tjenestetilbud for barn og unge	26
3.1.2.2 Den offentlige boligsosiale innsatsen skal være helhetlig og effektiv	26
3.1.2.3 Helhetlig og samordnet arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i fylket	26
3.1.2.4 Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring	26
3.1.2.5 Klimahensyn skal ivaretas i alle sektorer	28
3.1.2.6 Fylkesmannen understøtter nasjonale myndigheters og kommunenes arbeid med flyktningssituasjonen	28
3.1.3 Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene	29
3.1.3.1 Høy kvalitet i veiledning, kontroll, tilsyn og klagebehandling	29
3.1.3.2 Effektiv og korrekt lov- og tilskuddsforvaltning	31
3.1.3.3 Befolkningen har tillit til tjenestene og får ivaretatt sin rett til forsvarlige og nødvendige	31

tjenester	32
3.1.3.4 Økt rettssikkerhet og rettslikhet for vergetrengende	35
3.1.4 Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk	36
3.1.4.1 Økt kvalitet og kompetanse i kommunene	36
3.1.5 Gjennomførte evalueringer	36
3.1.6 Særskilt om oppdrag i tildelingsbrevet og/eller faste oppgaver i Virksomhets- og økonomiinstruks	37
3.2 Særskilte rapporteringskrav fra tildelingsbrevet	37
3.3 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk	55
3.4 Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultat	56
3.5 Andre forhold	56
4 Styring og kontroll i embetet	57
4.1 Redegjørelse for vesentlige forhold ved embetets planlegging, gjennomføring og oppfølging	57
4.1.1 Embetets risikostyring	57
4.1.2 Embetets internkontroll, herunder iverksatte tiltak	57
4.1.3 Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen i embetet	57
4.1.4 Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier)	57
4.1.5 Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen og status for arbeidet med informasjonssikkerhet	57
4.2 Rapportering av andre vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og lignende	57
5 Vurdering av framtidsutsikter	59
5.1 Forhold i og utenfor embetet som kan påvirke embetets evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt	59
5.2 Konsekvenser for embetets evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt	60
5.3 Andre forhold	60
6 Årsregnskap	61

1 Fylkesmannens beretning

1.1 Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse

Fylkesmann Erling Lae avsluttet sitt åremål 30. juni 2016. Et av de siste oppdragene han hadde var å være vertskap for "Det store fylkesmannsmøtet" som ble arrangert i Vestfold 15.-17. juni. Alle landets fylkesmenn og assisterende fylkesmenn var invitert, sammen med representanter for Kommunal- og moderniseringsdepartementet, andre departementer og offentlige etater. Dette møtet avsluttet en lang tradisjon. Etter at nye styringsrutiner er innført og fylkesmannsreformen er gjennomført, vil embetene og oppdragsgiverne organisere samarbeidet på andre måter.

Vi sendte inn foreløpig rapport om kommunereformen 30. juni og konstaterte at frivillige sammenslåingsvedtak fører til at 14 Vestfold-kommuner blir til 6, fram mot 2020. Samtlige får mer enn 20000 innbyggere. Fylkesmannens vurdering er at fylkets nye struktur i all hovedsak tilfredsstillende regjeringen og Stortingets mål med reformen. Vestfold-kommunene har tatt den nasjonale reformen på stort alvor og fulgt opp invitasjonen til nabopratt og frivillige løsninger. De har selv tegnet det nye kommunekartet. Fylkesmannen har, som prosessveileder, stilt opp med råd og innlegg i alle sammenhenger der kommunene, lag og foreninger har anmodet om det.

I tillegg rapporten 30. september orienterte vi om at Re valgte Tønsberg som framtidig kommunepartner fra 2020, og vi tilrådde at Mulvika grunnkrets fra samme tidspunkt overføres fra Re til Holmestrand kommune.

Sandefjord hadde sitt konstituerende kommunestyremøte 19. oktober, som innledning til den nye kommunens oppstart 1. januar 2017. Årsskiftet markerte samtidig overføringen av Veiar tettsted, med ca. 2300 innbyggere, fra Stokke til Tønsberg. En stor sammenslåing og en stor grenseregulering i Vestfold markerte dermed kommunereformens første nasjonale resultater "i marken".

Fylkesmannens oppsummering er at hovedmålet så absolutt er nådd, og at Vestfold er på vei mot en robust hovedstruktur. Vi ser det fortsatt kan være muligheter for enkelte initiativ til mindre grense-reguleringer. Ressursmessig vil vi peke på at øverste ledelse har prioritert dette arbeidet svært høyt, sammen med prosessveileder-funksjonen. I 2016 har embetet hatt to dedikerte medarbeidere som har delt oppgavene mellom seg. Etterspørselen etter veiledning har vært betydelig og vedvarende gjennom hele prosessen. Vi peker også på at grensereguleringer er svært arbeidskrevende.

Det er store infrastrukturprosjekter under planlegging og bygging i Vestfold. Dette gjelder særlig Vestfoldbanen, ny E18, ny kryssing av Oslofjorden og ny fastlandsforbindelse fra Nøtterøy til Tønsberg. Prosjektene har potensial til å påvirke natur, landskap og jordvern i betydelig grad. Samtidig vil de åpne betydelige utviklingsmuligheter i fylket.

Flere av alternativene for ny fastlandsforbindelse fra Nøtterøy er i konflikt med Ramsar-området Ilene naturreservat. Bane NORs anbefalte traseer for ny Vestfoldbane gjennom Tønsberg er svært konfliktfylte. Den ene av traseene vil kunne gi store, negative konsekvenser for Tønsberg bysentrum, og særlig for fremtidig byutvikling og boligbygging i og nær sentrum. Den andre traseen vil være i alvorlig konflikt med Ilene naturreservat, og med flere av alternativene for ny fastlandsforbindelse fra Nøtterøy. Det er også flere utfordringer med trasévalgene gjennom Sandefjord og Larvik.

Fylkesmannen vil gi arbeidet med å ivareta nasjonale interesser i disse store samferdselssakene høy prioritet, samtidig som vi legger vekt på å sikre utviklingsmulighetene.

1.2 Overordnet framstilling av de viktigste prioriteringer for året

Embetet har vedtatt prioriterte fellessatsinger i 2016:

Utsatte barn og unge - samordnet tilbud

Utsatte barn og unge har vært et sentralt og uthevet satsingsområde fra fem departement og tilhørende direktorater. Fylkesmannen har fulgt opp oppdraget, og gjennomført mange tiltak på dette området. Det har vært avholdt 22 samlinger i 2016 hvor dette oppdraget har vært tema. En essens av oppdraget for kommunene er å definere målgruppa, for deretter å fange opp og følge opp på en **samordnet** måte. Vi har bistått kommunene ved å vise kompleksiteten i satsingen, men også ved å vise dem muligheten av en systematisk og analytisk tilnærming til dette arbeidet.

Krisehåndtering

Innenfor samfunnsikkerhet og beredskap har Fylkesmannen i 2016 prioritert evaluering og læring, øvelser for kommunene og beredskapsutvikling i skoler og institusjoner. I tillegg har det vært et målrettet arbeid mot at kommunene skal tilfredsstillende alle lovkrav innenfor samfunnsikkerhet og beredskap. Fylkesmannen har også utvidet samordnet tilsyn slik at det fanger opp helse-beredskapslover, sivilbeskyttelsesloven og forventninger til beredskapsplanlegging i skoler og barnehager.

Sikre bedre utnytting av teknologiske muligheter/digitalisering

I dag klarer vi ikke innfri innbyggerens økte forventninger om raskere saksbehandling. Noe av utfordringene er at offentlig sektor har ulike digitale løsninger som ikke kommuniserer med hverandre. Vi trenger en samordnet stat, vi trenger samordnede kommuner, og vi trenger samhandling mellom stat og kommune – ellers får vi ikke ut effektene av digitaliseringen. Utviklingen går ikke like så raskt som vi ønsker, men vi har god fremdrift på fellesløsninger og har stort fokus på samordning

- I Vestfold har vi sikker digital kommunikasjon med 10 av våre 14 kommuner, samt med Statens sivilrettsforvaltning, Sivilombudsmannen og Statens helsetilsyn.
- Innbyggere kan sende oss elektronisk søknadsskjema om separasjon og skilsmisse
- Et allment sikkert meldingsskjema er tilgjengelig på våre hjemmesider. Her kan det sendes inn spørsmål, tilleggsinformasjon til en allerede innsendt sak – dokumentasjonen kan inneholde personsensitive opplysninger – meldingsskjema har en sikker innsendingsløsning. Embetet oppfordrer til bruk av dette skjemaet i våre automatiske svar på e-post som kommer til postmottaket.
- I Vestfold benytter flere verger skjema for digital innsendelse av vergemålssaker.
- Fylkesmannen oppfordrer rektorer og ansatte ved skoler til å sende inn klager på standpunkt karakterer via et skjema som er tilgjengelig på fylkesmannens hjemmeside.
- Kommunene i Vestfold sender i dag inn søknad om fornyingsmidler digitalt til Fylkesmannen.
- Fylkesmannen implementer stadig nye digitale skjemaer.
- I dag sendes våre vedtak via Posten Norge. Vi vil i løpet av våren 2017 starte utsendelse av digital post til innbyggerne som har digital postkasse.

Kommunereelasjon/dialogen

Se omtalen av kommunereformen under pkt 1.1.

Klimasatsinger, areal og miljø

Det har vært et høyt aktivitetsnivå i arealplanleggingen i fylket i 2016. Gjennom en egen klimakoordinator har vi styrket innsatsen på klimaforebygging og klimatilpasning i arealforvaltningen. Vi har arrangert fagsamlinger med kompetansebygging omkring klima og god miljøtilpasning i jord- og skogbruk.

Av 70 reguleringsplaner til uttalelse ved offentlig ettersyn ble det fremmet innsigelse til én. Vi har avgitt uttalelse til 255 dispensasjonssaker, de langt fleste i strandsonen. Det ble varslet påklaging i 33 saker, men bare 4 vedtak ble påklaget

Vi har prioritert arbeidet med opprydding av forurenset sjøbunn, hvor vi har ferdigbehandlet tillatelsen til opprydding av Sandefjordsfjorden og veiledet arbeidet med planleggingen av oppryddingen i Horten Indre havn.

Landbruk

Innenfor landbruk har vi særlig vektlagt oppfølging av kommunene med kompetansesamlinger gjennom hele året, og korrekt tilskuddsforvaltning er gitt stor oppmerksomhet. I samarbeid med fylkeskommune, kommuner og andre statsetater følger vi opp regionale planer, plan for klima og energi og plan for bærekraftig arealbruk. God arealforvaltning og bevaring av bondens næringsarealer, dyrka mark, og samtidig klare å gi rom for utvikling av annen næring, boligbygging og samferdsel er utfordrende. I skogbruket er oppbygging av god skog for framtida ved planting og skogkultur vektlagt.

1.3 Sentrale forhold internt og eksternt som har hatt betydning for oppnådde resultater

Det er generelt høy aktivitet i embetet fordi saksmengden er svært stor sammenholdt med medarbeiderressursen som er knapp fordi Vestfold har lav budsjettildeling pr. capita. Det henger sammen med budsjettfordelingsmodellen som legger betydelig vekt på antall kommuner og areal, i tillegg til innbyggertall. Vår erfaring er at mange mennesker genererer et høyt antall saker. Det samme gjør et begrenset, men samtidig svært verdifullt areal. Det er krevende å avveie og samordne hensynet til vernet av dyrket mark av beste kvalitet, en attraktiv strandsone, stort arts mangfold og svært rike kulturminner, med hensynet til utvikling og utbygging i et vekstkraftig område av landet. Dette har gjort at embetet gjennom mange år har søkt etter smarte måter å jobbe på. Arealpolitikken er et godt eksempel med en sammenhengende utviklingslinje fra "Vestfolds lille grønne", via Planportalen.no til forsøket med samordnet innsigelse. Vi har nye initiativ på trappene.

Vi rekrutterer svært godt og har mange dyktige medarbeidere, både i faglinjen og i administrativ støtte. Medarbeiderundersøkelsen ga jevnt over svært positive resultater. Sykefraværet er meget lavt.

Embetet har flere medarbeidere som brukes aktivt av sentrale oppdragsgivere til å gi innspill og delta i utredningsaktiviteter. Slik kunnskaps- og informasjonsutveksling er svært viktig. Den kan med fordel trappes opp ytterligere fordi det bidrar til å erfaringsbasere policyutviklingen sentralt og gjøre den praksisrelevant. Det kan være fruktbart å ha noen stimuleringsmidler til de embetene som tar rollen som utviklingsaktører og -agenter, i samspill med våre oppdragsgivere.

For helse- og sosialområdet har embetet videreført utviklings- og samordningsoppgaver. Samarbeidet med kommunene fungerer i hovedsak godt. Saksoversikten viser stabil tilgang av klage- og tilsynssaker. Avdelingen har hatt fokus på saksbehandlingstid, og har gjennomgående god måloppnåelse. Planlagte tilsyn er gjennomført som avtalt. Embetet har samarbeidet med fylkesmannsembetene i Telemark og Agder-fylkene i regionalt tilsyn med spesialisthelsetjenesten. Nytt regelverk for helsekrav til førerkort som ble innført fra 1.10.2016 har i stor grad påvirket avdelingens arbeid. Oppgaven med å ferdigbehandle saker etter tidligere regelverk har hatt høy prioritet, samtidig som saker etter nytt regelverk har blitt behandlet fortløpende. Videre har vi hatt høy aktivitet på opplæring av helsetjenesten i det nye regelverket.

1.4 Andre forhold

Stat-Næringslivssamarbeidet i Vestfold – forenkling, forbedring og fornying Akrim Vestfold

Fylkesmannen, fylkeskommunen, kommunene via KS, NHO, LO, laug, byggvarehus, næringsforeninger og politiet, skatteetaten og arbeidstilsynet har etablert et samarbeid med mål om konkrete tiltak for bekjemping av arbeidslivskriminalitet i byggebransjen - det skal lønne seg å vært seriøs! Prosjektet koordineres av fylkesmannen og styringsgruppen ledes av ass.fylkesmann. Akrim Vestfold har hatt en positiv utvikling i 2016. Antall samarbeidspartnere, aktiviteter og resultater har vært økende. Både byggebransjen og statsetater opplever så langt konkrete resultater fra samarbeidet. Håndverksbransjen har rapportert at det er positivt å være en Medbygger (en av holdningsaktivitetene i samarbeidet) og at oppdragsmengden øker. Skatteetaten og øvrige statsetater mottar stadig flere tips og økende kvalitet på tipsene. Vestfold ligger langt fremme i dette arbeidet i Norge. Vi vet ikke om andre som har klart å samle så store deler av offentlig sektor, partnerne i arbeidslivet og byggenæringen for bekjemping av arbeidslivskriminalitet i bygge-bransjen.

Sted, dato og fylkesmannens signatur

Tønsberg, 28. februar 2017

Per Arne Olsen (Sign)

2 Introduksjon til embetets hovedtall

2.1 Embetet og samfunnsoppdraget

Fylkesmannen er statens representant i fylket og har ansvar for å følge opp vedtak, mål og retningslinjer fra Stortinget og Regjeringen. Embetets samfunnsoppdrag er hovedsakelig gitt gjennom Fylkesmannsinstruksen, fastsett ved kgl. res 7. august 1981, endret ved kgl. res 10. november 1988 og 6. juli 1999, og Instruks for fylkesmannens og Sysselmannen på Svalbards arbeid med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering, fastsatt ved kgl. res. 19. juni 2015.

Styringen av fylkesmannsembetet bygger på at ansvaret for virksomheten er delt mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og oppdragsdepartementene.

KMD har det administrative etatsstyringsansvaret for fylkesmannen, i tillegg til å ha samordningsansvaret overfor de øvrige departementene som legger oppgaver til fylkesmannen. KMD har også rollen som fagdepartement på noen saksområder. Det enkelte fagdepartement har finansieringsansvaret for oppgaver innen eget saksområde. Likeledes har de direkte faglig instruksjonsmyndighet overfor fylkesmannen innen vedkommende departements saksområde. Den enkelte fagstatsråd er konstitusjonelt ansvarlig overfor Stortinget på sine fagområder hvor oppgaver er lagt til fylkesmannen, jf. *Fylkesmannsinstruksen*.

Fylkesmannen utfører også enkelte oppgaver for kongehuset og Stortinget. Fylkesmannen utfører fagoppgaver for til sammen elleve departementer og ti direktorater/tilsyn.

Grunnlaget for fylkesmannens arbeid ligger i de oppgavene som embetene skal løse i henhold til lover, forskrifter og særlige politiske prioriteringer i de årlige styringsdokumentene. Fylkesmannens faste og lovbestemte oppgaver beskrives i virksomhets- og økonomiinstruksen, mens tildelingsbrevet gir føringer for årlige prioriteringer og styringskrav.

Bevilgning og finansiering

Fylkesmannens faste oppgaver finansieres over det felles budsjettkapitlet 0525. Finansieringen skjer i hovedsak gjennom overføring av midler fra departementenes fagkapitler til kap. 0525 i tråd med gjeldende finansieringsordning for Fylkesmannen. Det fagdepartementet som har instruksjonsmyndighet på et område har også ansvaret for ressursituasjonen der. Dette ansvaret omfatter nye oppgaver som legges til fylkesmannen, men også endringer i eksisterende oppgaver, samt endringer i underliggende behov som for eksempel når flere klagesaker gjør at arbeidsmengden øker. Kontorer og støttefunksjoner som IKT, arkiv, personal, regnskap mv er en forutsetning for at arbeidsoppgavene kan utføres på de ulike fagområdene. Finansieringsansvaret til oppdragsgiverne omfatter således en forholdsmessig andel av administrative kostnader i fylkesmannsembetene.

Fylkesmannens myndighets- og ansvarsområder er:

Iverksetter av nasjonal politikk i fylket

Fylkesmannen skal som sektormyndighet medvirke til iverksettning av nasjonal politikk. Dette gjøres gjennom veiledning, dialog og tilsyn med kommunene, fylkeskommunene, innbyggere og berørte virksomheter.

Samordningsmyndighet

Fylkesmannen skal bidra til å samordne, forenkle og effektivisere den statlige virksomheten i fylket. Fylkesmannen skal ta samordningsinitiativ i fylket overfor andre statlige virksomheter og andre aktører der det er aktuelt, for å sikre at nasjonale mål nås på tvers av nivå og sektorer, og for å sikre samordning av statens styring av kommunene.

Rettsikkerhetsmyndighet

Fylkesmannen har klagemyndighet for kommunale enkeltvedtak og vedtak gjort i spesialisthelsetjenesten, og tilsynsmyndighet etter særlovgivingen. I tillegg har fylkesmannen førstelinjeansvaret på flere områder. Fylkesmannen skal sikre likebehandling og rettsikkerhet for alle parter i sin forvaltning av lover og forskrifter.

Informasjon, kunnskapsinnhenting, initiativ for forslag

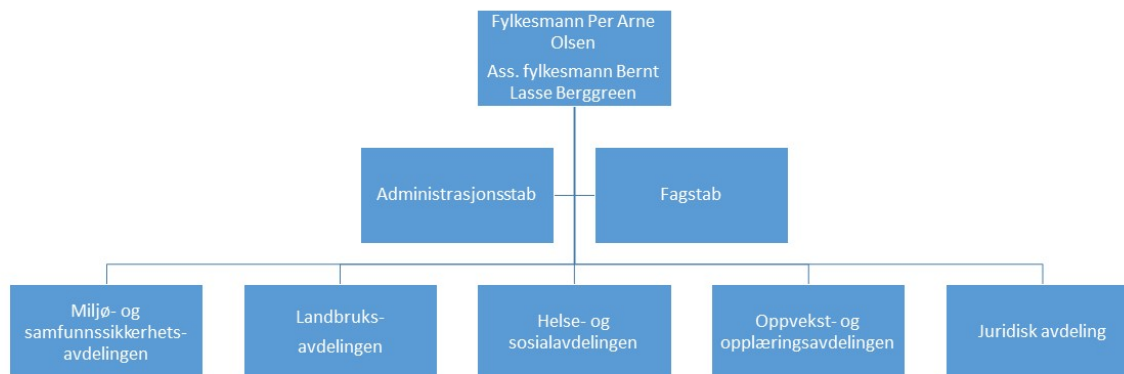
Fylkesmannen skal holde regjeringen og sentraladministrasjonen orientert om viktige spørsmål i fylket. Fylkesmannen skal ta de initiativ som er påkrevd, og fremme forslag til løsninger i den utstrekning fylkesmannen finner det formålstjenlig. Fylkesmannen skal formidle informasjon til kommunale, fylkeskommunale og statlige organ om forhold som antas å berøre deres virksomhet.

Fylkesmannen er et ordinært statlig forvaltningsorgan.

2.2 Organisasjon og ledelse

Fylkesmannen i Vestfold

Organisasjonskart

September 2016

Fylkesmannsembetet i Vestfold er lokalisert i Tønsberg og ledes av fylkesmann Per Arne Olsen og assisterende fylkesmann Bernt Lasse Berggreen. Fylkesmannen i Vestfold er organisert i fem fagavdelinger, en administrasjonsstab og en fagstab. Administrasjonsstaben utfører oppgaver på vegne av og for alle avdelingene. Fagstaben har fem rådgivere med hvert sitt arbeidsområde, blant annet koordinering av Fylkesmannens kontakt med kommunene, og kommunikasjon.

Oppvekst- og opplæringsavdelingen

Avdelingen skal bidra til rettssikkerhet innenfor områdene barnehage, barnevern og skole i form av klagesaksbehandling og tilsyn. I tillegg føres tilsyn etter introduksjonsloven, og avdelingen har også tilsyn med krisesentra og familievernkontorene. Avdelingen ledes av utdanningsdirektør Kari Evensen.

Helse- og sosialavdelingen

Avdelingen behandler saker etter helse- og sosiallovgivningen. Det omfatter blant annet å ivareta innbyggernes rettsikkerhet på helseområdet og gir råd og veiledning til pasienter, pårørende og helsepersonell. Avdelingen gjennomfører tilsyn med helsepersonell og helsetjeneste og behandler klager etter lov om pasientrettigheter og enkeltklager på helsepersonell eller helsetjenester. Avdelingen følger opp hendelser som gir mistanke om svikt i pasientsikkerheten. Helse- og sosialavdelingen har oppgaver med lokal iverksettning av statlig politikk som gjelder rus, psykisk helse, omsorgstjenester og sosiale tjenester i NAV. I tillegg avgjør avdelingen saker om dispensasjon på grunn av helseforhold etter førerkortforskriften. Avdelingen ledes av fylkeslege Henning Mørland.

Juridisk avdeling

Avdelingen arbeider i hovedsak med juridiske spørsmål. Avdelingen behandler klager på kommunenes vedtak innen fagområder som plan- og bygningsrett, forvaltningsrett, vergemål, alkoholloven, (skjenkebevillinger og åpningstider), offentlighetsloven osv. Avdelingen har også ansvar for å behandle søknader om fri rettshjelp, separasjon og skilsmisse, askespredning og tilskudd til trossamfunn. I tillegg veileder avdelingen personer og kommuner i offentligrettslige spørsmål. Avdelingen ledes av avdelingsdirektør Per Arne Andreassen.

Miljø- og samfunnsikkerhetsavdelingen

Avdelingen forvalter 132 verneområder i Vestfold. Avdelingen jobber med ulike tilskuddsordninger, verneplaner for skog, samt utvalgte naturtyper, prioriterte arter og naturmangfold. MSA avgir uttalelser i saker etter plan- og bygningsloven, og er involvert i store samferdsels- og infrastrukturprosjekter, som jernbane og vei. Avdelingen behandler søknader som førsteinstans fra bedrifter og kommuner om tillatelser etter forurensningsloven og tilhørende forskrifter, samt fører tilsyn etter samme regelverk. Avdelingen ledes av fylkesmiljøvernssjef Elisabet Rui.

Avdelingen arbeider også med samfunnsikkerhet og beredskap. Det omfatter blant annet å utarbeide risiko- og sårbarhetsanalyser, arrangere møter i Fylkesberedskapsrådet, føre tilsyn med kommunene, øve kommunenes kriseledelse og ivareta stabsfunksjonen for fylkesmannens kriseledelse. Fylkesberedskapssjef er Jan Helge Kaiser.

Landbruksavdelingen

Avdelingen skal bidra til å gjennomføre den nasjonale landbruks- og matpolitikken i fylket. Oppgavene omfatter både saksbehandling og utviklingsarbeid innen jordbruk, skogbruk og bygdeutvikling. Avdelingen er et kompetansesenter for kommunene og bidrar til at kommunene opprettholder god forvaltningspraksis. I tillegg er avdelingen en pådriver for nærings- og bygdeutvikling, leder arbeidet med regional næringsstrategi, og har et ansvar for å ivareta hensynet til jordvern og kulturlandskap i arealforvaltningen. Avdelingen fører kontroll med tilskuddsforvaltningen i landbruket og ledes av landbruksdirektør Olav Sandlund.

Fagstab

Fagstaben omfatter fem rådgivere som har oppgaver som går på tvers av fagavdelingene, blant annet kommunal styring og fornying, kommuneøkonomi, kommunikasjon, samarbeid med næringslivet og bistand til fylkesmannen. Fagstaben ledes av fagdirektør Petter Lodden.

Administrasjonsstab

Administrasjonsstaben omfatter økonomi, IKT, personal, arkiv, servicetjenester og drift av Statens Park og ledes av administrasjonssjef Jan Erik Glad.

2.3 Presentasjon av utvalgte nøkkeltall

Vurderinger av vesentlige forhold sammenlignet med fjoråret.

Vi har som følge av reduserte tildelinger gjennom flere år vært nødt til å justere driftsbudsjettet for å få større handlingsrom. I dag er 95 % av våre driftsutgifter knyttet til lønn og husleie. Øvrige faste driftskostnader kommer i tillegg. Vi fikk redusert vår tildeling for 2016 med kr 138 000 pga sentralisering av ePhorte og kr 462 000 ifm avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform. Vi har fått kompensert tildelingen i forhold til pris- og lønnskompensasjon. Det er overført midler fra HOD til kap 0525.01 ifm pasient og brukerrettighetsloven.

Ansatte og årsverk

Gjennomsnittlig antall ansatte er nå 130 mot 132 i 2015. Som følge av regjeringens ambisiøse forventninger til offentlig virksomheters inntak av lærlinger, har vi inngått et samarbeid med opplæringskontoret for offentlig virksomhet i Vestfold. Vi har pt. en kontorlærling med 2 års lærlingekontrakt. Kontorlærlingen inngår i tallet på 130 ansatte. Kvinneandelen i embetet er nå 66,9 %. Det er en liten økning sammenlignet med 2015. Arbeidsstokken er relativt stabil med turnover på 5,38 % hvor hoveddelen er knyttet til naturlig avgang. Vi har nå 28 ansatte over 60 år som forventes å kunne gå av med alderspensjon i løpet av de neste årene. De fleste står til oppnådd pensjonsalder på 67 år og noen velger å fortsette lengre. Rekrutteringsmessig har vi tilgang på godt kvalifisert arbeidskraft på alle fagområder. Alle nyansatte får introduksjon til fylkesmannsrollen gjennom embetets fylkesmannsskole.

Vurderinger av vesentlige forhold mellom tildeling og regnskap

Kap. 0525 post 01 driftsutgifter

Fylkesmannen har disponert kr 67 346 213 på posten for driftsutgifter i 2016. Korrigeret for merinntektene under 3525 post 02 på 611 591 var det en mindre forbruk på kr 858 378 (1,3 %) som søkes overført til 2017. Mindreforbruket skyldes hovedsakelig planlagte tiltak for å sikre budsjettmessig dekning for 2017 i forbindelse med omstilling av embetet og ny fylkesmannsreform. Budsjettmessig var det planlagt med et mindreforbruk på kr 700 000. Dette ble kommunisert til KMD i statusrapportering pr 31 aug 2016. Det er foretatt investeringer ifm digitalisering og fremtidsrettede møte- og konferanserom. Utgiften for disse investeringene forfaller i 2017.

Kap. 0525 post 21 spesielle driftsutgifter

På post 21 hadde vi et forbruk på kr 17 465 744 og en inntekt på kr 17 459 614 korrigeret for kr 1 227 000 i overførte midler fra 2015 gir dette et mindreforbruk på kr 1 220 870 som er overførbart til 2017. Midlene er knyttet til drift av Statens Park, foregangsfylke, Vestfold energiforum og ulike prosjekter.

Andel administrasjon av totalt antall årsverk

Betegnelse på rapporteringskrav	Sum, andel administrasjon	Økonomi	Lønn	IKT	Personal	Arkiv	Resepsjon og sentralbord	Antall årsverk totalt
Antall årsverk	14.2 %	2.6	1.0	2.0	1.2	7.6	1.9	115.0

Sentralbordtjenesten er satt bort til Statens service senter i Engerdal. Leders administrative oppgaver er fordelt mellom de ulike kategorier. Det er skjønsmessig svært vanskelig å estimere administrativ ressursbruk i fagavdelingene. Fagavdelingene er derfor ikke tatt med i rapporteringen.

Administrativ kostnadsdekning

Betegnelse på rapporteringskrav	Tall i 1000 kr.
Administrativ kostnadsdekning	5 899

Budsjettavvik

Betegnelse på rapporteringskrav	
Budsjettavvik (kr)	858.0
Budsjettavvik (%)	1.3 %

Budsjettmessig var det planlagt et mindreforbruk på 700'.

Driftsutgifter og lønn

Driftsutgifter	66 735.0
Lønn 052501	57 486.0
Lønnsandel av driftsutgifter	86.1 %

Husleie

Husleie (tall i 1000 kr)	6 037
Husleie (% av driftsutgifter)	9 %

Journalposter

Betegnelse på rapporteringskrav	Journalposter totalt	Antall journalposter i ePhorte	Antall journalposter i vergemåls-ePhorte
Antall journalposter	69 288	41 940	27 348

Tall for vergemålsområdet inkluderer også overførte saker fra andre embeter der PMV har flyttet. Vi ser nå en økning av journalposter fra år til år. Fra 2014 har vi hatt en økning i journalposter på 8 %. Innsynskrav har i samme periode økt med 28 %.

Medarbeiderundersøkelsen

Betegnelsen på rapporteringskrav	Differanse 2016-2014	Gjennomsnittlig score for 2016	Gjennomsnittlig score for 2014
I vårt embete stimuleres det til læring og samarbeid på tvers av avdelingene	0.4	3.8	3.4
I vårt embete utvikler vi oss faglig ved gjensidig kontakt med andre embeter	0.1	3.9	3.8

Regnskapstall sortert på poster

Betegnelsen på rapporteringskrav	2016
052501	67 346
052521	17 466
Post 01 (unntatt 052501)	19 347
Post 20-29 (unntatt 052521)	35 788
Post 30-39	995
Post 40-49	0
Post 60-69	97 909
Post 70-79	12 872
Post 80-89	2 977

Aldersfordeling

Totalt antall ansatte pr. 31.12	Antall ansatte under 20 år	Antall ansatte 20 - 29 år	Antall ansatte 30 - 39 år	Antall ansatte 40 - 49 år	Antall ansatte 50 - 59 år	Antall ansatte over 60 år
130	1	4	22	40	35	28

Inkl. 1 stk kontorlærling

Årsverk og lønnsutgifter

Betegnelsen på rapporteringskrav	Rapporteringsåret
Gjennomsnittlig totalt antall årsverk for aktuelt år	115.00
Gjennomsnittlig årsverk for kvinner	74.00
Gjennomsnittlig årsverk for menn	41.00
Gjennomsnittlig årsverk for faste stillinger	107.00
Gjennomsnittlig årsverk for midlertidige stillinger	8.00
Gjennomsnittlig lønnsutgifter per årsverk	53 151.00
Gjennomsnittlig lønnsutgifter per årsverk for kvinner	52 668.00
Gjennomsnittlig lønnsutgifter per årsverk for menn	54 023.00

Turnover

Turnover i prosent	Gjennomsnittlig antall ansatte i rapporteringsåret	Totalt antall ansatte som har sluttet (ekskludert naturlig avgang) i løpet av rapporteringsåret og ble erstattet	Totalt antall ansatte som har sluttet (inkludert naturlig avgang) i løpet av rapporteringsåret
5.38 %	130.00	7.00	15.00

Tilstandsrapportering om likestilling i embetet

Betegnelse på rapporteringskrav:	2015	2016
Sum Antall ansatte	132.00	130.00
Grunnlagstall 1: Antall menn	47.00	43.00
Grunnlagstall 2: Antall kvinner	85.00	87.00
Grunnlagstall 3: Gjennomsnittlig månedslønn for menn	49 366.05	51 313.46
Grunnlagstall 4: Gjennomsnittlig månedslønn for kvinner	40 382.05	42 267.02
Sum antall deltidsansatte	20.00	18.00
Sum prosent andel deltidsansatte	15.15 %	13.85 %
Grunnlagstall 5: Antall menn i deltidsstilling	5.00	5.00
Grunnlagstall 6: Antall kvinner i deltidsstilling	15.00	13.00
Sum antall midlertidige ansatte	10.00	9.00
Sum prosent antall midlertidig ansatte	7.58 %	6.92 %
Grunnlagstall 7: Antall menn i midlertidig stilling	6.00	2.00
Grunnlagstall 8: Antall kvinner i midlertidig stilling	4.00	7.00
Sum personer i foreldrepermisjon	2.00	5.00
Grunnlagstall 9: Antall menn i foreldrepermisjon	0.00	1.00
Grunnlagstall 10: Antall kvinner i foreldrepermisjon	2.00	4.00
Sum totalt sykefravær (legemeldt og egenmeldt)	1 313.00	1 257.00
Sum totalt sykefravær menn (legemeldt og egenmeldt)	168.00	160.00
Sum totalt sykefravær kvinner (legemeldt og egenmeldt)	1 145.00	1 097.00
Sum andel legemeldt sykefravær menn	0.63 %	0.67 %
Sum andel legemeldt sykefravær kvinner	3.75 %	3.78 %
Grunntall 11: Antall legemeldte sykedager for menn	73.00	73.00
Grunntall 12: Avtalte arbeidsdager for menn	11 576.00	10 925.00
Grunntall 13: Antall legemeldte sykedager for kvinner	786.00	786.00
Grunntall 14: Avtalte arbeidsdager for kvinner	20 958.00	20 798.00
Sum andel egenmeldt sykefravær menn	0.82 %	0.80 %
Sum andel egenmeldt sykefravær kvinner	1.71 %	1.50 %
Grunntall 15: Antall egenmeldte sykedager for menn	95.00	87.00
Grunntall 16: Antall egenmeldte sykedager for kvinner	359.00	311.00

Vi hadde totalt hatt en liten nedgang i sykefraværet fra 2015 til 2016. Det var i 2016 en kvinneandel på 67 prosent i embetet. Dette er en liten økning sammenlignet med 2015.

Tilstandsrapportering om likestilling på leder- og medarbeidernivå

Betegnelse på rapporteringskrav:	2016	2015
Antall ansatte i embetet	130.00	132.00
Antall kvinnelige ansatte	87.00	85.00
Antall mannlige ansatte	43.00	47.00
Antall kvinner med personalansvar	2.00	2.00
Antall menn med personalansvar	6.00	6.00
Sum antall ansatte med personalansvar	8.00	8.00
Andel kvinner med personalansvar	1.54 %	1.52 %
Andel menn med personalansvar	4.62 %	4.55 %
Andel ansatte med personalansvar	6.15 %	6.06 %
Antall ansatte uten personalansvar	122.00	124.00
Antall kvinnelige medarbeidere uten personalansvar	85.00	83.00
Antall mannlige medarbeidere uten personalansvar	37.00	41.00
Andel kvinnelige medarbeidere uten personalansvar	65.38 %	62.88 %
Andel mannlige medarbeidere uten personalansvar	28.46 %	31.06 %
Gjennomsnittlig månedslønn for kvinnelige ledere	65 583.00	63 133.00
Gjennomsnittlig månedslønn for mannlige ledere	77 161.00	73 506.00
Gjennomsnittlig månedslønn for kvinnelige medarbeider	43 788.00	42 225.00
Gjennomsnittlig månedslønn for mannlige medarbeidere	53 896.00	51 843.00

Fylkesmannen er inkludert i tallene

Gjennomsnittlig månedslønn

Betegnelse på rapporteringskrav	Årstall	Prosent menn av alle ansatte pr. 31.12.	Prosent kvinner av alle ansatte pr. 31.12.	Månedslønn menn pr. 31.12	Månedslønn kvinner pr. 31.12	Prosentandel kvinners månedslønn av menns månedslønn pr. 31.12
Totalt i virksomheten	2016	33 %	67 %	53 896	43 788	81
Totalt i virksomheten	2015	36 %	64 %	51 843	42 225	81
Embetsledelse / dir. / adm.sjef	2016	6 %	2 %	77 161	65 583	85
Embetsledelse / dir. / adm.sjef	2015	6 %	2 %	73 506	63 133	86
Seksjonssjef / ass. dir.	2016	2 %	2 %	68 517	61 613	90
Seksjonssjef / ass. dir.	2015	3 %	1 %	70 378	46 700	66
Saksbehandler 1	2016	19 %	27 %	50 425	48 162	96
Saksbehandler 1	2015	14 %	22 %	48 975	46 569	95
Saksbehandler 2	2016	6 %	18 %	43 554	43 245	99
Saksbehandler 2	2015	11 %	21 %	42 349	42 339	100
Kontorstillinger	2016	0 %	9 %	0	36 486	Infinity
Kontorstillinger	2015	0 %	17 %	0	36 291	Infinity
Fagarb.stillinger	2016					0
Fagarb.stillinger	2015					0
Læringer	2016	0 %	1 %	0	8 008	Infinity
Læringer	2015					0

Tallene er avrundet til nærmeste hele tall. Fylkesmannen er med i beregningen både totalt og i embetsledelsen.

2.4 Andre forhold

Offentlig elektronisk postjournal (OEP) er regjeringens innsynstjeneste i offentlige dokumenter.

Når vi leverer/publiserer offentlig journal på OEP unntar vi flere sakstyper eks. førerkort, fritt rettsråd, separasjoner, skilsmisser, sosialtjenesteområdet mm. Tall fra OEP viser en stor økning i antall innsynskrav. I 2016 hadde vi 3745 innsynskrav. Dette er ressurskrevende å håndtere for embetet.

Difis løsning for fulltekstpublisering i OEP, vil ikke bidra til effektivisering med tanke på antall innsynskrav. Ca halvparten av embetets innsynskrav er dokumenter med personsensitive opplysninger. Disse dokumentene vil ikke bli publisert i en ny løsningen. En fulltekstpublisering av annen dokumentasjon, vil være ressurskrevende da all dokumentasjon må vurderes fortløpende ved mottak og sending.

Enkelte fagområder innenfor for eksempel plansaksområdet vil kunne publiseres. Tilgangen til denne dokumentasjonen vil da bli enklere.

Samarbeid - faglige nettverk

Vi har et godt samarbeid med Fylkesmannen i Oslo og Akershus og Fylkesmannen i Østfold om GIS-oppgaver knyttet til Fylkesmannens saksbehandling og oppgaveløsning.

Landbruk

Gjennom mange år har vi hatt et nært landbruksamarbeid med nabofylkene, særlig Telemark, Buskerud, Oslo/Akershus og Østfold (Vikensamarbeidet) på mange fagområder. Eksempler er Øko-viken, mat-viken, RMP-viken, Østlandsskogbruket, bygdeutvikling og at landbruksdirektørene i viken møtes med jamne mellomrom. Hensikten er erfaringsutveksling og kalibrering av arbeidet i fylkene.

Vi har siden 2004 hatt årlige to-dagers samlinger for ansatte i kommunal landbruksforvaltning og deler av fylkesmannens landbruksavdelinger i Viken-fylkene. Til sammen omfattes ca. 95 kommuner og vi har hatt i størrelsesorden 125 deltagere hver gang. En verdsett og viktig arena for kunnskap, kompetanseutveksling og nettverksbygging på tvers av fylkesgrensene. Dette blir ikke videreført av fylkene i 2017 pga bortfall av de kommunerettede midlene fra LMD.

Osloregionen, og Vestfold som er ett av 8 østlandsfylker, har deltatt på Grüne Woche i Berlin de tre siste årene. Partnerskapet fra mat- og reiseliv i Vestfold har deltatt i en felles regionsamling for Osloregionen for å se på muligheter for å løfte mat- og reiselivssatsingen videre. Grüne Woche er en viktig møteplass for matindustrien, landbruket og reiselivsnæringen. Her dannes nye, varige relasjoner på tvers av bransjer og fylkesgrenser, og innovative ideer og produkter ser dagens lys. Messen er en motivasjon og inspirasjon til å fortsette å jobbe med lokalmat her hjemme.

Femfylkessamarbeidet innen barnehage og utdanning

Oppvekst og opplæringsavdelingen i Vestfold samarbeider tett med fylkesmannsembetene i Telemark, Østfold, Buskerud og Oslo- og Akershus. Samarbeidet er koordinert både mellom medarbeidere innen samme fagfelt og mellom lederne/utdanningsdirektørene. Samarbeidet skal sikre en mer lik praksis og forhindre uønsket forskjell i klagesaksbehandlingen og gjennomføring av blant annet tilsyn. Samarbeidet er også egnet for erfaringsdeling embetene i mellom.

Plannettverket for Oslofjorden

Miljøvernnavdelingen og Juridisk avdeling er representert i Plannettverket for Oslofjorden, der fylkesmennene i Vestfold, Oslo og Akershus, Østfold, Buskerud og Telemark deltar. Formålet med nettverket er å bidra til kompetanseoverføring og erfaringsutveksling mellom fylkene og Miljødirektoratet.

Nettverk for byggesaksbehandlere Vi deltar i et nettverk mellom byggesaksbehandlere hos fylkesmennene i Vestfold, Oslo- og Akershus, Buskerud og Telemark og sikre større grad av lik praksis mellom embetene.

Kommuneøkonomirådgiveren og fagdirektør for kommunefeltet / prosessveileder kommunereformen deltar i et nettverk med kolleger fra Østfold, Akershus, Buskerud, Telemark og Agder på kommune-området

Ny fylkesmann

Åremålstiden til fylkesmann Erling Lae ble forlenget til 30. juni 2016. Per Arne Olsen overtok som ny fylkesmann fra 29. august 2016.

3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Redegjørelse for, analyse og vurdering av oppnådde resultater

Hovedmål 1 - Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket

Innledning

For at våre vedtak og prioriteringer skal bli forstått og akseptert, er det viktig at berørte parter kjenner til nasjonal politikk og Fylkesmannens rolle og oppdrag. Vi arbeider systematisk med å gjøre dette kjent, blant annet ved å bruke nettsiden vår og de lokale mediene. Når vi behandler saker som det kan være uenighet eller konflikter om, er vi nøye med å begrunne og forklare beslutningene våre. Vi legger vekt på å kommunisere tidlig og tydelig, særlig i saker der det er eller kan oppstå konflikter.

Barn og unge

Oppvekst- og opplæringsavdelingen har hyppig kontakt med alle våre kommuner på områdene barnehage, skole og barnevern. Fire til fem ganger i året har vi samlinger i de ulike foraene, og disse samlingene benyttes alltid til blant annet å formidle nasjonal politikk. I tillegg har vi et eget program i fylket kalt "God oppvekst 2008-2018". Gjennom denne langvarige satsingene har Fylkesmannen mulighet til å samle kommunene om prioriterte satsinger basert på vår vurdering av kommunenes behov (ROS-vurderinger).

Utsatte barn og unge har vært et sentralt og uthevet satsingsområde fra fem departement og tilhørende direktorater. Fylkesmannen har fulgt opp oppdraget og gjennomført mange tiltak på dette området. Vi har i alle våre møter med skoleeiere, barnehagemyndigheter og barnevernledere løftet ulike sider ved oppdraget, med hovedvekt på samordningsansvaret som påhviler kommunene. Vi har hatt flere hendelsesbaserte tilsyn hvor vi har avdekket at samordningen har sviktet. Vi har også avholdt en egen 0-24-konferanse om utsatte barn. På denne konferansen var voldsutsatte barn et hovedtema, med tilhørende gruppearbeid knyttet til kommunenes evne til å fange opp og følge opp, på en samordnet måte.

Fylkesmannen fremhever likestillingsregelverket i våre samlinger med kommunene. Vi setter deler av dette regelverket i sammenheng med 0-24 oppdraget, og påpeker overfor kommunene at utsatte barn og unge ikke bare handler om holdninger og verdier, men at regelverket gir dem rettigheter og kommunen plikter.

Vi har fulgt opp arbeidet med Barnekonvensjonen også i 2016. Spesielt har vi vektlagt at barn høres i egen saksbehandling, så vel som i kommunenes.

Helse-, omsorg- og sosialområdet

Fylkesmannen har videreført arbeidet innenfor helse- og omsorgsfeltet med oppfølging av de nasjonale strategiene Omsorg 2020, Kompetanseløftet 2020 og Demensplan 2020. Det er etablert faste samarbeidsarenaer med kommunene, fylkeskommunen og NAV. Samhandlingsreformen som eget prosjekttiltak ble avvirket og føringene er inkluderte i det øvrige løpende samarbeidet med kommunene. Forvaltning av tilskuddsordninger inngår som en integrert del av arbeidet. Fylkesmannen arrangerte et fagseminar om ulike tilskuddsordninger i 2016 med kommunene og andre statlige virksomheter.

I 2016 startet Opptrappingsplanen for rusfeltet. Fylkesmannen forvalter tilskudd for kommunalt rusarbeid og har fått overført tilskuddsordningen for kommunepsykologer. Fylkesmannen samarbeider med kommunene og spesialisthelsetjensten i et fylkesforum for rus og psykisk helse, videre er det gjennomført kommunebesøk til flere av kommunene.

På førerkortområdet ble det innført viktige endringer i regelverket for helsekrav til førerkort fra 1.10.2016. Fylkesmannens oppgaver har blitt endret med det nye regelverket. Fylkesmannen har gjennomført kurs for fastleger i det nye regelverket, samt bistått med opplæring innenfor en rekke fagområder i spesialisthelsetjenesten.

Plan, areal og klima

Gjennom veiledning, uttalelser, innsigelser og påklaginger har Fylkesmannen i 2016 bidratt til å iverksette nasjonal arealpolitikk i fylket.

Fylkesmannen har formidlet nasjonal politikk gjennom uttalelser til 150 varsler om regulering, 70 reguleringsplaner til offentlig ettersyn, 3 kommunedelplaner om jernbaneutbygging, og planprogram til 2 større samferdselssaker. Det ble fremmet innsigelser til 1 reguleringsplan (dvs. i underkant av 2 pst. av planene). I innsigelsessaken ble det foretatt en konkret vurdering av nasjonale interesser kontra lokalt selvstyre.

I 2016 har vi avgitt uttalelse til 255 dispensasjonssaker, de langt fleste i strandsonen. Det ble varselet påklaging i 33 saker. 4 dispensasjonsvedtak ble påklaget av oss (dvs. 2 pst. av sakene), samtlige i strandsonen.

Embetet har kjørt en tydelig og konsekvent linje i samordningen av statlige innsigelser. Det har gitt færre innsigelser enn vi ellers ville forventet, bedre forankrede innsigelser og en kalibrering av innslagspunktet for når en nasjonal interesse skal sette til side lokalpolitiske ønsker.

Gjennom en egen klimakoordinator har vi i 2016 styrket innsatsen på klimaforebygging og klimatilpasning i arealforvaltningen.

Vi har møtt i utvalg i 5 kommuner og orientert om Stortingets vedtatte nasjonale jordvernstrategi. Flere besøk følger vinteren 2017.

Vern, naturmangfold og publikumsrettede aktiviteter

I forbindelse med frivillig skogvern ble to nye skogområder vernet i fjor. Det ene er Skibergfjell naturreservat; nå det største naturreservatet i Vestfold. Vi har prioritert arbeidet med frivillig skogvern og har i dag et godt samarbeid med Viken skog, noe som har resultert i flere tilbud enn tidligere. Vi holder årlige møter med Viken skog med bl.a. en gjennomgang av områder som ligger inne til behandling, samt områder med høy naturverdi, der Viken skog etterspør interesse hos grunneier for å utrede muligheter for frivillig vern.

Besøksenter våtmark Ilene: Ca. 13 000 har benyttet senteret, over 6000 personer har deltatt på opplegg i regi av senteret, av disse er igjen over 3000 personer tilknyttet skole- og barnehagesektoren. Dette gir embetet en formidabel arena for formidling av nasjonal naturmangfold- og miljøpolitikk. På grunn av sin beliggenhet tett ved Tønsberg sentrum har Ilene stor betydning for publikums oppfatning av verneverdier i naturen generelt, og i dette området spesielt, fordi så mange mennesker oppsøker områder hyppig og åpenbart trives med det de ser, opplever og erfarer.

Verneområder: Vi har ferdigstilt grensegang for en rekke verneområder (avventer reviderte vernekart). Ferdigstilt forvaltningsplan for Storemyr – Fagerbakken LVO. 17 skjøtsels- og tilretteleggingsprosjekter av til sammen 1,1 millioner er gjennomført.

Dette er tiltak som er gjort i verneområdene etter søknad gjennom Bestillingsdialogen med Statens naturoppsyn, eller skjøtselsmidler gitt direkte til verneområdetiltak fra Miljødirektoratet etter søknad fra oss.

Utvalgte naturtyper: Vi har produsert «hule eiker brosjyre» som har gått ut til alle landets eikefylker, Vestfolds kommuner og Vestfolds eiketrepleiere. Kommunene er kurset om eik og vi har laget informasjon på nett/opdatert nettside (hule-eiker.no).

Fremmede arter: Vi har startet opp et samarbeid om fremmede arter langs vei med Statens vegvesen og gjennomført kompetansesamling for kommunene.

Forurensning

I løpet av 2016 har faggruppe Forurensning ferdigbehandlet tillatelse til opprydding av Sandefjordsfjorden, og vi har veiledet i arbeidet med planleggingen av opprydding av sjøbunnen i Horten Indre havn. Tillatelsen til Tønsberg renseanlegg har blitt revidert og det er utarbeidet nye tillatelser for avløpsledningsnett i Tønsberg og Nøtterøy kommuner. Tillatelsen til Norsk Gjenvinnings anlegg på Grinda i Larvik er totalrevidert, og tre nye tillatelser til steinindustrien er ferdigbehandlet.

Vi har gitt pålegg om utarbeidelse av tiltaksplan for opprydding av bunnrenskmasser fra E18-utbyggingen og tiltaksplan for opprydding av grunnforurensningslokaliteten «Bukta-Stavern». I løpet av 2016 har vi også brukt mye ressurser på å forberede rettsaken mot Revac AS som følger av brannen på Linnestad i Re kommune i 2014.

Totalt har vi i løpet av 2016 ferdigbehandlet og vedtatt 21 nye tillatelser etter forurensningsloven. Seks tillatelser har i tillegg blitt revidert/endret. Det har blitt gjennomført 17 tilsyn, hvorav tre som revisjoner. Vi har deltatt på alle de nasjonale tilsynsaksjonene, men antall tilsyn etter forurensningsregelverket har vært mindre i 2016 enn tidligere år, på grunn av ressursituasjonen.

Samfunnsikkerhet og beredskap

Fylkesmannen har gjennomført veiledning og dialog med kommunene i 2016 med særlig vekt på evaluering og læring, forventninger til beredskap i skoler og institusjoner og samarbeid med næringsliv og frivillige organisasjoner. I tillegg har FM økt frekvensen på øvelser betydelig, alle kommunene har i 2016 øvet egen kriseorganisasjon. Basert på hendelser i 2016 har Fylkesmannen identifisert behov for å utvikle en strategi for i større grad å inkludere uorganiserte frivillige i forebygging og beredskap. Hendelser viser at uorganiserte frivillige stiller opp når hendelsen inntreffer. Derfor bør også beredskapsplaner ta høyde for dette. I tillegg vil en strategi også kunne tjene som et virkemiddel for bevisstgjøring av den enkeltes ansvar for å ivareta egen velferd og sikkerhet frem til offentlige myndigheter kan bistå.

Landbrukspolitikk

Den formidles gjennom våre mange treffpunkter med kommunene og lokalpolitikkerne, faglag, nærings og interesseorganisasjoner og enkeltbrukere. i tillegg til saksbehandling.

Kommunereformen og samarbeid med kommunesektoren i Vestfold

Her er hovedpoenget at Vestfold er på vei mot en gjennomgripende endring av kommunestrukturen, fra 14 til 6 kommuner, alle med over 20 000 innbyggere, i tidsrommet 2016 - 2020. Den første sammenslåingen, og grensereguleringen, fant sted ved årsskiftet 2016-17; så kommer det tre sammenslåinger 1.1.2018, og de to siste i 1.1.2020. Som poengtert i fylkesmannens beretning har Vestfold-kommunene selv tegnet det nye kartet, basert på løsninger som ligger godt innenfor reformens mål. Fylkesmannen har derfor aktivt tilrådd de løsningene kommunene har forhandlet fram. Vi har skreddersydd vår prosessveiledning etter den enkelte kommunes ønsker og behov. Alle ønsker om bidrag og deltakelse er etterkommet.

Viktige egenskaper ved kommunereformen i Vestfold har vært:

- Prosessene har vært konsentrerte i tid, basert på tillit og avgrenset til realistiske alternativer, i tråd med fylkesmannens anbefalinger og syn på prosessen. Å forbli egne kommuner har i hovedsak blitt vurdert som lite realistisk, enten fordi egen kommune er for liten, eller fordi den større naboen må ta et solidarisk medansvar for å bygge en sterkere, fremtidsrettet kommune.
- Kommunene har søkt løsninger som har kunnet mobilisere tilstrekkelig bred politisk støtte innad i den enkelte kommune, og der det er synlige og tydelige fordeler for begge/alle involverte kommuner.
- Kommunestyrene og den politiske ledelsen, (ofte bestående av ordfører, varaordfører og opposisjonsleder, har selv tatt eierskap til prosessene, og aktørene har unngått "utredningsfella" og spill av tid. Også her har fylkesmannen både anbefalt og støttet opp under kommunenes tilnærminger.
- Innbyggermedvirkningen har vært omfattende, særlig i de mindre kommunene, med folkemøter, innbyggerundersøkelser, bruk av sosiale medier, aktiv bruk av kommunenes hjemmesider, skriftlig informasjonsmaterieill til alle husstander, en meget bred mediedebatt, åpne forhandlingsmøter og -prosesser, folkeavstemninger i tre kommuner, mv.
- Uten unntak er det de mindre kommunene som har tatt initiativ til å bygge nye og sterkere kommuner overfor større nabokommuner. De har i sin tur respondert positivt og konstruktivt.

Fylkesmannen har forestått en grenseregulering allerede (Vear) og utredet og tilrådd ytterligere en, (Mulvika-Langøya). Vi mottok høsten 2016 et innbyggerinitiativ på grensa mellom Re og Holmestrand, (Grettebygd), og kommunene Re og Horten ser selv nå på grensa mellom de to kommunene, med sikte på gjensidige justeringer for å få den mer funksjonell.

Fylkesmannen har et nært og godt samarbeid med KS-Vestfold. Vi arrangerer fortsatt i fellesskap de månedlige fredagsmøtene med politisk og administrativ ledelse i kommunene og berørte statsetater. Fra 2016 kan vi bl.a. framheve tema som:

- kampen mot svart arbeid / Akrim (en nødvendig gjenganger),
- kommunereformen, (utveksling av status og synspunkter mellom fellesnemndene som var i gang, om Kartverkets bidrag, og om de kirkelige fellestrådene),
- regionreformen og regional planstrategi, i samarbeid med Vestfold fylkeskommune,
- innvandring, integrering og bosetting, sammen med IMDI, Husbanken og Nav, (også en nødvendig gjenganger),
- forholdet mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten V/ sykehuset i Vestfold, samt om helseforskning til nytte for primærhelsetjenesten og kommunene, og digital agenda.

Til dette kommer fellesmøtene om kommuneproposisjonen i mai og om statsbudsjettet i oktober. Sammen med det årlige forventningsbrevet fra regional stat til kommunene har Vestfold gode arenaer og systematiske opplegg for å gjøre nasjonal politikk kjent og iverksatt overfor kommunene i fylket, på alle områdene som dekkes i tildelingsbrev og VØI. Tilsvarende overfor øvrig regional stat. Fagavdelingene, HSO, OO, FLA, MSA har, i noe varierende omfang, egne fagledernetter med kommunene, for samme formål. Forberedte samtaler med den enkelte kommune, med ett til to års mellomrom, er også en del av fylkesmannens systematiske kommunikasjons- og samhandlings-system med kommunene. Vi deltar også tidvis med faglige innledninger på politiske utvalgsmøter, der det er ønsket lokalt eller vi har bedt om å få komme og legge fram viktige tema. Tilliten mellom kommunene og embetet er overveiende høy.

Hovedmål 2 - Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger

Barn og unge

Sentralt i fellesoppdraget om utsatte barn og unge (0-24) er at Fylkesmannen selv skal framstå samordnet. For best mulig å ivareta en slik samordning har vi det interne samarbeidsorganet Ovalen, bestående av fire representanter fra Helse- og sosialavdelingen og fire fra Oppvekst- og opplæringsavdelingen. Ovalen har møter hver fjerde uke, og på alle møter er 0-24 oppdraget og saker knyttet til God oppvekst på dagsorden. For at fellesoppdraget også skal være forankret i øvrige

avdelinger, gjøres dette ved at det er fremhevet som satsingsområde i overordnet VP, temaet er oppe i ledergruppa jevnlig, og det er også besluttet at den som leder 0-24-oppdraget hos Fylkesmannen, utdanningsdirektøren, skal gjøre oppdraget kjent i alle avdelinger.

Samordningsoppgaven til Fylkesmannen knyttet til utsatte barn og unge i forhold til å bistå kommunene, er redegjort for under 3.1, Hovedmål 1.

Helse-, omsorg- og sosialområdet

Fylkesmannen har samarbeidet om de nasjonale strategiene Bolig for velferd, Barn som lever i fattigdom og Utsatte barn og unge 0-24 år. Strategiene omfatter flere samfunnssektorer, og medfører også et samarbeid på tvers av fagavdelingene i embetet, se foregående avsnitt.

I arbeidet med innovasjon og velferdsteknologi har Fylkesmannen samarbeidet med Utviklingssenteret for sykehjem og hjemmetjenester og Høgskolen i Sør-Øst Norge. Det har vært ønskelig å få til samordning av innovasjons- og utviklingsprosjekter, med effektiv ressursutnyttelse kommunene i mellom.

Samfunnsikkerhet

Samordning av beredskapsplaner på regionalt nivå er en utfordrende oppgave. Sektorvise planer skal korrespondere med andre sektorplaner, regionale planer og til slutt kommunenes planer. Fylkesmannen har i 2016 revidert fylkesROS, gjennomført fagdager innen ulike tema og evaluert større hendelser av regional betydning. Dette er tiltak som også samordner regionale planer, men vi erkjenner samtidig at en grundig samordning av regionalt planverk er en oppgave som vil kreve betydelig ressursavsetning, ikke minst i kommunene.

Erfaringen etter evaluering av regionale hendelser er at det også genereres delvis friksjon mot andre etater, ettersom Fylkesmannens instruksfesta oppgave med å evaluere ikke er kjent og/eller aksepteres i andre etater.

Evaluering av større hendelser i 2016, særlig håndteringen av hvitt-pulver hendelsen i Stokke i juni, avdekket til dels betydelige mangler i samordning av krisehåndtering regionalt. Det er særlig større hendelser, eller hendelser det kreves særskilt kompetanse for å håndtere, Fylkesmannen anser for å være utfordrende.

Vi har i 2016 trukket næringslivet tettere inn i arbeidet med samfunnsikkerhet og beredskap. representanter for vektorbransjen og Vestfold bondelag er nå faste medlemmer av fylkesberedskapsrådet. Dette er faglige rådgivere som enten representerer ressurser, sårbarhet eller risiko.

Kommunerettet samordning

I tillegg søkes statsetatene særskilt samordnet i sin kommunesamhandling. Flere etater deltar i utforming av det årlige forventningsbrevet til kommunene. De deltar ofte med innlegg på fredagsmøter med ordførere og rådmenn. Forsøket med samordnet innsigelse er tatt svært godt i mot av kommunene. 1 - 2 årlige statsetatsjefmøter vedlikeholder og utvikler samhandlingsnettverket i den regionale staten, selv om den fragmenterte strukturen representerer en fortløpende utfordring i så måte.

Samarbeid innad i, og mellom, offentlig forvaltning og næringsliv (stat-næringsliv-samarbeidet)

Akrim-prosjektet er omtalt i beretningen, kap. 1. Av andre aktiviteter i 2016 nevnes:

- Siden 2014 har mellomledere fra NAV, Bufetat, Kriminal-omsorgen, Kystverket og Politiet deltatt i skreddersydde lederutviklingsstudium på Høgskolen i Sørøst-Norge. Like viktig som at de offentlige lederne får bedret sin formelle kompetanse, er det at de lærer av og om hverandre. I en evalueringsrapport om studiet fra Difi oppsummeres det som en nyskapende og lovende måte å drive lederutvikling på i offentlig sektor.
- Som oppfølging etter Arealkonferansen i 2015 er det laget et program på Høgskolen i Sørøst-Norge for kompetanseutvikling for saksbehandlere på plan- og areal, hvor Horten, Tjøme og Nøtterøy kommune deltar som piloter.
- Beredskapsdagen 2016 ble gjennomført med deltagere fra offentlig sektor og næringslivet i Vestfold hvor formålet var kompetansepåfyll og nettverksbygging og hvor flere utviklingsaktiviteter er gjennomført i ettertid.

Slike aktiviteter og flere samlinger ellers i året av ulike målgrupper, og på ulike sektorer, fra næringsliv og offentlig forvaltning, har til formål kompetansepåfyll, nettverksbygging, og utvikling av ideer til forenkling, forbedring og fornying.

Hovedmål 3 - Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene

Barn og unge

Tilsynsaktiviteter utgjør en vesentlig del av fylkesmannens arbeid og skal bidra til rettssikkerhet. Vi har drevet et kontinuerlig utviklingsarbeid gjennom prosjektet "Mot et enda bedre tilsyn". I 2016 har vi prioritert avslutningsdelene av tilsynene. Tilsyn skal bidra til lovetterlevelse, og det skal være lærende. Vi har gått gjennom våre tilsyn for å se om vi har grunn til å tro at måten vi har avsluttet våre tilsyn på, er egnet til at vi er **forsikret** om at læring har skjedd, og at loven i større grad etterleves. Denne delen av prosjektet fortsetter i 2017.

Fylkesmannen har i tidligere rapporteringer påpekt at vi synes at de felles nasjonale tilsynene på skoleområdet er for detaljerte og omfattende. Vi opprettholder denne kritikken, men mener også at de samme tilsynene er forbillidlige i å legge opp til en lærende og involverende prosess med kommuner og skoler.

Vestfold fylke er et lite fylke, tre kommuner allerede er slått sammen, og flere står for tur i kommunereformen. Vi hadde i utgangspunktet landets laveste antall kommuner 14, og samtlige, på en nær, er berørt av reformen. Store landsomfattende tilsyn er krevende, og vi møter tiltakende motstand mot at dette skal skje parallelt med svært kapasitetskrevede sammenslåingsprosesser. Vi mener at rettssikkerheten kan bli utfordret i slike omstillingsprosesser, og mener derfor at tilsyn er viktig også i tider med sammenslåinger. Vi mener imidlertid at fylkesmennene i større grad bør kunne drive egeninitierte og ROS-baserte (hendelsesbaserte) tilsyn i denne perioden, og ikke i like stor grad må oppfylle et visst antall poeng basert på felles nasjonale tilsyn.

Når det gjelder arbeidet med å ivareta rettssikkerheten på en enhetlig måte på tvers av embeter, mener vi at dette i noen grad ivaretas av fellesmøter i regi av Utdanningsdirektoratet. Dette kan gjerne skje i enda større grad. I noen grad oppnås også samme type kalibrering i femfylke-samarbeidet. Dette er lærerik, og bidrar til regionale mer enhetlige tilsyn, men kan ikke erstatte den nasjonale kalibreringen. Det er snakk om supplerende.

Helse-, omsorg- og sosialområdet

Fylkesmannen har en viktig samfunnsrolle som klage- og tilsynsmyndighet. Antall klagesaker (rettighetsklager) etter pasient- og brukerrettighetsloven og sosialtjenesteloven viser en liten nedgang sammenlignet med 2015, men ingen vesentlig endring når man ser på utviklingen over flere år. Saksbehandlingstiden har vært innenfor kravet.

Antall hendelsesbaserte tilsynssaker viser en økning sammenlignet med 2015, men heller ikke her en vesentlig endring når man vurderer utviklingen over flere år. De fleste tilsynssakene retter seg mot virksomheter, og i mindre grad mot enkelt helsepersonell. Saksbehandlingstiden viser god utvikling, med 64 % av sakene ferdigbehandlet innen 5 måneder. Det har vært gjennomført landsomfattende planlagte tilsyn med spesialisthelsetjenesten (mottak og behandling av pasienter med mistenkt blodforgiftning) og med kommunehelsetjenesten (helsetjenester til personer med psykisk utviklingshemming). Tilsynet med spesialisthelsetjenesten er

gjennomført som et regionalt tilsyn i samarbeid med fylkesmennene i Telemark og Agder-fylkene. Videre har vi også gjennomført egeninitierte systemrevisjoner basert på risiko- og sårbarhetsvurdering. Det er også gjennomført planlagte tilsyn med sosiale tjenester i NAV.

Overprøving av vedtak som gjelder tvang etter helse- og omsorgstjenestelovens kap 10 og pasient- og brukerrettighetsloven kap 4A inngår som en del av fylkesmannens faste oppgaver. Saksbehandlingstiden er innenfor kravet. Det er til dels store forskjeller mellom kommunene hva angår bruk av kap 4A. Vi har også gjennomført en systemrevisjon av hvordan regelverket for kap 4A blir praktisert ved Sykehuset i Vestfold.

Nytt regelverk for helsekrav til førerkort ble innført 1.10.2016. Fylkesmannens rolle er endret i det nye regelverket. Vi har prioritert saksbehandlingen av førerkortsaker for å sikre en smidig overgang til nytt regelverk og for å unngå restanseproblemer i overgangsperioden. Ved utgangen av 2016 var det ingen restanser av gamle saker, og saksbehandling av innkommende saker skjer fortløpende med saksbehandlingstid innenfor noen få dager.

Juridisk avdeling

For enda bedre å kunne ivareta rettsikkerheten på de områder som juridisk avdeling er satt til å ivareta, har fylkesmannen holdt en rekke møter og kurs for kommunene, med hovedvekt på lovforståelse innenfor avdelingens ansvarsområder, ikke minst på plan- og bygningsrettens område. I tillegg har vi avholdt en rekke samlinger overfor verger for å bedre rettsikkerheten på vergemålsområdet. Vi er også svært opptatt av å yte god service og veiledning for både kommuner og privatpersoner. Vi har derfor prioritert å ha åpne telefonlinjer og besvarer eposter fortløpende.

Vi er videre opptatt av å ha så kort saksbehandlingstid som mulig. På vergemålsområdet holder vi oss godt innenfor de frister som er satt fra sentralt hold. Vi jobber likevel kontinuerlig med ytterligere forbedring. Blant annet håper vi i 2017 å ha med personer som har behov for verge samt i større grad følge opp verger/føre tilsyn med verger.

Høsten 2016 gjennomførte vi en spørreundersøkelse blant verger for å kunne evaluere vårt servicenivå. Vi spurte blant annet om hvor fornøyd de var med vår tilgjengelighet, den opplæring de har fått, grad av veiledning, forståelig språkbruk, tilgjengelig informasjon på vår nettside og hva som bør forbedres. etc. Embetet kom godt ut av undersøkelsen, noe også SRF har gitt uttrykk for. Vår undersøkelse er i ettertid også benyttet av andre embeter.

På de øvrige saksområdene har vi svært god kontroll og holder oss godt innenfor de saksbehandlingstider som er satt fra sentralt hold. Det være seg innenfor plan og bygningsloven, rettshjelpsordningen, familiesaker, alkoholloven etc. Vi håper å kunne opprettholde samme nivå i 2017 selv om ressursene er redusert, og da spesielt på vergemålsområdet.

Landbruk

Landbruksavdelingen vektlegger særlig oppfølging av kommunene med kompetansesamlinger gjennom hele året, korrekt gjennomføring av tilskudds- og lovforvaltningen er sentralt.

Forvaltningskontroller av kommunene og revisjon av skogfondordningen er utført. Det kan være en utfordring med likebehandling av like saker i ulike kommuner, men dette forsøkes avhjulpet gjennom veiledning og fellessamlinger hvor felles problemstillinger tas opp.

Hovedmål 4 - Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk

Barn og unge

I 2016 fikk Fylkesmannen flere henvendelser fra ulike barnehager som etterspurte hvor langt de kunne gå i det å håndtere barn på måter de lurte på om var urettmessig bruk av makt og tvang. Vi så klare eksempler på at praksisen i enkelte barnehager ikke var forsvarlig. Fylkesmannen henvendte seg til Utdanningsdirektoratet med spørsmål om det kunne vurderes å utarbeide en veileder til støtte for barnehagene i deres vurderinger. Saken ble tatt fatt i av mediene, og Aftenposten kjørte denne saken stort opp over flere dager. Også ministeren grep fatt i saken, og han uttalte at han så behov for en slik veileder. Utdanningsdirektoratet mente at et slikt behov ikke forelå.

Fylkesmannen har et økende antall henvendelser om samme tematikk fra skoler og skoleeiere. Vi blir ofte bedt om å veilede på temaet. Slik loven er i dag, er det kun anledning til å bruke tvang og makt som nødrett eller nødverge. Det er ingen hjemler i opplæringsloven som gir denne anledningen. Dette har vi ved flere anledninger henvendt oss til Kunnskapsdepartementet om og reflektert rundt. Det synes minst like aktuelt i dag å etterlyse en gjennomgang av denne tematikken. Vårt utgangspunkt er at makt og tvang ikke skal forekomme med mindre visse forutsetninger er oppfylt. En slik forutsetning er at barnet er omfattet av mulighet for bruk av tvang gjennom helse- og omsorgstjenesteloven §9. Altså barn som før og etter skoletid er omfattet av hjemlet tvangsbruk.

Fylkesmannen har stor forståelse for myndighetenes krav om at ingen barn skal oppleve krenkelser som f.eks mobbing. Gjennom flere år med veiledning, tilsyn og klagesaksbehandling på 9a-området, (retten til et godt psykososialt miljø), synes det som om myndighetene i stor grad tenker at en utilfredsstillende håndtering av 9a-saker henger sammen med fylkesmennenes måte å behandle slike saker på. Vi skal ikke påstå at en slik sammenheng ikke finnes, vi mener likevel at det er viktig å påpeke at barn skal følges opp der de er, og at det viktigste er at kommunene må være svært kompetente i det å avdekke og følge opp 9a-saker. Vi mener at det er fullt mulig for fylkesmennene å være tett på også i dag. Fylkesmannen mener selv vi er svært aktive og tett på kommunene når det trengs. Vi er avventende til den lovendringen som nå skal skje. Vi er usikre på om det å fjerne skolens plikt til å fatte enkeltvedtak, og erstatte dette med aktivitetsplikt, kan svekke rettsikkerheten til elevene.

Helse-, omsorg- og sosialområdet

Fylkesmannen er bekymret for utviklingen av de sosiale tjenestene i NAV. Arbeids- og velferdsforvaltningen utvikler seg i en retning med sterkere vekt på arbeid og aktivitet, og med digitalisering av tjenestetilbudet (kanalstrategien). Fylkesmannen er ikke uenig i at dette er en hensiktsmessig utvikling, og i samsvar med den generelle samfunnsutviklingen. For en stor del av brukerne i NAV vil dette være både riktig og uproblematisk. Imidlertid skal de sosiale tjenestene også være et sikkerhetsnett for innbyggerne, og ofte vil dette være utsatte personer med nedsatt funksjon på mange livsområder, ikke bare økonomi og arbeid, men også helse, bolig, rus mv. Mange av disse personene vil ha store utfordringer til å nyttiggjøre seg digitale løsninger og vil risikere å komme til kort i møtet med NAV. Felles NAV-kontorer hvor de statlige tjenestene er så vidt førende, tilsier betydelig risiko for at omsorgsperspektivet i de kommunale sosiale tjenestene kan svekkes.

Fylkesmannen har tatt opp disse utfordringene i dialogmøte med Arbeids- og velferdsdirektoratet, med Statens helsetilsyn og i direkte kontakt med kommunene i fylket, samt med NAV fylke. Fylkesmannen vurderer at dette er viktig oppfølgingspunkt for å sikre forsvarlige tjenester til befolkningen. Etter vår erfaring, og kontakt med andre fylkesmannsembeter, har vi ikke grunn til å anta at denne situasjonen er spesiell for Vestfold.

Samfunnsikkerhet

Erfaringene etter hendelser i 2016 peker på økt behov for å styrke regionalt samvirke ved større hendelser eller hendelser som krever særskilt kompetanse. Fylkesmannens standpunkt er å utvikle beredskap innenfor regionen slik at den fanger opp mulig risiko og sårbarhet. Dette vil redusere avhengighet fra nasjonale kapasiteter. Erfaringene viser videre et behov for i større grad å bevisstgjøre den enkelte innbygger og næringsliv om ansvar for egen beredskap. Til sist viser også hendelser i 2016 at beredskap handler om hvordan vi klarer å samordne samfunnets samlede ressurser. Uorganiserte frivillige har hatt avgjørende betydning for håndteringen. Denne beredskapen utfordres av krav til HMS fra innsatsvirksomheter

Færder nasjonalpark

Forvaltningsplanen for nasjonalparken ble gjort ferdig i 2016 og oversendt Miljødirektoratet for endelig godkjenning. Denne planen vil være en viktig rettesnor i forvaltningen av nasjonalparken og den sentrale kunnskapskilden for alle som vil øke sin kunnskap om Færder nasjonalpark.

Hummerbestanden har vært i nedgang i mange tiår og befinner seg nå på et historisk lavmål. Nasjonalparkstyret gjorde en stor jobb i 2016 med å forberede etablering av flere hummerfredningsområder. I september ble det gjort vedtak om hummerfredning i et område på ca 15 kvadratkilometer.

Områdestyrene for Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker tok i 2015 initiativ overfor Fiskeridepartementet til tiltak for å verne kysttorsk, som har vært i dramatisk tilbakegang de siste 20 årene. I 2016 ble det igangsatt et unikt samarbeidsprosjekt med flere deltakende organisasjoner på nasjonalt og lokalt nivå.

Forvaltningsplanen prioriterer 3 hoved innfallsporter; Verdens Ende, Østre Bolæren og Tønsberg havn. Utvikling av god informasjon om nasjonalparken på disse stedene og på mye brukte øyer har vært prioritert i 2016. Arbeidet videreføres i 2017.

Norges største skipsled går gjennom Færder nasjonalpark. Oljeuhell er et alvorlig risikomoment i dette området. Som et nasjonalt pilotprosjekt er det utviklet tiltakskort for de mest sårbare lokalitetene i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker. Dette arbeidet ble sluttført i 2016.

Landbruk og arealbruk

169 daa ble omdisponert i 2015, 90 daa dyrka og 79 daa dyrkbar mark. Vestfold har ca. 4 % av landets dyrka areal. Skal maksimalt 4 % av 4000 daa omdisponeres i Vestfold, må vi ned på mindre enn 160 daa pr. år. Tar vi hensyn til at fylket har noe av landets mest produktive jord, bør omdisponeringen være enda lavere. Kommunepolitikernes holdninger er avgjørende for å nå målet, samt vårt arbeid med å bevisstgjøre dem ved å formidle målet.

Det skjer en gradvis endring av arealbruken i fylket. Grasarealene øker og kornarealene minker. Tre gode kornår og noe bedre kornpriser styrker kornøkonomien, og det ser ut til å bremse denne utviklingen. Grønnsaksarealene øker, mens potetarealene er stabile. Underdekning og bedret økonomi i storfekjøttproduksjon gjør at interessen for å starte opp er stor. Vi har registret landbruksministerens ønske om å legge til rette for matkornproduksjon der det er klima for det, og øke kjøtt ved at det i stor grad bør produseres i grasområdene. Signalet herfra er å være tilbakeholdne med å støtte ammeku-etableringer i matkornområdene.

Mat, ernæring og måltidsopplevelser

Som en oppfølging LMDs Gyldne måltidsøyeblikk arbeides det nå med at Vestfold skal bli et pilotfylke gjennom å etablere et prosjekt som blir kalt Måltidsvenn. Målet er å redusere risikoen for underernæring hos eldre, og særlig personer som har en begynnende kognitiv svikt, ved å etablere måltidsvenner som kan bidra til gode måltidsopplevelser for eldre som bor alene. Prosjektet vil også ha som mål å bidra til at kokker, kjøkkenpersonell og personell i hjemmetjenesten skal få økt kunnskap om lokale råvarer.

Frukt- og bærproduksjon

Fylkesmannen i Vestfold har et satsningsområde på frukt og bær og har i den forbindelse vært en aktiv støttespiller til både oppstart og videreføring av Oslofjorden Frukt & Bær SA. I juni 2016 ble det ansatt en daglig leder i 50 % stilling til å lede og utvikle Oslofjorden Frukt & Bær videre. Nettverket har definert seg til å være et prosjektsamvirke for frukt- og bærprodusentene rundt Oslofjorden. De skal jobbe for de tema og fokusområder som er viktige for medlemmene, og har allerede blitt en naturlig samarbeidspartner inn i flere forskningsprosjekter og søknader.

Agronomi og bærekraftig landbruk

Vi samarbeider nært med Norsk Landbruksrådgivning om hva som er klimasmart og miljøriktig landbruk, både gjennom prosjekter og fagsamlinger for bønder og kommunene. Vi støtter oss på samarbeide med og bruker kunnskapen som finnes hos NIBIO.

Stat - næringslivssamarbeidet - Akrim

Vi har foran redegjort for Akrim - samarbeidet om konkrete tiltak, mellom en rekke instanser, for å bekjempe arbeidslivskriminalitet i byggebransjen. Motto: det skal lønne seg å vært seriøs! Det har tatt tid å få løftet initiativet til det nivået det har nå, men i løpet av 2016 har det blitt en kraftfull satsning, med positiv oppslutning og dedikert innsats fra deltakerne, både offentlige etater, partene og bransjeorganisasjonene. Det får stor oppmerksomhet fra omverdenen, noe som stimulerer til ytterligere engasjement og innsats.

3.1.1 Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket

3.1.1.1 En bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk

Gjennom veiledning, planbehandling, evalueringer, tilsyn og øvelser har Fylkesmannen bidratt til at samfunnsikkerhet og beredskap tas inn i samfunnsplanleggingen og arealbruken.

Gjennom veiledning, uttalelser, innsigelser og påklaginger har Fylkesmannen bidratt til å iverksette nasjonal arealpolitikk i fylket.

Resultatmål 3.1.1.1.1

Rapportere på

FM har hatt dialog med og formidlet nasjonale og regionale hensyn til alle kommuner i fylket.

Fylkesmannen har gjennom en rekke møter og uttalelser formidlet nasjonale hensyn til alle kommuner i fylket. Vi deltar aktivt i planforum, som normalt avholdes annenhver uke. Vi har formidlet nasjonale jordvern hensyn i møter med planutvalgene i de fleste av fylkets kommuner. Klimahensyn i planleggingen er formidlet i egne møter med to kommuner. Vi vil besøke de resterende kommunene i 2017. Nettstedet planportal.no formidler nasjonale og regionale interesser.

Resultatmål 3.1.1.2.1

Rapportere på

Prinsippene i de statlige planretningslinjene er lagt til grunn i alle relevante regionale og kommunale planer.

Fylkesmannen har formidlet nasjonal politikk, herunder prinsippene i statlige planretningslinjer, gjennom uttalelser til varsler om regulering, offentlig ettersyn av reguleringsplaner, kommunedelplaner og planprogram. Det ble fremmet innsigelser til 1 reguleringsplan (dvs. i underkant av 2 pst. av planene) pga. strid med

nasjonale hensyn. I innsigelsessaken ble det foretatt en konkret vurdering av nasjonale interesser versus lokalt selvstyre.

Resultatmål 3.1.1.1.3.1

Rapportere på

Andel relevante kommunale og regionale planer med tidlig medvirkning: 100%

Tidlig medvirkning i 100 pst. av relevante kommunale og regionale planer.

Resultatmål 3.1.1.1.3.2

Rapportere på

Mekling i planer med uløste innsigelser: 100%

Det er foretatt 5 meklinger i løpet av året. I tre av sakene er det oppnådd enighet, mens 2 saker er sendt KMD til endelig avgjørelse.

Mekling i planprosesser med uløste innsigelser

Resultatmål	Differanse	Resultat
100 %	- 60 %	40 %

Resultatmål 3.1.1.1.4.1

Rapportere på

Alle planer etter plan- og bygningsloven er vurdert med hensyn til klimaendringer.

Fylkesmannen har behandlet alle planer etter plan og bygningsloven. Det er fremmet en innsigelse i 2016 med bakgrunn i manglende hensyn til samfunnsikkerhet og beredskap. Alle planer vurderes opp mot klimaprofil for Vestfold og nasjonale veiledere for klimaendringer.

Vurdering av konsekvenser av klimaendringer i planer

Er alle planer etter plan og bygningsloven vurdert med hensyn til klimaendringer?
Ja

Resultatmål 3.1.1.1.5.1

Rapportere på

Alle planer etter plan- og bygningsloven er vurdert med hensyn til samfunnsikkerhet.

Alle planer etter plan- og bygningsloven er vurdert med hensyn til samfunnsikkerhet.

Vurdering av konsekvenser av samfunnsikkerhet i planer

Er alle planer etter plan og bygningsloven vurdert med hensyn til samfunnsikkerhet?
Ja

Resultatmål 3.1.1.1.6.1

Rapportere på

Landbrukets og reindriftens arealressurser er ivaretatt i alle planprosesser.

Vestfold er et lite fylke hvor vi har god kontakt med kommunene og Fylkeskommunen. Plangruppa, som er plassert i Miljø- og samfunnsikkerhetsavdelingen, ivaretar i prinsippet landbrukets arealinteresser i alle saker. Vårt mål er å være på tilbudssida i arealsaker for tidlig, tydelig og forutsigbar avklaring av nasjonale interesser. Landbruksdirektøren er aktivt med i mange saker. Vi klarer i dag å holde omdisponeringen av dyrka mark lavt.

Resultatmål 3.1.1.1.6.2

Rapportere på

Reduksjon i omdisponering av dyrket mark sammenlignet med 2014.

121 daa dyrket mark ble omdisponert i 2014, i tillegg ble det omdisponert 31 daa dyrkbar mark.

90 daa dyrket mark ble omdisponert i 2015, i tillegg ble det omdisponert 79 daa dyrkbar mark.

3.1.1.2 Informasjon og veiledning er tydelig og målrettet

Fylkesmannen driver et kontinuerlig informasjons- og veiledningsarbeid. Dette skjer i all hovedsak gjennom faste fora som skoleeiersamlinger og samlinger med

barnehagemyndighetene, men også gjennom samlinger med skoleledere og barnehageeiere dersom det er relevant. Samlingene fungerer ofte som nettverk der deltakerne også utveksler erfaringer og deler gode eksempler på praksis. Vi mener å ha informert om alle statlige satsinger. Vi har svært god oppslutning om slike samlinger, og sektoren gir tilbakemelding om at disse samlingene er relevante og nyttige.

I 2016 har 0-24-oppdraget stått svært sentralt. Vi har i all vår kontakt med aktuelle målgrupper, presisert viktigheten av å fange opp og følge opp utsatte barn, og vi har vist eksempler på hvordan samordningssvikt kan få alvorlige følger for barn og unge. Fylkesmannen har informert om likestillingsregelverket i denne sammenheng, og vist hvordan rettigheter til utsatte barn og unge er ivarettatt i dette regelverket, eller i Barnekonvensjonen, i tillegg til i opplæringsloven og barnehageloven m.m.

Vi får stadig flere henvendelser om problematikken makt og tvang i skolen. Vi veileder innenfor det som er gjeldende regelverk, og må i den sammenheng vise til at det kun er anledning til å bruke makt og tvang som nødrett/nødvergerett. Vi vil i løpet av kort tid igjen henvende oss til Kunnskapsdepartementet for på nytt å påpeke det lovtomme rommet i opplæringsloven på dette området. Mange skoler har elever med diagnoser som utenom skoletid er i behov av behandling eller håndtering ved hjelp av det som til vanlig defineres som bruk av tvang. Disse elevene kan være i behov av tvangsbruk også i skoletida.

Resultatmål 3.1.1.2.1.1

Rapportere på

Barnehageeiers og barnehagemyndighets tilfredshet med støtte og veiledning innenfor kompetanseutviklingstiltak, skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2015.

Landsgjennomsnittet for 2015 når det gjelder i hvilken grad barnehageeier og barnehagemyndighet var tilfreds med støtte og veiledning innenfor kompetansetiltak, var 3,69. Oversikten i "Spørsmål til barnehage-Norge i 2016" viser at skår for Vestfold i 2016 er 4.0.

Vi tror at dette uttrykker at Fylkesmannen jobber kontinuerlig med veiledning innenfor kompetansetiltak og at våre kommuner er godt fornøyde med støtte og veiledning de får gjennom våre faste arena som Barnehageforum, fagsamlinger, GLØD-møter og de igangsatte prosjekter. Resultatmålet er nådd.

Barnehageeiers og barnehagemyndighets tilfredshet med støtte og veiledning innenfor kompetanseutviklingstiltak

Differanse resultatmål	Resultatmål	Grunnlagstall
0.4	3.6	4.0

Resultatmål 3.1.1.2.1.2

Rapportere på

Skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens støtte og veiledning innenfor kompetanseutviklingstiltak, skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2015.

Vi er blitt bedt om å resultatrapportere på skoleeiers tilfredshet med Fylkesmannens støtte og veiledning innenfor kompetansetiltak. Tabell 8.3 i spørsmål til skole-Norge gir et samlet svar på opplevelsen av Fylkesmannen som viktig medspiller, fordelt på fylker, mens tabell 8.2 viser i hvor stor grad skoleeier opplever om dette virkemiddelet er viktig for å sikre utvikling, læring og god kvalitet i skoletilbudet til barn og unge for hele landet. Vi er blitt bedt om å svare på tilfredshet. Dette kan ikke leses ut av disse tabellene. Landstabellen viser en nedgang i oppfattelsen av viktighet nasjonalt.

Fylkesmannen har selv en oppfattelse av at kommunene våre er tilfredse med den støtte og veiledning de får. Vi tillater oss å bemerke at kommunenes oppfattelse av hvor viktig Fylkesmannen er også kan henge sammen med i hvilken grad de selv mener de er dyktige eller har den kompetansen som trengs. I tillegg er det slik at mange kompetansehevingstiltak drives av Udir selv, og dette oppfatter sektoren.

Skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens støtte og veiledning innenfor kompetanseutviklingstiltak

Resultatmål	Differanse resultatmål	Grunnlagstall
58.0 %	- 11.0 %	47.0 %

3.1.1.3 Fylkesmannen understøtter kommunenes arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap

Fylkesmannen har gjennomført veiledning, tilsyn og øvelser med kommunene. Kommunene fyller i store trekk lovpålagte oppgaver. Kommuneundersøkelsen 2016 bekrefter dette. Vi har i år fokusert ekstra på øvelser for kommune, bistått med dokumentgjennomgang og i tillegg bygget opp kompetanse på evaluering i kommunene.

Resultatmål 3.1.1.3.1.1

Rapportere på

Gjennomført tilsyn i ¼ av kommunene.

Fylkesmannen har veiledet kommunene innenfor tema som kommunal beredskapsplikt, særlig satsing i 2016 på beredskap i skoler og institusjoner, krisekommunikasjon, store hendelser og hendelser med CBRN, samarbeid med næringsliv, evaluering og øvelser. Fylkesmannen har hatt tilsyn med kommunene Svelvik og Lardal og Nøtterøy.

Tilsyn og veiledning med kommunenes etterlevelse av kommunal beredskapsplikt

Tilsyn og veiledning med kommunenes etterlevelse av kommunal beredskapsplikt.				
Resultatmål	Differanse resultatmål	Resultat	Totalt antall kommuner i embete	Antall gjennomført tilsyn
25.00 %	- 3.57	21.43 %	14.00	3.00

Fylkesmannen har en syklus på tilsyn hvert fjerde år. Det gir tre-fire tilsyn pr år slik at vi holder tilsynet innenfor lovens frekvens.

3.1.1.4 Økt kunnskap om sosialtjenesteloven

Opplæringen har vært gitt innenfor ulike temaområder, det vises også til pkt. 3.1.2.1.

Opplæringen har vært gitt på flg. måter:

- Samhandling med NAV- fylke - f.eks Ny i NAV
- Fagnettverk som drives av fylkesmannen i samarbeid med kommunene og hvor NAV fylke er representert
- Temadager for alle NAV-kontor
- Opplæring ute i det enkelte kontor og/eller for grupper av kontorer som ellers samarbeider eller er i ferd med kommunesammenslåing.

Det er generelt god deltagelse på opplæring som gis fra Fylkesmannen.

Fylkesmannen har gitt midler til "Nye Sandefjord" i 2016. Midlene var knyttet til samordning og kompetanse ifm kommunesammenslåing av tre kommuner/NAV-kontor.

Resultatmål 3.1.2.1.1

Rapportere på

Alle NAV-kontor i fylket skal ha mottatt tilbud om opplæring.

Vi har i samarbeid med NAV Vestfold planlagt og samordnet opplæringen lokalt. Det er gjennomført en felles opplæringsdag for nytilsatte, Ny i NAV del 2.

Etter ønske fra NAV-kontorene har Fylkesmannen etablert et fagnettverk for de sosiale tjenestene i NAV. Nettverket driftes av Fylkesmannen. Det har vært to samlinger i 2016. Tema for samlingene har vært spilt inn fra NAV-kontorene og i tillegg har Fylkesmannen formidlet oppdateringer på lovverk og rundskriv. Fylkesmannen har gjennomført opplæring om bruk av vilkår etter sosialtjenesteloven. I alt fem NAV-kontor deltok på to samlinger.

Utover dette har vi gitt opplæring i utlendingers rett (påbegynt i 2015), og egen opplæring/veiledning i etterkant av gjennomført tilsyn ved NAV-kontor hvor tema for tilsynene var økonomisk stønad og opplysning, råd og veiledning til personer mellom 17-23 år.

Økonomisk rådgivning Det er arrangert oppfølgingskurs/ekspertkurs for rådgivere på NAV-kontor, kreditorer og namsmenn. Det er i tillegg arrangert 2-dagers grunnkurs i økonomisk rådgivning og 2-dagers fagsamling, begge i samarbeid med Fylkesmannen i Telemark. Det er etablert et faglig forum for økonomiske rådgivere Vestfold og Telemark. Forumet møter et par ganger i året, vekselvis hos Fylkesmannen i Telemark eller Fylkesmannen i Vestfold. Deltakerne selv lager dagsorden og innkaller. Regionkontaktene i Oslo og Akershus deltar på samlingene når de har anledning. Fylkesmannen sender ut jevnlig aktuelt fagstoff til alle kontaktpersoner på NAV-kontorene, bl.a. statistikk på gjeldsordningsloven og artikler fra media.

Opplæringstiltak for NAV

Resultatmål	Differanse resultatmål - resultat	Resultat	Antall NAV-kontor i fylket som har mottatt tilbud om opplæring	Antall NAV-kontor i fylket totalt
100 %	0 %	100 %	14	14

3.1.1.5 Øke tilgjengelighet og kapasitet, samt styrke kvalitet og innovasjonsevne i helse- og omsorgssektoren og i folkehelsearbeidet

I forbindelse med overgangen fra Kompetanseløftet 2015 til Kompetanseløft 2020 ga Fylkesmannen sin samlede vurdering av utviklingen til Helsedirektoratet i juni 2016. Vi avga også innspill til Helsedirektoratets analyserapport om utviklingstrekk i helse- og omsorgstjenestene i september 2016. Oppsummert er vår vurdering at Kompetanseløftet 2015 har bidratt til å styrke kompetansen i kommunen, og særlig i retning av flere ansatte med relevant fagutdanning. Rekrutteringsutfordringene innen helse- og omsorgstjenesten er satt på dagsorden, men det er store variasjoner i kommunenes tilnærming til de fremtidige utfordringene.

Utviklingscenteret for sykehjem og hjemmetjeneste er en aktiv og sentral aktør som sammen med Fylkesmannen legger til rette for et bredt spekter av kompetanseheving.

Resultatmål 3.1.3.1.1

Rapportere på

Alle kommuner har utarbeidet lokale helse- og omsorgsplaner som del av det helhetlige kommuneplanarbeidet.

Samtlige kommuner har lagt planer for å møte fremtidens utfordringer, men med ulik detaljeringsgrad og perspektiv. Det varierer også hvorvidt de planlagte tiltakene fremgår av en egen temaplan for helse- og omsorgstjenesten, eller er integrert i kommuneplanen. Det avhenger også av kommunesammenslåingsprosessene hvor langt i planleggingen kommunene har kommet.

Resultatmål 3.1.3.1.2.1

Rapportere på

Alle kommuner har iverksatt tiltak for å bedre kvaliteten på tjenestetilbudet til personer med demens.

Alle Vestfold-kommunene har aktiviteter knyttet til å forbedre tjenestene til personer med demens gjennom kompetansehevdende tiltak, som for eksempel Demensomsorgens ABC. Flere av kommunene har demensomsorg omtalt i sitt planarbeid, og i til sammen 12 kommuner (av 14) er det søkt om tilskudd til dagaktivitetstilbud, og 7 av kommunene har etablert pårørende skoler.

Kommunene i Vestfold har i samarbeid om et for-prosjekt som utreder «Demenslandsby»-konseptet. Fylkesmannen deltar i referansegruppen. Fylkesmannen har i samarbeid med blant andre Helsedirektoratet, Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester, Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse, arrangert en fagdag med tema «demensvennlig samfunn».

Resultatmål 3.1.3.1.3.1

Rapportere på

Alle kommuner har oppnådd en økt andel ansatte med relevant utdanning sammenliknet med 2015.

Det vises til rapportering på pkt. 7.3.3.1.1

Resultatmål 3.1.3.1.4.1**Rapportere på**

Alle kommuner skal ha deltatt i kompetansehevende program.

Samtlige kommuner har søkt om og mottatt tilskudd via Kompetanseløft 2020 i 2016. Det er rapportert særskilt for Kompetanseløft 2020 til Helsedirektoratet.

3.1.1.6 Økt kapasitet og kompetanse om psykisk helse og rus, med satsing på bedre forebygging og sammenhengende tjenester

Vestfold er et oversiktlig fylke med få kommuner, og Fylkesmannen vurderer at vi har rimelig god oversikt over tjenestetilbudene innenfor de aktuelle fagområdene.

Rapportering i IS/24/8 viser en samlet innsats i 2015 på 656 årsverk, mens rapporteringen for 2016 viser nedgang til 618 årsverk. Innsatsen er stabil for barn/unge gruppen. Det er voksegruppen som melder nedgang i årsverk. Se også nærmere beskrivelse under pkt 3.1.3.2.3.1.

Larvik og Horten kommuner står for den største endringen. Larvik meldte ved vårt kommunebesøk at årsverksinnsatsen rundt enkelte krevende brukere endrer seg naturlig fra år til år (i hovedsak gjelder det bemanning på døgnbasis/kjøp av tjenester). Dette synliggjøres i rapporteringen.

Når det gjelder kompetanse inn i tjenestene viser IS/24/8 på landsbasis at de fleste har sosial- og helsefaglig utdanning på høgsolenivå, mange med videreutdanning innenfor psykisk helsearbeid/rus. Dette er også vår erfaring fra Vestfold.

For tjenestetilbud til barn/unge viser rapporteringen at den største utdanningskategorien er høgskoleutdannende, uten videreutdanning innen psykisk helse- eller rusarbeid.

Vestfold opplever generelt rekrutteringen som god. Det er mange søkere til stillingene som lyses ut. Enkelte kommuner opplever at fagfolk fra spesialisthelsetjenesten nå ønsker stillinger i kommunen.

Samtlige kommuner i Vestfold har organisert sine tjenester på rus og psykisk helse feltet samlet, noe som opplever positivt både ift kompetanse og helhetlig tenking rundt den enkelte.

På landsbasis viser IS/24/8 at majoriteten av stillingene går til de med alvorlige og langvarige lidelser. Dette er gjenkjennelig også for Vestfold.

Det har vært stort fokus fra Fylkesmannen på innføring av Brukerplan i Vestfold. Dette i samarbeid med Korus-Sør og NAPHA. Samtlige kommuner benytter nå verktøyet. Flere kommuner bruker resultatene overfor sine ledere/politikere.

«Forum for rus og psykisk helse i Vestfold»

Forumet har nærmere 100 medlemmer fra kommunene, spesialisthelsetjenesten, NAV, brukerorganisasjoner og Fylkesmannen. Leder av AU og øvrige medlemmer utpekes av Lederforum helse, og sykehuset i Vestfold HF som er forumets oppdragsgivere.

Forumets aktiviteter omhandler statlige føringer, og ulike utviklings tiltak rettet mot barn, unge og voksne innenfor rus og psykisk helsefeltet. Vi har 3-4 samlinger i året. Tjenestetilbud for barn og unge ble invitert inn i forumet i 2014. Dette som et ledd i det forebyggende arbeidet rundt barn/unge.

Resultatmål 3.1.3.2.1.1**Rapportere på**

Alle kommuner i fylket har tatt i bruk BrukerPlan eller lignende kartleggingsverktøy i sitt planverk.

Alle kommunene har gjennomført kartlegging med BrukerPlan. Det er faste møter gjennom året med Fylkesmannen, kommunene, Korus-Sør, og Napha. I møtene gjennomgås opplæring og resultat av kartleggingen.

Resultatmål 3.1.3.2.2.1**Rapportere på**

Alle kommuner i fylket har deltatt i kompetansehevende tiltak på rusfeltet.

Følgende kompetansehevende tiltak er gjennomført i Vestfold

Forum for rus og psykisk helse, fagsamlinger:

1. Opptrappingsplanen for rusfeltet 16/20
2. Sammen om mestring
3. Pårørende i helse og omsorgstjenesten

For øvrig:

- Fagdag, bolig og oppfølging av mennesker med samtidig rus og psykisk lidelse (ROP)
- Erfaringskonferansen «Gode levekår for barn og unge»

- Rådgiversamling med Helsedirektoratet (2)
- Nasjonal faglig retningslinje for svangerskapsomsorgen.
- Regionalt samarbeidsforum: Møter (3), samarbeider om kurs og kompetansehevede tiltak i regionen

Alle kommunene deltar i disse foraene.

Resultatmål 3.1.3.2.3.1

Rapportere på

Alle kommuner har dokumentert kapasitetsvekst i lokalt rus- og psykisk helsearbeid sammenliknet med 2015.

I henhold til IS-24/8 2016, er det rapportert en reduksjon på 2 stillingshjemler knyttet til barn- og unge-feltet, og en reduksjon på 36 stillingshjemler for "voksen-feltet".

Kommunene har problemer med registreringen. Behovene til brukerne varierer også hele tiden. Dette har innvirkning på tallene som vil endre seg som følge av dette.

3.1.1.7 Økosystemene i fylket har god tilstand og leverer økosystemtjenester

Økosystemene i fylket har vært utsatt for menneskelig påvirkning gjennom lang tid. Den største utfordringen for det biologiske mangfoldet er tap av leveområder. I Vestfold er det et voldsomt arealpress, spesielt i kystsonen. Dette fører til fragmentering og tap av leveområder for enkelte arter. En langsiktig og bærekraftig planlegging av fylkets arealbruk vil være avgjørende for å unngå framtidig tap av biologisk mangfold.

Fylket opplever en økt vekst i antall og utbredelse av fremmede arter.

Om fylkets vannforekomster:

Ferskvannforekomster: De store vannforekomstene i Vestfold, så som Numedalslågen, Farris og Eikern har alle god økologisk tilstand. Alle disse er svært viktige kilder til drikkevannsforsyning, i omfang er Farris og Eikern de klart største og forsyner størstedelen av fylkets befolkning med drikkevann av god kvalitet.

De mindre vassdragene, samt lavlandsinnsjøene i fylket, har gjennomgående for stor næringsalltilførsel, slik at de ikke oppfyller vannforskriftens krav om god økologisk tilstand. De fleste er klassifisert til 'moderat' tilstand. Mange kystvassdrag har likevel stor betydning som sjørrettførende vassdrag, som positive landskapselementer og kilde til rekreasjon/naturopplevelse. Videre brukes enkelte til uttak av vann til jordvanning. Enkelte, relativt grunne innsjøer har 'dårlig' eller 'svært dårlig' økologisk tilstand med periodevis giftproduserende blågrønnalger (cyanobakterier), noe som reduserer vannforekomstenes bruksverdi betydelig.

Kystvannforekomstene: Kystsonen i Vestfold har nasjonal betydning som rekreasjonsområde, og vannkvaliteten tilfredsstillende i hovedsak en slik bruk. Ved utløp av elver fra/i leirjordslandskap blir kystvannet i perioder med mye nedbør vesentlig påvirket av elvenes partikkeltransport, i en grad som reduserer rekreasjonskvaliteten.

Etter vannforskriftens definisjoner har enkelte kystvannforekomster 'moderat' økologisk tilstand, mens de mer eksponerte vannforekomstene har god økologisk tilstand. Med forbehold om partikkelpåvirkningen er den moderate økologiske tilstanden neppe særlig skadelig for rekreasjonsinteressene. Derimot er den sterke tilbakegangen i fiskearter som torsk og hvitting kilde til stor bekymring og nedsatt rekreasjonsverdi i kystsonen. I tillegg representerer den fremmede arten Stillehavssøsters en ny trussel som vi ennå ikke ser det fulle omfanget av, men som har potensiale til betydelig nedsatt biologisk mangfold og redusert rekreasjonsverdi.

Resultatmål 3.1.4.1.1.1

Rapportere på

Restaureringsprosjekter skal være igangsatt i henhold til plan 2016-2020 for restaurering av myr og annen våtmark.

Aktuelle prosjekter vurderes. Ingen prosjekter er foreløpig igangsatt.

Resultatmål 3.1.4.1.2.1

Rapportere på

Overvåkingsprogram er igangsatt i alle vannregioner.

Fylkesmannen har aktivt bidratt til at det er igangsatt/videreført regionalt vannovervåkingsprogram i alle Vestfolds vannområder innenfor Vannregion Vest-Viken. Dette er oppnådd gjennom et utstrakt faglig og økonomisk samarbeid med vannområdeutvalg, enkeltkommuner og kommunale/interkommunale vannforsyningsanlegg. Videre inngår myndighetspålagt overvåking i regi av industri og kommuner med konsesjonspliktige avløpsanlegg. Fylkesmannen og Miljødirektoratet (Industribedrifter) sørger for at analyseresultatene fortløpende registreres i databasen *Vannmiljø*. På tross av faglig/økonomisk samarbeid, samt bruk av "representativ overvåking" makter vi ikke fullt ut å oppfylle amisjonene i "Regionalt overvåkingsprogram" etablert i 2014.

Resultatmål 3.1.4.1.3.1

Rapportere på

Økt bruk av påleggsmyndigheten hjemlet i vannkraftkonsesjoner sammenliknet med 2015.

Påleggsmyndighet er ikke brukt i 2016 ettersom det ikke er noen aktuelle konsesjoner i Vestfold.

3.1.1.8 Ingen arter og naturtyper i fylket er utryddet, og utviklingen til truede arter er i bedring

I Vestfold har Fylkesmannen i 2016 ikke registrert vesentlige endringer i status for truede arter og naturtyper med tanke på forvaltningsmålet for disse. Mange av

forekomstene er avhengig av en aktiv skjøtsel i kulturlandskap og verneområder. Gjennom bestillingsdialogen har Fylkesmannen gjennomført skjøtselstiltak og andre prioriterte tiltak. Invaderende fremmede arter fremstår som en økende utfordring.

Resultatmål 3.1.4.2.1.1

Rapportere på

Alle tiltak for truede arter og naturtyper skal være i tråd med forvaltningsmål, faggrunnlag og handlingsplaner.

Vestfold fylke er et fylke med stor artsrikdom, men mange arter mangler faggrunnlag og handlingsplaner. Handlingsplaner relevante for fylket er fulgt opp, og tiltak som gjennomføres er i henhold til plan.

Tilskuddsordningen for trua arter og naturtyper har bidratt til økt bevissthet om artene og til å få gjennomført tiltak i tråd med handlingsplaner.

Arbeid med og forvaltning av trua naturtyper og trua arter, inkludert utvalgte naturtyper og prioriterte arter

Hvilken art / naturtype	Type tiltak	Utdyping av, eller kommentar til, gjennomført tiltak	Der det er handlingsplan/faggrunnlag: Koordinerende FM oppgir hvilke fylker det var oppfølging av HP/FG i 2016?	Hvordan ble midler fra koordinerende FM fordelt til andre fylker?	Sum brukt	Ev. oppdragsnr.
Slåttemark	Annet	Revidert og utvidet skjøtselplan for slåttemark på Fyn	Vestfold	Annet	20 000	
Slåttemark	Annet	Forenklet plan/skjøtelsessinnspill for Torgersøya	Vestfold	Annet	15 000	
Slåttemark	Skjøtsel	Skjøtelsråd - befaring og møte med eiere/drivere av 3 slåttemarker med innleid biolog	Vestfold	Annet	10 000	
Hule eiker	Kartlegging	Supplerende kartlegging.	Hedmark	Etter søknad fra andre fylker	10 000	
Hule eiker	Kartlegging	Videreført kartlegging + kartlegging av viktig epifyttflora	Rogaland	Etter søknad fra andre fylker	80 000	
Hule eiker	Kartlegging	Supplerende kartlegging + insektsundersøkelser i 2 eikemiljøer	Aust- og Vest-Agder	Etter søknad fra andre fylker	90 000	
Hule eiker	Kartlegging	Kartlegging av en stor hul eik i Hurum kommune	Buskerud	Etter søknad fra andre fylker	10 000	
Hule eiker	Kartlegging	Supplerende kartlegging + infomasjon til grunneiere	Oslo og Akershus	Etter søknad fra andre fylker	70 000	
Hule eiker	Kartlegging	Supplerende kartlegging av rundt 60 kjente forekomster som ikke var undersøkt/dokumentert	Telemark	Etter søknad fra andre fylker	100 000	
Hule eiker	Kartlegging	Videreført grovkartlegging i Larvik kommune	Vestfold	Annet	40 000	
					445 000	

3.1.1.9 Utslipp av helse- og miljøfarlige stoffer er redusert og forurensning skader i så liten grad som mulig helse og miljø

Relativt bra måloppnåelse. Det settes strengere krav til utslipp nå enn tidligere. Kartleggingen av behov for oppfølging av industriutslippsdirektivet viste at det kun var en bedrift som må følges opp i nær framtid. Noen av de viktigste utfordringene i Vestfold når det gjelder utslipp av helse- og miljøfarlige stoffer er: avløpsvann fra spredt bebyggelse, forurensning av vassdrag fra landbruksvirksomhet, gummigranulat fra kunstgressbaner, forurenset sjøbunn ved havner.

Resultatmål 3.1.4.3.1.1

Rapportere på

Alle industri- og avfallsvirksomheter driver i tråd med nye krav i industriutslippsdirektivet.

Kartlegging av status er gjennomført. Kartleggingen viste at en treimpregneringsbedrift drifter uten nødvendig tillatelse etter forurensningsloven og må følges opp i 2017.

Resultatmål 3.1.4.3.2.1

Rapportere på

Avløpsanleggene skal ha lukket alle avvik som ble påvist i 2015.

Alle avvik som ble påvist i 2015 hos avløpsanleggene anses som lukket.

3.1.1.10 God økonomiforvaltning i kommunene

Embetet opprettholder sin ambisjon om å bidra til å forebygge økonomisk ubalanse, heller enn å måtte reparere i etterkant. Vår største bekymring i så måte har vært Re kommune. Re hadde negativt netto driftsresultat i 2014, mens dette bikket til knapt positivt i 2015. Kommunen har høy lånegjeld og kom dårlig ut av endringene i inntektssystemet. Det er likevel positivt at kommunen har tatt konsekvensen av dette – og spesielt endringene i inntektssystemet – og kommunen blir fra 1.1.2020 slått sammen med Tønsberg kommune.

Til tross for gjennomgående lave inntekter hos Vestfold-kommunene var det, etter regnskapet i 2015, ingen kommuner i Vestfold som dro med seg regnskapsmessig merforbruk. Det er likevel knappe marginer, og bedre skatteinngang enn fryktet bidro nok til de positive resultatene.

En Vestfold-kommune hadde et knapt negativt driftsresultat i 2015. Men fem kommuner lå under de anbefalte 1,75 prosent. Det er likevel en bedring fra 2014, da hele ti kommuner leverte netto driftsresultat under anbefalingen. Det er flere grunner til denne positive utviklingen, men skatteinntekten på landsbasis forklarer nok en betydelig del. Hovedbildet er fortsatt at svært nøktern økonomisk styring er helt avgjørende for flere av kommunene, spesielt de med lavest inntekter.

Behovet for langsiktig robust økonomistyring, balanse og formuesbevaring har derfor vært sentrale poenger å videreformidle til administrasjon og sentrale politikere i kommunesamtalene som har vært gjennomført i 2016.

Resultatmål 3.1.5.1.1.1

Rapportere på

Antallet kommuner i ROBEK ved utgangen av 2016 ikke skal overstige antallet ved utgangen av 2015.

Ved utgangen av 2015 var to Vestfold-kommuner – Tønsberg og Svelvik – registrert i Robek. Ved behandling av regnskapet for 2015 kunne Tønsberg dekke inn resterende underskudd. Kommunen ble derfor meldt ut av registeret.

Svelvik kommune har vært i Robek siden 2010. I følge kommunens forpliktende plan for inndekning av underskudd, skal kommunen kunne meldes ut av Robek etter behandling av regnskapet for 2018. Etter foreløpig regnskap for 2016 er det imidlertid ikke usannsynlig at kommunen kan dekke inn resterende underskudd ett år tidligere.

Det er altså en Vestfold-kommune i Robek ved utgangen av 2016.

Antall kommuner i ROBEK

Kommuner per okt'15	Kommuner per okt'16	Avvik
2.00	1.00	- 1.00

3.1.1.11 Kommunereform

Vestfold er på vei fra 14 til 6 kommuner, innen 2020, og reformen og fylkesmannsoppdraget anses dermed gjennomført. De strukturløsningene kommunene selv har utviklet og forhandlet fram er i hovedsak i tråd med reformens hovedmål og er derfor aktivt tilrådd av Fylkesmannen. Det gjenstår mye før reformens resultater for innbyggere og lokal samfunnsutvikling kan avleses. Det avgjøres i hovedsak av hvor gode kommunene er til å utnytte det mulighetsrommet for fornying, forbedring og forenkling som reformen og strukturendringene innbyr til. For fylkesmannen vil 2017 handle om råd til og dialog fellesnemndene som nå er i funksjon, om/når de ber om det. Tilsvarende til nye Sandefjord, som fortsatt er i startfasen. Både rett før og etter oppstart har vi hatt en god del kontakt med den nye kommunen, om nokså viktige problemstillinger; f.eks: *må alle som har vedtak fra sine respektive kommuner på helse / omsorgstjenester må ha nye vedtak etter sammenslåingen?* Grensereguleringer har likeledes vært et tema for fylkesmannen i 2016, jf. rapporten fra 30. september og vil også bli det i 2017.

3.1.1.12 Økt verdiskaping i landbruket

Vårt regionale Bygdeutviklingsprogram ble utarbeidet i 2013 av det regionale partnerskapet. Programmet hadde en tidshorisont ut 2015, men revidering er ikke igangsatt i påvente av meldingene som nå er kommet, og fordi LMD i epost 21. november setter frist for nytt program til 01. januar 2019. Vi tar sikte på å starte revidering av programmene i 2017 og starter med RMP.

Programmet er grunnlaget for bruk av IN sine investeringsvirkemidler, våre utrednings- og tilretteleggingsmidler og innretning av prosjekter.

Resultatmål 3.1.6.1.1.1

Rapportere på

Regionalt bygdeutviklingsprogram er utarbeidet og fulgt opp i tråd med nasjonal politikk.

Utrednings- og tilretteleggingsmidler (UT-midler hos Fylkesmannen). Bevilgningen var i 2016 på kr 1 810 000, en nedgang fra tidligere år. Med inndratte midler hadde vi totalt kr 2 133 294 til disposisjon i 2016. Det ble innvilget 18 søknader for til sammen kr 2 019 000. Regionalt næringsprogram for Vestfold 2012-2015 (RNP) har ligget til grunn for innvilgede søknader. Økt volumproduksjon er hovedmålet i programmet å få derfor mest midler bl.a støtte til et større flerårig agronomiprojekt Fordelingen på RNP's satsningsområder har i kroner fordelt seg slik:

- kr 1 242 500 Volumproduksjon
- kr 284 000 Skog og trebruk
- kr 227 500 Økologisk produksjon
- kr 120 000 Landbruksbaserte opplevelser og reiseliv
- kr 75 000 Inn på tunet
- kr 70 000 Kompetanse
- kr 0 Matspesialiteter
- kr 0 Omdømmebygging

kr 2 019 000 Totalt forbruk

83 % av IBU- midlene går til tradisjonelt landbruk og 17 % til tilleggsnæringer. Fordelingen er relativt lik tidligere år og avspeiler interessen blant bøndene selv om det arbeides med å øke tilleggsnæringsandelen. Vi tror det avspeiler arbeidsmarkedet og bondens interesse og behov for å investere i tilleggsnæringer. Mange av tjenestene bøndene leverer gjøres med gårdens ordinære utstyr og uten at investeres i nye faste anlegg. 55 % av sakene og 35 % av tilskuddene i tradisjonelt landbruk er til matkorn, frukt, bær og grønt. Det er bra.

Vi og partnerskapet har tatt opp med IN at det kan synes å være å for sterk stimulans til storfekjøttproduksjon i vårt område. 26 % av tilskuddene og 20 % av sakene er storfekjøtt. Vi peker på at fylket har nasjonale fortinn for matkorn, grønnsaker og frukt/bær, selv om vi også har arealer som egner seg best til gras, og om kjøttproduksjonen kan være mottager av utsortert vare i grønnsaksproduksjonen som billig fôr. Underdekning på storfekjøtt og svak kornøkonomi oppgis som hovedårsaken til interessen for ammeku. Generelt hos IN prioriteres søknader fra unge bønder.

Osloregionen og Vestfold som er ett av 8 østlandsfylker, har deltatt på Grüne Woche i Berlin de tre siste årene. Partnerskapet fra mat- og reiseliv i Vestfold har deltatt i en felles regionsamling for Osloregionen for å se på muligheter for å løfte mat- og reiselivssatsingen videre. Grüne Woche er en viktig møteplass for matindustrien, landbruket og reiselivsnæringer. Her dannes nye, varige relasjoner på tvers av bransjer og fylkesgrenser, og innovative ideer og produkter ser dagens lys. Messen er

en motivasjon og inspirasjon til å fortsette å jobbe med lokalmat her hjemme.

Vi fortsetter satsingen på frukt og bær og har vært en aktiv støttespiller til både oppstart og videreføring av Oslofjorden Frukt & Bær SA som i 2016 fikk innvilget et treårig prosjekt i bedriftsnettverksprogrammet til IN. I juni 2016 ble det ansatt en daglig leder i 50 % stilling til å lede og utvikle Oslofjorden Frukt & Bær videre.

Hovedsatsingen vår innen økologisk landbruk er knyttet til foregangsfylkearbeidet økologisk grønnsaksproduksjon og forbruk.

Arbeidet med Regionalt miljøprogram omtales under pkt. 3.1.6.2.2.1.

Regionalt skog- og klimaprogram følges opp med satsing på oppbygging av ny skog etter hogst. 1,2 mill. planter ble satt ut i Vestfold i 2016, et rekordhøyt antall. Prosjektet for økt skogkulturaktivitet, med systematisk oppfølging av skogeiere som har hogd, er nøkkelen til den høye aktiviteten. Det er et samarbeidsprosjekt mellom Viken skog, kommunene og Fylkesmannen.

Det er fortsatt behov for virkemidlene til stell av framtidsskogen. Skogfondsavsetningen rekker sjelden lenger enn til å etablere ny skog, mens det er behov for støtte til stell av ungskogen de første 12-15 årene etter planting.

For å spisse satsingen på økt bruk av trevirke etablerte Vestfold, Buskerud og Telemark Trebruk14, der det offentlige, Viken skog og AT skog, samarbeider om finansieringen av pådrivervirksomhet for å hjelpe byggherrer til å velge klimavennlige løsninger. Vi opplever at behovet og bevissthet og kunnskap hos beslutningstagere og innkjøpere er avgjørende for å få til økt trebruk. Gode eksempler på økt bruk tre i byggerier finner vi i Horten, Sande og Sandefjord.

Vi har bevilget vel 4 mill. kroner i statstilskudd til utbedring av skogsbilveinettet. Vi har i samarbeid med Viken skog og veimyndighetene hatt en gjennomgang av alle fylkesveier, med formål å oppskrive de veiene som tåler 60 tonn og 24 meters vogntoglenge, samt kartlegge flaskehals for tømmertransporten. Resultatet er en betydelig oppskrivning av fylkesveiene. Utfordringen nå er i dag det kommunale veinettet.

Resultatmål 3.1.6.1.2.1

Rapportere på

Tilfredsstillende foryngelse av all hogst innen tre år etter hogst.

I Vestfold ble det trukket ut 65 flater som er fordelt på alle kommunene der det er foretatt hogst de siste tre årene. En flate ble registrert som ikke "påbegynt" fordi kontrollen ikke ble utført i tide. Av 64 godkjente flater "utgår" 11 som følge av omdisponering i forbindelse med reguleringsaker, eller fordi arealet er ønsket til storfebeite.

Av de 53 flatene som inngår i årets kontroll var 90 % innenfor tilfredsstillende foryngelse iht. forskrift, selv om plantetettheten i snitt fortsatt er lav. Avvik ble sendt tilbake til kommunene for videre oppfølging.

Det ble registrert flest avvik under posten behov for oppfølging. Suppleringsplanting etter snutebillegnag, og gjengroing av plantefeltene utgjør det største hinderet for å få opp en robust foryngelse. Rapporter med registrert avvik sendes tilbake til kommunen for oppfølging av skogeier, men forvaltningen savner en løsning i ØKS (fagsystem for skogfondsregnskapet) der kontrollerte saker med avvik kan registreres, og følges opp av kommunen, med innsynsmulighet for FM.

3.1.1.13 Bærekraftig landbruk

Alle tilskuddsmidler til områder som støtter bærekraftig landbruk brukes opp (SMIL, NMSK, RMP). Unntaket er til drenering, noe som skyldes stor søkning første året tilskuddet kom og manglende kapasitet hos entreprenørene. Nå øker det igjen.

For å ruste opp kommunene, Landbruksrådgivningen og bondelaget til å bidra til bærekraftig landbruk, arrangerte Fylkesmannen i desember et to-dagers kurs tilrettelagt av NIBIO om «Klima- og forurensingstiltak i jordbruket», samt et praktisk rettet seminar med tittel «Klimasmart landbruk».

Innen 2. mars 2017 vil landbruksavdelingen ha møtt i politiske utvalg i 11 av 14 kommuner og orientert om Stortingets vedtatte nasjonale jordvernstrategi.

Resultatmål 3.1.6.2.1.1

Rapportere på

Andel kommuner som følger opp kontroll med foryngelseskravet: 100 pst i løpet av tre år.

Alle kommunene utførte foryngelseskontroll i 2016. 99 skogeiere var ført opp med for lavt plantetall i forhold til avvirkningsarealet, og 77 av disse er sjekket ut, mens resten følges opp av kommunen. Forsømte hogstflater må plantes innen 2-3 år. Det anbefales ikke å plante på gjengrodd flater, men også naturlig foryngelse skal ryddes i tide for å gi et omløp med lauvskog.

Resultatmål 3.1.6.2.1.2

Rapportere på

Økt planting med tilskudd til tettere planting, og økt gjødsling, sammenlignet med 2015.

Det har ikke vært stor interesse for klimaplanting. 44 skogeiere har plantet tettere enn normtall, delvis har dette vært utslag av tilfeldig variasjon i utførelsen av planting, arealberegning av hogstflatene, informasjon ved fakturering, og delvis foretting av plantefelt for uttak av juletrær.

Vestfold har høyt fokus på å øke planting etter avvirkning innenfor forskriftens krav, med vekt på optimal plantetetthet på gode boniteter og egne vokseplasser. Naturlig frøspredning av gran og furu, sammen med rask tilgroing med lauv utfyller det avvirkede arealet.

Vestfold ligger ikke innenfor områdene der det anbefales å gjødsle. Vi har lite furudominerte arealer på midlere bonitet som gir gode resultater ved gjødsling.

Målinger i Vestfold viser at skogen i vårt fylke har fått en økning av produksjonsevne, boniteten, med ca. 40 % som følge av lengre veksttid, økt nitrogennedfall, økt Co2 konsentrasjon og økt nedbør i veksttida.

Resultatmål 3.1.6.2.2.1

Rapportere på

Alle miljøvirkemidlene er forvaltet i tråd med regionalt miljøprogram og nasjonale føringer.

Regionalt miljøprogram 2013-2016 for Vestfold er evaluert i år. Den viktigste miljøutfordringen er avrenning til vassdrag og kyst. Forurensningsregnskap for fylket viser at jordbruket står for 2/3 av fosforavrenningen til vassdragene. I regionalt miljøprogram har vi utpekt arbeidet med vannforskriften som det viktigste tiltaket. Landbruksforvaltningen og faglagene har vært sterkt involvert i arbeidet med vannforskriften helt fra oppstarten. Utsatt jordarbeiding er det viktigste tiltaket i jordbruket. Det er lite endringer i arealet, men en svak positiv tendens siden grasarealet har økt i perioden og potensialet for arealet med utsatt jordarbeiding dermed er mindre. Hydrotekniske tiltak støttet gjennom SMIL er viktig for redusere punktutslipp bl.a. rundt kummer, ødelagte rørledninger og utraste bekkekanter. 60 % av SMIL-midlene i fylket ble brukt til hydrotekniske tiltak i 2016 (ekskl. fangdammer). Pga. prioritering av hydrotekniske tiltak gikk bare 21% av SMIL-midlene til kulturlandskap og biologisk mangfold, men det er likevel viktige midler for kulturlandskapet. 22 gamle kulturmarker er gjenåpnet og gjerdet inn.

Fokuset på klimatiltak i jordbruket er styrket de siste årene. Drenering og miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel har økt betydelig. Dette er klimatiltak som også har stor effekt på avrenning av næringsstoffer til vassdragene og tap av nitrogen til luft. Et annet effektivt klimatiltak er husdyrgjødsel levert til biogassproduksjon hos Greve Biogass. Klimaeffekt øker ytterligere gjennom at bondene tar tilbake bioresten som uavvannet biogjødsel. Mer om det under kapittel 7.3.9.5.

Satsingen på Utvalgt kulturlandskap (UKL) - "Skjærgården utenfor Nøtterøy og Tjøme" har skapt stort engasjement og investeringene som er gjort, har vært viktig for utvikling av kulturlandskapet. Fylkesmannens sterke involvering har vært helt avgjørende.

3.1.2 Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger

3.1.2.1 Godt tjenestetilbud for barn og unge

Fylkesmannens rolle i det å gi råd og være pådriver for samordning og samarbeid knyttet til utsatte barn og unge, er vanskelig å avgrense. I 2016 har vi valgt to strategier, den ene strategien har vært å omtale og belyse tematikken i alle våre møter med sektoren. Den andre strategien var å avholde en egen fagkonferanse, 10. mars 2016, der skoleiere, barnehagemyndighetene, barnevernlederne, PPT-lederne, kommunelegene og ledende helsesøstre var samlet. Samlingen hadde relevante innlegg om utsatte barn, mens det parallelt og gjennomgående var satt av tid til å måtte reflektere rundt samordningsutfordringer etter hvert innlegg.

Fylkesmannen har i tillegg til disse strategiene, forsøkt å vurdere om samhandlingssvikt kan være medvirkende årsak til svikt og lovbrudd i kommune knyttet til tilsyn vi har gjennomført. I denne sammenheng har embetet sendt inn flere aktuelle tilsynssaker til Barnevoldsutvalget, og hvor nettopp samhandlingssvikt har vært avdekket. Vi ønsker å understreke at vi synes dette temaet er av største viktighet, og må dessverre konstatere at svikt ofte forekommer.

Fylkesmannen er svært bekymret for barn på institusjoner. Bekymringen kan både gjelde hvordan de generelt har det, om omsorgen er godt nok ivarettatt på våre institusjoner, og vi ser dessuten at mange av ungdommene på institusjoner har psykiske lidelser. Samordningen rundt barn på institusjoner er mangelfull.

3.1.2.2 Den offentlige boligsosiale innsatsen skal være helhetlig og effektiv

Fylkesmannen vurderer at måloppnåelsen er god. I tillegg til samlingene som gjennomføres i samsvar med tildelingsbrevet, gjennomfører vi årlige kommunebesøk til de kommunene som har pågående prosjekter.

For øvrig vises til rapportering på pkt. 7.3.1.1

Resultatmål 3.2.1.2.1.1

Rapportere på

Gjennomført minimum to kompetansehevede tiltak for kommunene i fylket om boligsosialt arbeid, f.eks. bolig og integrering av flyktninger, bolig og tjenester til rusmiddelavhengige, helhetlig planlegging, bolig og folkehelse.

Fylkesmannen har gjennomført to fagsamlinger:

Den ene samlingen var en fagdag som ble arrangert i samarbeid med Husbanken og Fylkesmannen i Buskerud. Deltagere 115.

Den andre samlingen var i Vestfold knyttet til ulike tilskuddsordninger, herunder tilskudd til boligsosialt arbeid og barnefattigdom. Denne samlingen var et samarbeid med IMDi. Bufdir og Husbanken bidro i tillegg med informasjon om tilgrensende og overlappende tilskuddsordninger.

Fylkesmannens bidrag til at det boligsosiale arbeidet i kommunene er kunnskapsbasert

Resultatmål	Differanse	Grunnlagstall 1
2	0	2

3.1.2.3 Helhetlig og samordnet arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap i fylket

Fylkesmannen har ikke startet med å utarbeide regionalt planverk basert på Sivilt beredskapssystem (SBS) eller nasjonalt beredskapsplanverk. DSB har bebudet å lede en nasjonal gruppe som skal lage en mal for Fylkesmannen. Det er også usikkerhet om den pågående endringen i utvikling av totalforsvaret medfører endring i nasjonalt beredskapssystem slik at revisjon bør avvente.

Resultatmål 3.2.1.3.1.1

Rapportere på

Det er gjennomført minst en årlig øvelse av kriseorganisasjonen i embetet med grunnlag i ny samfunnsikkerhetsinstruks.

Fylkesmannens kriseledelse ble øvet tre ganger i 2016. I tillegg hadde vi to reelle hendelser hvor krisestab ble satt og derav ble embetets evne til krisehåndtering øvet.

3.1.2.4 Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring

Det er utviklet kontaktformer mellom fylkesmannen, kommunene, kontrollutvalgene/sekretariatene og revisjonene for å sikre god informasjonsflyt og læring. Det handler både om å involvere / informere kommunene tidlig om planlagte tilsyn, slik at de allerede i forkant kan forberede seg og eventuelt korrigere / forbedre i forkant, og om kollektiv bearbeiding av tilsynserfaringer i etterkant, slik at også kommuner som ikke har hatt tilsyn kan delta for å lære.

Vi har gjennom flere år drevet et kontinuerlig utviklingsarbeid knyttet til vår tilsynsvirksomhet. Hovedhensikten er at våre tilsyn skal være så gode som mulig, og i sin innretning og form egnet til læring, internt og ute i kommunene. Metodisk har vi gjennomgått alle faser i et tilsynsforløp, og sett hvordan hver fase kan forbedres. Vi har i 2016 (og vil i 2017) ha mest oppmerksomhet på avslutning av tilsyn. Gjennom gode avslutninger skal vi ytterligere bidra til at tilsynet oppnår lovetterlevelse og læring. Fylkesmannen er også i tilsynssammenheng opptatt form og kommunikasjon. Vår erfaring tilsier at måten vi formidler våre tilsyn på er avgjørende for læring.

Framover vil vi høyst sannsynlig i langt sterkere grad hente inn brukererfaringer som informasjonsgrunnlag ved tilsyn. Dermed arbeider vi fortsatt for en enda bedre samordning mellom fylkesmannens tilsyn og den kommunale egenkontrollen, ikke minst Kontrollutvalgenes forvaltningsrevisjoner. Embetet bruker oversikten over både gjennomførte og planlagte forvaltningsrevisjoner, i planlegging av egne tilsyn, og vi oppfordrer Kontrollutvalgene til, på samme vis, å nyttiggjøre seg våre tilsyn, fullførte og de under planlegging. Det neste steget for bedre læring bør være mer erfaringsutveksling mellom egenkontrollen og tilsynet. Gjenbruk av kommunenes dokumentasjon kan også være et viktig bidrag til forenkling og samordning.

Vi opplever det fortsatt utfordrende å harmonisere tilsynsplanleggingen med Arbeidstilsynet. Satsinger fra Direktoratet er tidlig klare, men de konkrete tilsynsobjektene plukkes ut i regionene og i det enkelte fylket i løpet av året, ofte så sent at de ikke kan legges inn i en felles tilsynskalender tidlig på året. Embetet får løpende kopi av meldinger om tilsyn og tilsynsrapporter slik at vi er kjent med de kommunene / virksomhetene Arbeidstilsynet oppsøker i løpet av året, men dette bidrar som sagt ikke til samordnet planlegging av tilsyn. Det er altså fortsatt behov for sentral oppmerksomhet om hvor krevende samordning på regionalt og lokalt nivå er, så lenge mangelen på samordning mellom de ulike etatenes styringsregimer er så markert.

I tillegg er det fortsatt mangel på felles språkbruk på tvers av tilsynsområder, jf. avvik vs. lovbrudd. Det er likeledes også litt ulike maler for oppsett av rapporter og på metodesiden. Dette er en kilde til irritasjon og usikkerhet i kommunene og utsetter fylkesmannen for tap av tillit. Mangel på harmonisering antas å skyldes svikt hos fylkesmannen, mens det i realiteten speiler manglende fellesgrep sentralt. Slike unødige fragmenterte forvaltningsregimer sektorene i mellom utgjør klare tidstyver, og gjør kommunenes hverdag tynge enn nødvendig.

Til sist nevner vi at flere Vestfold-kommuner mener staten burde være mer tilbakeholden med tilsyn i disse kommunereformtidene. Sammenslåinger berører jo samtlige Vestfoldkommuner, så nær som en. De krever betydelig administrativ og faglig kapasitet, i hele kommuneorganisasjonen. På den annen side kan det anføres at nettopp i slike situasjoner, kan rettssikkerheten bli utfordret.

Resultatmål 3.2.1.4.1.1

Rapportere på

Alle tilsyn hvor det er funnet brudd på lov og forskriftskrav er avsluttet (dvs. praksis er endret) innen en avtalt frist.

Fylkesmannen avsluttet i alt 14 tilsynssaker på barnevernsområdet i 2016. Det ble påpekt avvik ved 5 av tilsynene.

Fylkesmannen har hatt 6 tilsyn på sosialtjenesteområdet. To av tilsynene er ikke avsluttet fordi planene for retting av avvik ikke er godkjent.

Ett av tilsynene knyttet til de kommunale helse- og omsorgstjenester er ikke avsluttet. Planen er ikke godkjent. Dette følges opp.

I de regionale tilsynene med spesialisthelsetjenesten ble det påpekt avvik ved samtlige sykehus. Det skal være to oppfølgingstilsyn ved samtlige sykehus i 2017. Endelig rapport utarbeides etter oppfølgingstilsyn. Ett egeninitiert tilsyn med spesialisthelsetjenesten ble gjennomført mot slutten av året, og det ble påpekt avvik som har frist for retting i 2017.

Resultatmål 3.2.1.4.2.1

Rapportere på

Alle tilsyn med folkehelsearbeid fra 2014 der det ble påvist brudd på lovkrav, er fulgt opp og avsluttet innen utgangen av 2016.

Se kommentar under tabell. Fylkesmannen gjennomførte ikke dette tilsynet, og har således heller ingen tilsyn til oppfølging.

Avslutning av tilsyn med folkehelsearbeid

Resultatmål	Prosentpoeng	Resultat	Antall tilsyn med folkehelsearbeid fra 2014 der det ble påvist brudd på lovkrav.	Antall tilsyn med folkehelsearbeid fra 2014 der det ble påvist brudd på lovkrav som er avsluttet.
100 %	- 100 %		0	0

I samråd med Statens helsetilsyn, gjennomførte Fylkesmannen i Vestfold ikke føkehelsetilsynet i 2014

Resultatmål 3.2.1.4.3.1

Rapportere på

Krav til gjennomsnittscore i spørreundersøkelse: 75 % svarer "FMs tilsynsvirksomhet er godt eller nokså godt samordnet".

Vi viser til supplerende tildelingsbrev 2016 om endring av rapporteringskrav ved at planlagt undersøkelse ikke ble gjennomført.

Vi har gitt en egenvurdering på 3.1.2.4 Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring.

Resultatmål 3.2.1.4.4.1

Rapportere på

Krav til gjennomsnittscore i spørreundersøkelse - 75 % svarer at FMs tilsyn "i stor eller nokså stor grad har vært lagt til rette med sikte på læring og forbedring lokalt".

Vi viser til supplerende tildelingsbrev 2016 om endring av rapporteringskrav ved at planlagt undersøkelse ikke ble gjennomført.

Vi har gitt en egen vurdering på 3.1.2.4 Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring.

3.1.2.5 Klimahensyn skal ivaretas i alle sektorer

Fylkesmannens miljø- og samfunnsikkerhetsavdeling har en 50% stilling som "klimakoordinator" som ivaretar klimahensyn internt i embetet og eksternt overfor andre aktører (statsetater, fylkeskommunen og kommunen).

Gjennom en dialogserie med kommunene tar vi opp spørsmål om både utslippsreduksjon og tilpasning (arbeidstittel på prosjektet: "Fylkesmannens omreisende klimasirkus"). Fra embetet stiller klimakoordinator og fylkesberedskapssjefen. Fra kommunene stiller både planavdeling, byggesak, teknisk avdeling og beredskapsavdelingen. Diskusjonene er tverrfaglige. To kommuner er besøkt i 2016, to kommuner er så langt besøkt i 2017 og de resterende kommunene vil bli besøkt våren 2017.

Fylkesmannen har et tett samarbeid med Vestfold klima- og energiforum og deres nettverksarbeid med både kommuner og private aktører. Her tas det opp temaer både innenfor utslippsreduksjon og tilpasning. Befaringer, arbeidsmøter, konferanser, foredrag m.m. Arenaen benyttes også for å formidle statlige føringer innenfor tema.

Vi gir konkrete uttalelser i enkeltsaker etter plan- og bygningsloven og etterspør klimavurderinger, både utslippsreduksjon og tilpasning. I uttalelsene oppfordrer vi blant annet kommunene til å arbeide tverrsektorielt med spørsmålene.

Fokuset på klimatiltak i jord- og skogbruk er økt de siste årene. For mer info om innhold, se rapporteringskrav 7.3.9.5 og 3.1.1.13.

Resultatmål 3.2.1.5.1.1

Rapportere på

FM har hatt dialog med alle kommuner i fylket og formidlet forventninger til klima- og energiplanleggingen.

Fylkesmannens miljø- og samfunnsikkerhetsavdeling har en 50% stilling som "klimakoordinator" som ivaretar klimahensyn internt i embetet og eksternt overfor andre aktører (statsetater, fylkeskommunen og kommunen).

Gjennom en dialogserie med kommunene tar vi opp spørsmål om både utslippsreduksjon og tilpasning (arbeidstittel på prosjektet: "Fylkesmannens omreisende klimasirkus"). Fra embetet stiller klimakoordinator og fylkesberedskapssjefen. Fra kommunene stiller både planavdeling, byggesak, teknisk avdeling og beredskapsavdelingen. Diskusjonene er tverrfaglige. To kommuner er besøkt i 2016, to kommuner er så langt besøkt i 2017 og de resterende kommunene vil bli besøkt våren 2017.

Fylkesmannen har et tett samarbeid med Vestfold klima- og energiforum og deres nettverksarbeid med både kommuner og private aktører. Her tas det opp temaer både innenfor utslippsreduksjon og tilpasning. Befaringer, arbeidsmøter, konferanser, foredrag m.m. Arenaen benyttes også for å formidle statlige føringer innenfor tema.

Vi gir konkrete uttalelser i enkeltsaker etter plan- og bygningsloven og etterspør klimavurderinger, både utslippsreduksjon og tilpasning. I uttalelsene oppfordrer vi blant annet kommunene til å arbeide tverrsektorielt med spørsmålene.

Resultatmål 3.2.1.5.2.1

Rapportere på

Vurdering av effekt på klimagassutslipp, samt mål og tiltak for å redusere klimagassutslipp og energibruk, skal finnes igjen i alle relevante planer og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven og annet lovverk.

Mål og tiltak for å redusere utslipp tas opp med kommunene i konkrete uttalelser i enkeltsaker etter plan- og bygningsloven, både dispensasjonssaker og regulerings-/kommuneplaner. I tillegg uttaler Fylkesmannen seg til forslag om nye klima- og energiplaner i kommunene. Effekten av tiltak er vanskelig å si noe om, ettersom vi ikke har direkte myndighet til oppfølging av f.eks. klima- og energiplanen. Vi opplever allikevel at kommunene inkluderer disse temaene i konsekvensutredningene til kommuneplanen.

Resultatmål 3.2.1.5.3.1

Rapportere på

FM har hatt dialog med kommuner og formidlet relevant kunnskap og informasjon, blant annet om nasjonale og fylkesvise klimaframskrivninger og den nye nettsiden klimatilpasning.no

Gjennom en dialogserie med kommunene tar vi opp spørsmål om både utslippsreduksjon og tilpasning (arbeidstittel på prosjektet: "Fylkesmannens omreisende klimasirkus"). Vi stiller med klimakoordinator og fylkesberedskapssjefen. Fra kommunene stiller både planavdeling, byggesak, teknisk avdeling og beredskapsavdelingen. Diskusjonene er tverrfaglige. Det redegjøres for relevant kunnskap og informasjon, både klimatilpasning.no og miljøkommune.no. To kommuner er besøkt i 2016, to kommuner er så langt besøkt i 2017 og de resterende kommunene vil bli besøkt våren 2017.

Fylkesmannen har et tett samarbeid med Vestfold klima- og energiforum og deres nettverksarbeid med både kommuner og private aktører. Her tas det opp temaer både innenfor utslippsreduksjon og tilpasning. Befaringer, arbeidsmøter, konferanser, foredrag m.m. Arenaen benyttes også for å formidle statlige føringer innenfor tema.

Vi gir konkrete uttalelser i enkeltsaker etter plan- og bygningsloven og etterspør klimavurderinger, både utslippsreduksjon og tilpasning.

Sammen med fylkeskommunen arrangerte vi en fagdag om håndtering av overvann våren 2016. Her ble også henvisning til blant annet klimatilpasning.no.

3.1.2.6 Fylkesmannen understøtter nasjonale myndigheters og kommunenes arbeid med flyktnings situasjonen

Fylkesmannen hadde i siste halvdel av 2015 flere oppgaver knyttet til beredskap, koordinering og samordning av tjenestetilbudet til flyktninger. Fra tidlig i 2016 endret situasjonsbildet seg ettersom ankomsten av nye flyktninger til landet ble betydelig redusert.

I 2016 har ikke Fylkesmannen vært involvert i beredskap knyttet til mottak av flyktninger. Fylkesmannen er bistått kommunene med rådgivning i spørsmål knyttet til

introduksjonsordningen, skole/utdanning, helse- og omsorgstjenester samt sosiale tjenester og velferdsrettigheter.

Fylkesmannen har samarbeidet med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) med kontakt på ledernivå og operativt nivå. Fylkesmannen har arrangert fagsamlinger på oppdrag for nasjonale myndigheter (Helsedirektoratet og NKVTS) og på eget initiativ med aktuelle tema.

Kommunene i Vestfold har et flyktningeforum hvor aktuelle deltakere fra kommunene møter. Fylkesmannen deltar som observatør i dette forumet.

Resultatmål 3.2.1.6.1.1

Rapportere på

Andel flyktninger som er bosatt innen 6 mnd. etter at vedtak om opphold i Norge eller reisetillatelse er gitt: 55 % av IMDIs totale bosettingsanmodning til kommunene i fylket. Resterende andel skal være bosatt innen 12 måneder.

Fylkesmannen kan ikke besvare dette. Vi har ikke tall eller oversikt. Dialogen går mellom IMDi og den enkelte kommune.

Resultatmål 3.2.1.6.1.2

Rapportere på

Andel enslige mindreårige som er bosatt: 100 % av IMDIs totale bosettingsanmodning til kommunene i fylket.

Fylkesmannen har ikke oversikt over andel bosetting fra IMDIs anmodninger i fylket.

3.1.3 Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene

3.1.3.1 Høy kvalitet i veiledning, kontroll, tilsyn og klagebehandling

Vi har oppfylt oppdragsgivers volumkrav/aktivitetskrav på barnehageområdet. På skoleområdet har vi oppnådd et betraktelig høyere volum enn kravet. Dette skyldes i all hovedsak at noen av de tilsynene som skulle vært utført i 2015, ikke ble ferdigstilt før tidlig i 2016, og dermed gir poeng dette året i stedet for i 2015.

I tillegg til å gjennomføre tilsyn, både felles nasjonale og egeninitierte, driver vi parallelt et utstrakt veiledningsarbeid knyttet til tilsyn. Utdanningsdirektoratet har gjennom måten de felles nasjonale tilsynene er tenkt gjennomført på, med en aktiv egenvurderingsfase i forkant av tilsynene, bidratt til en positiv utvikling på tilsynsfeltet.

På 9a-feltet har vi i tabellen rapportert på 5 klager på enkeltvedtak. Vi understreker at vi er involvert i svært mange 9a-saker uten at de blir rapportert på i dette systemet. I tråd med føringer fra Utdanningsdirektoratet, velger vi oftere enn før å veilede kommunene, følge tett på, og ofte resulterer det i at sakene løser seg uten at vi åpner tilsyn, eller at saken ender som en 9a-klage.

Saksbehandlingstider er en del av kvaliteten ved klagesaksbehandling og gjennomføring av tilsyn. Vi hadde i 2015(2014) enkelte klagesaker som tok all for lang tid. Vi gjennomførte en ROS-analyse på dette området, og satte i verk en rekke tiltak. Saksbehandlingstidene har nå betydelig bedret.

Fylkesmannen informerer og veileder sektoren i forhold til de ulike nasjonale satsingene.

Resultatmål 3.3.1.1.1.1

Rapportere på

Minimum 2 tilsyn i hvert fylke per år.

Det er i 2016 gjennomført skriftlig tilsyn med to av våre kommuner. Fylkesmannen har ikke avdekket lovbrudd på det aktuelle tilsynsområdet. Begge kommunene tilbyr et program som er helårlig og på fulltid til deltakere i introprogrammet. Tilsynene anses som lukket fra Fylkesmannens side.

Resultatmål 3.3.1.1.2.1

Rapportere på

Det enkelte embetets omfang av tilsyn skal opprettholdes på samme nivå som i 2015, jf. retningslinjer og aktivitetskrav i VØI.

Barnehage: Vi har i 2016 gjennomført fire stedlige tilsyn med til sammen 14 poeng og har dermed opprettholdt samme nivå som i 2015.

Skole: På skoleområdet hadde vi et aktivitetskrav på 37 tilsynspoeng i 2016. Vi oppnådde 41 poeng. Vi varslet og gjennomførte felles nasjonalt tilsyn på 10 skoler (totalt 31 poeng). Videre varslet og gjennomførte vi hendelsesbaserte tilsyn på tre skoler (totalt 10 poeng). Ytterligere fire tilsynsobjekter (totalt 15 tilsynspoeng) ble varslet i 2016, hvor gjennomføringen i all hovedsak er ferdig. Foreløpige tilsynsrapporter blir først sendt ut i 2017.

Resultatmål 3.3.1.1.3.1

Rapportere på

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens tilsyn skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2015 [1].

[1] jf. «Spørsmål til Skole-Norge våren 2015, Rapport 19/2015 NIFU»

Tilsyn: 72 prosent av de spurte skoleeierne svarer at de i svært stor grad eller i stor grad opplever virkemiddelet tilsyn som viktig.

Barnehage: Landsgjennomsnittet for 2015 ligger på 3,83 og for Vestfold i 2016 er tallet 4,20. Videre viser tabellen for 2016 at når det gjelder Fylkesmannen sitt arbeid med tilsyn, er barnehagemyndighetene i Vestfold samlet mest fornøyd i landet. Resultatmålet er nådd.

Skole: Vi er bedt om å svare på skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens tilsyn. Skoleeierne har svart på viktigheten av tilsyn som virkemiddel. Vi kan ikke uttale oss om tilfredsheten. Hva tabellen angår har 72 % i 2015 blitt til 73 % i 2016.

Resultatmål 3.3.1.1.4.1

Rapportere på

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens klagesaksbehandling skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2015 [1].

[1] jf. «Spørsmål til Skole-Norge våren 2015, Rapport 19/2015 NIFU»

Klagesaksbehandling: 52 prosent av de spurte skoleeierne svarer at de i svært stor grad eller i stor grad opplever virkemiddelet klagesaksbehandling som viktig.

Jf. «Spørsmål til barnehage – Norge høsten 2015», Trøndelag Forskning og Utvikling.

Barnehage: Barnehagemyndighets tilfredshet med Fylkesmannens klagesaksbehandling i Vestfold i 2016 var 3,5. Det er lavere enn hva alle barnehagemyndigheter i Norge vurderte i 2015. Gjennomsnittet var da 3,63. Selv om tallet viser nedgang på 0,13 i tilfredshet med fylkesmannens klagesaksbehandling oppsummeres det i "Spørsmål til barnehage-Norge 2016" at Vestfold er blant de to fylkene hvor barnehagemyndighetene er mest fornøyd med klagesaksbehandling.

Skole: Vi er bedt om å svare på skoleeiers tilfredshet med Fylkesmannens klagesaksbehandling. Skoleeierne har svart på viktigheten av klagesaksbehandling som virkemiddel. Vi kan ikke uttale oss om tilfredsheten. Hva tabellen angår har 42% i 2015 blitt til 62% i 2016, på nasjonalt nivå. Tabellen viser ikke tall fra Vestfold. I den grad viktigheten av klagesaksbehandling på nasjonalt nivå også uttrykker tilfredshet, mener Fylkesmannen at resultatet er svært positivt med tanke på utviklingen.

Resultatmål 3.3.1.1.5.1

Rapportere på

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens veiledning om regelverket skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2015.

Barnehage: Barnehagemyndighets tilfredshet med fylkesmannens veiledning om regelverket i Vestfold var i 2016 4,20. Det er høyere skår enn hva alle barnehagemyndigheter i Norge vurderte i 2015. Gjennomsnittet var da 3,75. Vi vurderer at vår veiledning på barnehageloven oppleves nyttig og at kommunene er godt fornøyd. Resultatmålet er nådd.

Skole: Vi er bedt om å svare på skoleeiers tilfredshet med Fylkesmannens veiledning. Skoleeierne har svart på viktigheten av veiledning som virkemiddel. Vi kan ikke uttale oss om tilfredsheten. Tabell 8.2 i spørsmål til Skole-Norge 2016 viser imidlertid at 73 % i 2015 blitt til 74 % i 2016, på nasjonalt nivå.

Resultatmål 3.3.1.1.6.1

Rapportere på

Andel klagesaker som er behandlet innen 12 uker: 100%.

Vi har totalt behandlet 258 byggesaker. Av disse ble 7 byggesaker ikke behandlet innen 12 uker.

Vi opphevet/omgjorde 25% av sakene.

Saksbehandlingstid i antall uker for klager over kommunens vedtak i byggesaker etter plan- og bygningsloven

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 12 uker
100 %	- 3 %	97 %	258	251

Resultatmål 3.3.1.1.6.2

Rapportere på

Andel klagesaker der det er gitt utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42, som er behandlet innen 6 uker: 100%.

Vi behandlet i 2016 12 klagesaker der det var gitt utsatt iverksetting etter fvl. § 42.

Av disse ble 10 saker behandlet innen 6 ukers fristen.

BOBY - Saksbehandlingstid for klagesaker der det er gitt utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 6 uker
100 %	- 17 %	83 %	12	10

Resultatmål 3.3.1.1.7.1

Rapportere på

Andel ekspropriasjonssaker i førsteinstans eller som klageinstans på plan- og bygningsrettens område, som er behandlet innen 12 uker: 100%.

Det er ingen saker behandlet i perioden.

3.1.3.2 Effektiv og korrekt lov- og tilskuddsforvaltning

Vi har vært uten egen jurist på landbruksområdet halve året i 2016. Ny jurist er nå på plass. Saker er løst av personer i juridisk avdeling og plangruppen, og spørsmål ved hjelp av andre fylker og Landbruksdirektoratet. Kommunene har ikke hatt samme oppfølging som normalt i perioden, men vi har ikke registrert avvik ut over dette i forhold til normalsituasjonen.

Kompetansesamlinger og utarbeidelse av maler for vedtaksbrev og foretaks kontroll har bidratt til mer effektiv og korrekt tilskuddsforvaltning i kommunene. Kommune avkorter i flere saker. Det er og blitt mindre forskjell på behandling av sammenlignbare saker mellom kommunene.

Vi har deltatt på LMD og Landbruksdirektoratets samlinger og Kola Viken. På den måten og med kontakt med nabofylkene foretar vi å tilstrebe likebehandling.

Resultatmål 3.3.1.2.1.1**Rapportere på**

Gjennomført kontroll av foretak i henhold til kontrollplan.

Innenfor husdyrkonsesjon er en av de planlagte kontrollene gjennomført, en er foreløpig lagt på is og en er utsatt. Forklaringer finnes i kommentaren under tabellen.

I samsvar med kontrollplan for 2016, har Fylkesmannen i Vestfold kontrollert alle foretak som meldte inn klimabetinget avlingssvikt i 2016. Fire foretak meldte inn skade. Bare ett av disse meldte skaden "uten ugrunnet opphold". I tråd med nye retningslinjer, ble de tre sakene med avvik i form av for sen melding likevel behandlet som ordinære saker. Det finnes tilfeller der foretaket ikke er klar over avlingssvikten før innhøstingen er i gang. Muligheten til å melde skaden til kommunen på senere tidspunkt enn da hendelsen inntraff er derfor en viktig og riktig endring av retningslinjene.

Se tabell for mer informasjon.

Kontroll av foretak i samsvar med kontrollplan

Foretak	Ordninger / omfang	Registrerte avvik	Oppfølging av avvik
A, B	Produksjonstilskudd - driftsfellesskap. Dokumentkontroll.	Ingen	Foretakene også kontrollert i 2014 og 2015.
F,G,H,I	Erstatning klimabetinget avlingssvikt	3, for sen melding av avlingssvikten	I tråd med nye retningslinjer, ble alle behandlet. En innvilget pga. dokumentasjon av hendelsen, to avslått.
J,K,L,M,N,O,P,Q,R,S,T,U,V,W,X,Y,Z,Æ	NMSK - skogsbilveger - vedlikeholdskontroll på veiger som ble bygd/opprustet med tilskudd i 2011.	Ingen	

Det var planlagt kontroll av ett foretak, C, som ikke ble gjennomført fordi Landbruksdirektoratet har valgt å henlegge sak hos samme foretak. Vi vil fremdeles foretaket nøye. Det var planlagt kontroll hos to foretak, D og E, i forbindelse med husdyrkonsesjon. Kontrollen er utsatt fordi vi må innhente mer informasjon, blant annet om flere foretak kan være involvert. Saken vil bli fulgt opp i 2017.

Kontroll av foretak - husdyrkonsesjon

A. Kontroll er gjennomført i samsvar med rundskriv 2016-17. B. Innhentet opplysninger for 2 foretak utover det som er tilgjengelig i systemene. 7 foretak er fulgt opp etter kontroll i 2015. 10 foretak skal følges opp vedrørende produksjonsgrensen i 2017. Det er ikke gjennomført stedlig kontroll. 2 foretak er kontrollert med tanke på driftsfellesskap. Ingen foretak ilagt standardisert erstatning. Ingen standardisert erstatning på grunn av driftsfellesskap. 2 foretak er kontrollert, og vedtak om standardisert erstatning er under arbeid, sannsynligvis beløp på henholdsvis kr 1 800 og kr 11 100.

Resultatmål 3.3.1.2.1.2**Rapportere på**

Gjennomført risikobasert forvaltningskontroll av 20 pst. av kommunene.

Vi har gjennomført forvaltningskontroll i Larvik, Nøtterøy, Tønsberg og Lardal, dvs. 28,6 % av kommunene.

Under kontrollene har vært vektlagt: Kommunens risikovurderinger og utplukk til kontroll, kommunens gjennomføring av foretaks kontroll, kommunens innhenting av og vurdering av relevant dokumentasjon, kvalitet i kommunes vedtak og kommunens oppfølging av avvik i søknader.

Vi hadde i tillegg forvaltningskontroll i de fire kommunene som hadde saker i ordningen erstatning klimabetinget avlingssvikt. Sakene i år var imidlertid ikke av en slik art og et slikt omfang at de ga grunnlag for å vurdere kommunenes kompetanse til å vurdere skadeårsak eller om tilsvarende saker vurderes i likt i de ulike kommunene.

Gjennomført risikobasert forvaltningskontroll av 20% av kommunene

Kommune	Ordninger / omfang	Registrerte avvik	Oppfølging av avvik
0709 Larvik	Produksjonstilskudd, tilskudd til drenering, NMSK. Stedlig kontroll i de to første ordningene. Stedlig kontroll og dokumentkontroll i NMSK.	NMSK: For få kontrollerte saker. Ellers ingen avvik.	Avviket følges opp i 2017.
0728 Lardal	Produksjonstilskudd, tilskudd til regionalt miljøprogram, SMIL, NMSK, skogfond. Stedlig kontroll i de tre første ordningene. Stedlig kontroll og dokumentkontroll i NMSK. Skogfond: Stedlig kontroll av kommunens saksbehandlingsrutiner sammen med revisor.	NMSK: For få kontrollerte saker, én sak hvor det var utbetalt tilskudd til ikke gjennomført tiltak. Skogfond: 3 avvik: 2 x mangelfull signering fra skogeier knyttet til refusjonskrav. 1 x negativ skogfondsaldo. Ellers ingen avvik.	NMSK: For få kontroller: Avviket følges opp i 2017. Tilskudd til ikke utført tiltak: Avviket er rettet opp. Skogfond: Avvikene er fulgt opp med rapport fra revisjonsfirmaet og vil bli fulgt opp av FM i 2017.
0722 Nøtterøy	Produksjonstilskudd, tilskudd til drenering, NMSK. Stedlig kontroll i de tre første ordningene. Stedlig kontroll og dokumentkontroll i NMSK.	Ingen avvik.	
0704 Tønsberg	Skogfond. Stedlig kontroll av kommunens saksbehandlingsrutiner sammen med revisor.	4 avvik: 2 x mangelfull signering fra skogeier knyttet til refusjonskrav. 2 x negativ skogfondsaldo.	Avvikene er fulgt opp med rapport fra revisjonsfirmaet og vil bli fulgt opp av FM i 2017.

Resultatmål 3.3.1.2.1.3

Rapportere på

Andel avvik avdekket under kontroll som er fulgt opp: 100 %

Alle avvik avdekket under forvaltningskontrollene av kommunene i 2015 er lukket.

Avvik avdekket under forvaltningskontrollene av kommunene i 2016:

NMSK: Fire avvik er lukket av kommunen.

NMSK/skogfond: Avvik gjeldende for få kontrollerte saker er tatt opp av FM i kompetansesamling for alle kommunene. Alle åpne avvik i de to kommunene med forvaltningskontroll i 2016 vil bli fulgt opp mot slutten av 2017 med tanke på lukking.

3.1.3.3 Befolkningen har tillit til tjenestene og får ivaretatt sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester

Fylkesmannen vurderer at helse- omsorg- og sosialtjenestene i Vestfold gjennomgående leverer tjenester med god kvalitet. Tjenestetilbudet har stort sett god kapasitet og akseptable ventetider. Det er få rekrutteringsproblemer av fagpersonell i fylket.

Fylkesmannen har behandlet flere saker som tilsier fokus på bruk av private tjenesteleverandører, og samarbeid og ansvars- og oppgavefordeling mellom kommune og privat leverandører.

På barnevernområdet mener vi at det gjennomgående gis forsvarlige tjenester. Vårt inntrykk er videre at befolkningen som en hovedregel har tillit til barnverntjenestene. Vi fikk i 2016 færre klager enn året før, noe som kan understøtte vår antakelse om forsvarlige tjenester. Klagen vi mottar handler ofte om at foreldre ikke synes de får god nok oppfølging fra barneverntjenestene etter omsorgsovertakelse.

Fylkesmannen mener å se en god utvikling med hensyn til plasseringer i akutsituasjoner. Det er en nedgang i antall plasseringer, og samtidig ser vi en utvikling i retning av at familie og nettverk brukes oftere enn før.

Resultatmål 3.3.2.1.1.1

Rapportere på

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med kommunale barneverntjenester: 3 per fylke. Dette innebærer 6 revisjoner for FMOA og FMAV (3 per fylke).

I forbindelse med Landsomfattende tilsyn barnevern (LOT) i 2016 er det gjennomført tilsyn som systemrevisjon i en kommune. Fylkesmannen vil følge opp tiltak for å lukke avvik fram til mars 2017.

Videre fikk seks andre kommuner invitasjon til å delta i landsomfattende tilsyn gjennom egenvurdering. Samtlige kommuner takket ja til invitasjonen, men en av kommunene fant underveis å måtte trekke seg på grunn av personalsituasjonen i barneverntjenesten.

Tema for årets tilsyn var "Barneverntjenestens arbeid med meldinger og tilbakemeldinger til melder". I samtlige av kommunene ble det funnet avvik på grunnlag av manglende oppfyllelse av krav i medhold av lov eller forskrift.

Fylkesmannen har fulgt opp kommunene og har funnet å kunne lukke avvikene i 5 av 6 kommuner etter kommunenes tilbakemeldinger på hvordan tiltakene har virket.

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med kommunale barnevernstjenester

Resultatmål	Differanse	Resultat
6	- 1	5

Resultatmål 3.3.2.1.2.1

Rapportere på

Andel nye tvangstiltak regulert i godkjente vedtak som er fulgt opp med stedlige tilsyn: 100%.

Det er noe uklart hva som menes med "nye" tvangstiltak, om dette er vedtak på personer som ikke har hatt vedtak tidligere, eller om også fornyelse og/eller endringer

av tidligere vedtak omfattes.

Sidene vedtakene fattes fortløpende gjennom kalenderåret, vil det alltid være "nye" vedtak som verken kan eller bør få stedlig tilsyn i samme år som de fattes.

Hvis vi legger til grunn at det med "nye" vedtak menes personer som ikke tidligere har hatt vedtak, har vi fire. Av disse har ett hatt tilsyn i 2016. De øvrige tre vil få tilsyn i løpet av vedtaksperioden (som er ett år)

Resultatmål 3.3.2.1.2.2

Rapportere på

Antall stedlige tilsyn i hvert embete skal økes sammenlignet med 2015.

Fylkesmannen hadde lavt antall stedlig tilsyn i 2015. Denne tilsynsaktiviteten ble prioritert 2016, og antallet er økt betydelig slik det fremgår av tabellen.

Stedlige tilsyn etter kap. 9

Resultatmål	Prosentpoeng	Resultat	Sum antall stedlige tilsyn gjennomført i 2015	Sum antall stedlige tilsyn gjennomført i 2016
101 %	199 %	300 %	3	9

Resultatmål 3.3.2.1.3.1

Rapportere på

Fylkesmannen skal ha tatt kontakt med det enkelte barn med tilbud om tilsynssamtale.

Fylkesmannen tar alltid kontakt med barna som er tilstede på institusjonen under våre tilsynsbesøk. Alle tilsynsbesøkene blir foretatt om ettermiddagene, når barna er tilbake fra skole og dagtilbud. På bakgrunn av råd fra Forandringsfabrikken starter vi besøkene med samtaler med ungdommene, før vi snakker med ansatte på institusjonene.

Resultatmål 3.3.2.1.3.2

Rapportere på

Fylkesmannen skal ha gjennomført samtale med alle barn som ønsker det.

I 2016 hadde Fylkesmannen samtale med 85 av de 122 barna som var registrert ved institusjonene da tilsynene fant sted. På omsorgsentra for enslige mindreårige snakket fylkesmannen med samtlige 25 barn.

Tilsynsbesøk gjennomføres alltid etter beboernes skole- eller dagtilbud. Årsaken til at vi ikke har fått snakket med samtlige beboerne, er i hovedsak at de ikke har vært tilstede på institusjonen ved våre tilsynsbesøk. En institusjon har i utskrivningsfasen hybeltraining der beboerne bor for seg selv med oppfølging på større tettsteder langt fra institusjonen, mens andre har utvidet antall dager for samvær i hjemmet før utskrivning. Ved uanmeldte tilsyn er flere av ungdommene fraværende fordi de er på vennebesøk, trening, andre fritidsaktiviteter eller behandling utenfor institusjonen. Ved noen tilfeller har institusjonene beboere som er over 18 år og plassert med hjemmel i bvl § 1-3, og vi fører ikke tilsyn med disse.

Ved meldt besøk sendes et eget brev til alle beboerne der det framgår hva formålet med besøket er og at vi ønsker å snakke med dem. De fleste samtaler er enesamtaler, unntaksvis ønsker beboerne å ha med en av personalet eller en medbeboer. Som hovedregel snakker vi med beboerne før vi gjennomgår papirer og får oppdatering fra de ansatte.

På omsorgssentrene har vi ved første besøk gjennomført felles informasjon til alle om Fylkesmannens rolle og mål for besøket. Etter dette har vi snakket med ungdommene hver for seg. De fleste har ønsket å ha med seg en av personalet under samtalen.

Resultatmål 3.3.2.1.4.1

Rapportere på

Median saksbehandlingstid for tilsynssaker: 5 måneder eller mindre.

Saksbehandlingstiden er innenfor kravet i styringsdokumentet. For hendelsesbaserte tilsynssaker var 64% ferdigbehandlet innen 5 måneder. Se også tabell.

Andel tilsynssaker behandlet innen 5 måneder

Saksområde	Resultatmål	Prosentpoeng	Resultat
Helse/omsorg	50 %	14 %	64 %
Sosial	50 %	50 %	100 %

Kravet til saksbehandlingstid er at median saksbehandlingstid skal være under 5 mnd - Median saksbehandlingstid for helse og omsorg er 4,0 mnd. For sosial er gjennomsnittlig saksbehandlingstid ca, 2,5 mnd

Resultatmål 3.3.2.1.4.2

Rapportere på

Avslutning av klagesaker: minst 90 prosent innen 3 måneder eller mindre.

Klagesaker (rettighetsklager):

- Sosialtjenesteområdet, 199 saker, samtlige behandlet innenfor 3 mnd.
- Helse- og omsorgsområdet, 159 saker, 96 % er behandlet innenfor 3mnd.

Saksbehandlingstid - Avslutning av klagesaker

Saksområde	Resultatmål	Prosentpoeng	Realitetsbehandlet innen 3 md.
Helse/omsorg	90 %	6 %	96 %
Sosial	90 %	10 %	100 %

Resultatmål 3.3.2.1.4.3

Rapportere på

Andel vedtak om bruk av tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning som er overprøvd innen 3 måneder: 100%

De aller fleste vedtakene er behandlet innenfor fristen, men det gjenstår litt på full måloppnåelse som det fremgår av tabellen. Saker hvor det er viktig med rask vurdering prioriteres.

Saksbehandlingstid - Vedtak om bruk av tvang og makt

Resultatmål	Prosentpoeng	Resultat
100 %	- 7 %	93 %

Resultatmål 3.3.2.1.4.4

Rapportere på

Andel søknader om dispensasjon fra utdanningskrav som er behandlet innen 3 måneder: 100%

Dispensasjonssakene behandles samtidig som vedtak om tvang, og saksbehandlingstid/prosentandel er det samme som rapportert i pkt. 3.3.2.1.4.3

Resultatmål 3.3.2.1.5.1

Rapportere på

Andel ajourførte tilsyn (planlagte og gjennomførte) og saker i NESTOR per 31.12, 30.4. og 31.8.: 100%

Alle tilsynsbesøk på institusjoner er ført i Nestor.

Resultatmål 3.3.2.1.6.4

Rapportere på

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester: 15.

Det ble i 2016 gjennomført mer enn 3 planlagte tilsyn med spesialisthelsetjenesten, som følge av tilsynsaktivitet knyttet til landsomfattende regionalt tilsyn med sykehusenes mottak og behandling av pasienter med mistenkt blodforgiftning ("sepsistilsynet"). Noen av tilsynene i spesialisthelsetjenesten er derfor ført under denne posten sammen med planlagte tilsyn i kommunal helse kommunal helse- og omsorgstjeneste.

Se også kommentar til tabell, samt pkt 3.3.2.1.7.3.

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester

Resultatmål	Differanse	Resultat
15	- 2	13

Dersom det utføres flere tilsyn mot spesialisthelsetjenesten enn det vi er pålagt, kan dette gå til fratrukk på antall tilsyn knyttet mot de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Blant annet på grunn av landsomfattende sepsistilsyn, har det i 2017 blitt gjennomført i alt 9 tilsyn på spesialisthelsetjenesteområdet. 6 av disse teller i denne tabellen.

Resultatmål 3.3.2.1.7.3

Rapportere på

Fordelingen av tilsyn med spesialisthelsetjenesten på hvert embete: 3.

Det er gjennomført mer enn 3 planlagte tilsyn med spesialisthelsetjenesten i 2016, følge av tilsynsaktivitet knyttet til landsomfattende regionalt tilsyn med sykehusenes mottak og behandling av pasienter med mistenkt blodforgiftning ("sepsistilsynet").

Det er registrert 3 tilsyn under dette punktet, mens øvrige tilsyn er registrert under systemrevisjoner med kommunal helse- og omsorgstjeneste.

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med spesialisthelsetjenesten

Resultatmål	Differanse	Resultat
3	0	3

Se kommentar under "antall systemrevisjoner knyttet til tilsyn med kommunal helse- og omsorgstjeneste".

Resultatmål 3.3.2.1.8.4**Rapportere på**

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med sosiale tjenester: 5.

For tilsyn med sosiale tjenester i NAV er det over 100 % måloppnåelse. Se kommentar under pkt. 3.2.1.4

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med sosiale tjenester

Resultatmål	Differanse	Resultat
5	1	6

Det sjette tilsynet var et dokumenttilsyn som teller 0,5 slik Statens Helsetilsyn teller dette. Da denne rapporten ikke aksepterer desimaler, blir antallet her 6 i stedet for 5,5.

3.1.3.4 Økt rettsikkerhet og rettslikhet for vergetrengende

På vergemål har vi hatt god måloppnåelse i 2016. Dette fremgår av delrapportene nedenfor. I tillegg har vi behandlet alle vergemål hvor det var besluttet umyndiggjøring etter tidligere lovverk innenfor treårsfristen. Vi har imidlertid ikke foretatt en systematisk gjennomgang av samtlige vergemål, opprettet før reformstart, med henblikk på behov og mandat. Kun der hvor det har oppstått behov. Vi har imidlertid gjennomgått alle vergemål med henblikk på regnskapsplikt og øvrige krav til forbedring av data i Vera fra SRF. I tillegg har vi gjennomført årlig kontroll av vergeregnskap i henhold til kravene fra SRF. Vi har også gjennomgått regnskapene til verger som har avsluttet sitt oppdrag i 2016.

Resultatmål 3.3.3.1.1.1**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi alle nye oppnevnte verger og representanter opplæring i form av kurs og/eller individuelle samtaler.

Alle nye verger får veiledning på telefonen ved oppstart av oppdrag. Utover dette er det gjennomført løpende opplæring/veiledning i enkeltsaker, og vi henviser til nettsteder (e-læringskurs) og vergehåndbok.

I 2016 er det ikke gjennomført egne kurs for nye verger (kun samtaler med hver enkelt). Nye representanter er sendt på kurs i regi av FMOA.

Det er gjennomført kurs for alle verger i 2016. Ett på våren for faste verger og ett på høsten for alminnelige-/pårørende verger.

Resultatmål 3.3.3.1.1.2**Rapportere på**

Alminnelige og faste verger skal ha tilbud om å delta på minst ett kurs/samling for verger i løpet av året.

Alle faste verger og alminnelige-/pårørendeverger har fått tilbud om kurs i 2016.

Resultatmål 3.3.3.1.2.1**Rapportere på**

Opprett vergemål – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 2 måneder.

Saksbehandlingstiden ligger godt innenfor fastsatte målkrav.

Saksbehandlingstid - Opprett vergemål, andel vedtak fattet innen 2 måneder

Resultat	Resultatmål	Differanse
91 %	80 %	11 %

Resultatmål 3.3.3.1.2.2**Rapportere på**

Oppnevning av representant for enslig mindreårig asylsøker – 90 % av vedtakene skal være fattet innen 5 dager.

Avviket skyldes at aktiviteten startet ved første dokument inn i saken. Ofte har det vært nødvendig å innhente flere dokumenter, som har tatt tid. Når sakene har vært tilstrekkelig opplyst, er det oppnevnt representant umiddelbart. Avviket skyldes således forhold utenfor vår kontroll.

Saksbehandlingstid - Oppnevning av representant for enslig mindreårig asylsøker, 90% innen 5 dager

Resultat	Resultatmål	Differanse
48 %	90 %	- 42 %

Dette tallet stiller vi oss litt uforstående til. Ofte så har vi opprettet sak for alle dokumenter er oversendt hit, og det tar tid å få dem oversendt. Reell saksbehandlingstid har skjedd umiddelbart etter at nødvendig dokumentasjon foreligger.

Resultatmål 3.3.3.1.2.3**Rapportere på**

Fylkesmannens samtykke til bruk av kapital -gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke over 4 uker.

Saksbehandlingstiden ligger godt innenfor fastsatte målkrav.

Saksbehandlingstid - Samtykke til bruk av kapital, snitt ikke over 4 uker

Resultat	Resultatmål	Differanse
7	28	21

Resultatmål 3.3.3.1.2.4**Rapportere på**

Godtgjøring og utgiftsdekning til verger og representanter - gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke over 6 uker.

Saksbehandlingstiden ligger godt innenfor fastsatte målkrav.

Saksbehandlingstid - Godtgjøring og utgiftsdekning til verger og representanter, under 6 uker

Resultat	Resultatmål	Differanse
18	42	24

3.1.4 Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk**3.1.4.1 Økt kvalitet og kompetanse i kommunene**

Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke umiddelbart er en sammenheng mellom økt kvalitet og kompetanse i kommunene og tilfredshet med Fylkesmannen. Vi mener at Fylkesmannen har et ansvar for å bidra til økt kvalitet og kompetanse, og at vi ivaretar dette gjennom tett kontakt, samlinger og konferanser.

Vi viser for øvrig til vår rapportering under punkt 3.1.1.2 **Informasjon og veiledning er tydelig og målrettet.**

Resultatmål 3.4.1.1.1.1**Rapportere på**

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers grad av tilfredshet med fylkesmannen som medspiller for kommunene, skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2015 [1].

[1] jf. «Spørsmål til Skole-Norge våren 2015», Rapport 19/2015 NIFU 76 % av kommunene svarer at de i svært stor grad eller i stor grad opplever Oppvekst- og utdanningsavdelingen som en viktig medspiller for kommunen for å sikre utvikling, læring og god kvalitet i barnehagen og opplæringen.

Barnehage: I vurderingen av Fylkesmannen som viktig medspiller for lokal barnehagemyndighet svarer 70 prosent av kommunene i landet, i stor og svært stor grad. På barnehageområdet får vi i Vestfold en skår på 3,9. Landsgjennomsnittet for 2016 er 3,8. Nasjonal skår i 2015 var 3,7. I den grad spørsmålet om Fylkesmannen oppleves som en viktig medspiller, samtidig speiler barnehagemyndighetenes tilfredshet. Vi mener derfor at dette resultatmålet er nådd.

Skole: Vi er bedt om å svare på skoleeiers grad av tilfredshet med Fylkesmannen som medspiller for kommunene. I spørsmål til Skole-Norge har kommunene svart på i hvilken grad de opplever Oppvekst- og utdanningsavdelingen som en viktig medspiller. Hva tabellen angår har 76 % i 2015 blitt til 72 % i 2016 på nasjonalt nivå. Rapporten viser videre at landsdelen Østlandet, der Vestfold inngår, har 71 %, mens tabell 8.3 viser et resultat på 4, der landsgjennomsnittet er 3,8. I den grad spørsmålet om Fylkesmannen oppleves som en viktig medspiller, samtidig speiler kommunenes tilfredshet, mener vi at dette resultatmålet er nådd.

3.1.5 Gjennomførte evalueringer

Med referanse til Fylkesmannens samfunnsikkerhetsinstruks kap IX har Fylkesmannen i 2016 evaluert øvelser og hendelser. Hendelsen på Stokke postterminal 2. juni 2016 hvor nødetatene håndterte en situasjon med mistenkelig hvitt pulver. Hendelsen faller inn under det som kan kategoriseres beredskap med biologiske trusselstoffer. Hendelser hadde betydelig nasjonal oppmerksomhet. Det var også betydelige svakheter i håndteringen, ettersom dette er et beredskapstema det har vært lav oppmerksomhet på de senere 10 år. Hendelsen har også et betydelig skadepotensial, gitt at det hadde vært en hendelse med biologiske trusselstoffer. Læringspunktene er også antatt å ha verdi for øvrige deler av landet, også nasjonalt. Evalueringen har medført betydelig endring og utvikling lokalt og regionalt. Det må legges til at det er heftet betydelig friksjon ved slike evalueringer, ettersom det medfører en gjennomgang med andre etater som ikke har tradisjon med å bli evaluert fra Fylkesmannen. Videre evaluerte Fylkesmannen ekstremværet i november 2016 som medførte omfattende utfall av kritiske samfunnstjenester. Fylkesmannen innhenter også dokumentasjon på evalueringer fra kommunene, i alle tilfeller ved at det kreves dokumentasjon på at evaluering er gjennomført. Fylkesmannen har også i 2016 utviklet maler og veileder for evaluering av hendelser. Kommuner og fylkesberedskapsrådets medlemmer har deltatt i arbeidet. Kompetansen på evaluering er tilført og fylket har nå standardiserte maler for både kort evaluering og mer omfattende evalueringer. Det krever betydelige ressurser å gjennomføre evalueringer. Det kreves også til dels betydelig innsats å følge opp læringspunkter og funn. Særlig der tiltak krever tekniske, organisatoriske eller økonomiske endringer i andre etater gir det en særlig utfordring å følge opp funn fra evalueringer.

Uten reell mulighet for endring vil man kunne stille spørsmål til kravet om oppfølging og rapportering. Dette må vektlegges når det vurderes å stramme inn rapporteringskrav og grad av oppfølging, slik det fremkommer i stortingsmelding nr. 10 (2016-2017) pkt. 12.1. Fylkesmannen vil med samme utgangspunkt om ressursbehov for å gjennomføre evalueringer, gjøre oppmerksom på at det innenfor samfunnsikkerhet er et høyt fokus på å evaluere hendelser og øvelser. Innenfor andre deler av Fylkesmannens oppgaver er det ikke tilsvarende krav og forventninger. Fylkesmannen har ledet fylket gjennom en omfattende kommunereformprosess. Prosessen har betydelig potensiale for læring, både de politiske prosesser og virkning/effekt i lokalmiljø.

3.1.6 Særskilt om oppdrag i tildelingsbrevet og/eller faste oppgaver i Virksomhets- og økonomiinstruks

Intet særskilt å rapportere utover det som fremkommer i årsrapporten.

3.2 Særskilte rapporteringskrav fra tildelingsbrevet

Rapporteringskrav 7.3.1.1.1

Rapportere på

Kort beskrivelse av aktiviteten på området «Bolig for velferd»

Fylkesmannen deltar i et Samordningsutvalg Bolig for velferd i Sør (tidligere Regionalt råd) hvor regionale etater i region Sør deltar, sammen med Agderforskning. Utvalget er etablert etter initiativ fra Husbanken Sør og har som formål å oppnå en mer helhetlig og effektiv innsats i arbeidet med strategien Bolig for velferd. Det var planlagt en samling i november som ble avlyst.

Fylkesmannen har deltatt i flere samarbeidsmøter med Husbanken om planlegging av boligsosial fagdag i samarbeid med Fylkesmannen i Buskerud.

Gjennom klagesaksbehandling, henvendelser fra tjenestemottakere eller andre kilder, f.eks. media, følger vi med på hvordan kommunen ivaretar boligbehovet til den enkelte. Behovet for å opprette tilsynssaker blir vurdert løpende. Vi har opprettet to tilsynssaker i 2016 hvor den ene handler om forsvarlig tildeling av midlertidig botilbud og den andre om plikten til å bistå med å framskaffe egen bolig.

Vi har hatt samarbeidsdag med berørte direktorat (IMDi, Bufdir og Husbanken øst) og kommunene med fokus på tilskuddene som de ulike instanser forvalter.

Rapporteringskrav 7.3.1.1.2

Rapportere på

Hvordan har FM bistått i arbeidet med å koordinere og samordne de boligsosiale tilskuddsmidlene ut mot kommunen/NAV-kontor?

Vi har orientert skriftlig og muntlig om tilskuddsordningene ved informasjon på vår hjemmeside og orientert i e-poster til berørte kommuner som allerede mottar tilskudd. Dette gjelder tilskudd med delvis overlappende målgrupper, som styrking av tilbudet for personer med boligsosialt arbeid og reduksjon av barnefattigdom. Internt i kontoret samarbeider vi både om slik formidling og om søknadsbehandlingen for å sikre best mulig samordning.

Vi besøkte tidlig på året, før fristen for behandling av søknader for 2016, tre av kommunen som avsluttet eller søkte om videreføring av tilskudd. Formålet med besøket var å følge opp og få nærmere orientering om erfaringer med prosjektene/tiltakene. IMDI og Fylkesmannen inviterte i samarbeid Vestfold kommunene til fagdag om tilskudd. Formålet med samlingen var i å bidra til samordning av beslektede tilskuddsordninger på barne-, familie og innvandringsfeltet.

Rapporteringskrav 7.3.1.1.3

Rapportere på

Hvilke kompetansehevende tiltak er gjennomført på det boligsosiale feltet?

Det har vært gjennomført fagdager og løpende veiledning. Se ellers rapportering på øvrige rapporteringspunkter knyttet til boligsosialt arbeid.

Rapporteringskrav 7.3.1.2.1

Rapportere på

Beskriv situasjonen for KVP i fylket, i tillegg:

- Får de som har krav på det, tilbud om program?
- Hva kjennetegner kontor som arbeider godt med ordningen?
- Hvilke utfordringer opplever FM at NAV-kontorene har i arbeidet med KVP?
- Hva er de viktigste utfordringene for FM i arbeidet med KVP?

Det vises til egen årsrapport om KVP som allerede er oversendt Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Det er etablert fagnettverk for sosiale tjenester i NAV i 2016 hvor problemstillinger knyttet til KVP tas opp. FM har i 2016 hatt egen opplæring overfor NAV Larvik som er det NAV-kontoret i fylke som har flest KVP-deltakere. KVP vil være tema i møtene vi har planlagt med samtlige kommuner i 2017 i forbindelse med innføring av aktivitetsplikten.

Får de som har krav på det, tilbud om program?

I kontakt med Nav-kontorene gjennom fagnettverk og opplæringstiltak oppfordrer vi Nav-kontorene til å ha god oversikt over gruppen langtidsmottakere av sosialhjelp med tanke på om Nav-kontoret i tilstrekkelig grad klarer å identifisere personer som kan være aktuelle for KVP. Det er fortsatt slik at det er få brukere som på eget initiativ søker om deltakelse i KVP uten at Nav-kontoret har vært i kontakt og informert om tjenesten. Fylkesmannen har ikke anledning til å gjennomgå lister eller oversikter over person som har mottatt sosialhjelp over lengre tid sammen med Nav-kontorene, med mindre dette skjer i forbindelse med tilsyn. Det er derfor vanskelig for Fylkesmannen å svare på om alle med rett til program får tilbud.

Hva kjennetegner kontor som arbeider godt med ordningen?

Kontorer som arbeider godt med ordningen kjennetegnes ved at de har god oversikt over gruppen langtidsmottakere av sosialhjelp og at kontorene ivaretar oppfølgingsarbeidet i stor grad selv. Vi har sett at det har vært utfordringer knyttet til oppfølgingsarbeidet der Nav-kontoret har overlatt store deler av oppfølgingen av deltakerne til eksterne tiltaksarrangører.

Hvilke utfordringer opplever Fylkesmannen at Nav-kontorene har i arbeidet med KVP?

Det er ressurskrevende å iverksette og følge opp tjenesten KVP. For å ha rett til KVP, må det ha vært gjennomført en behovs- og arbeidsevnevurdering. Dersom KVP innvilges, har deltaker rett til individuell plan. Aktiviteten som tilbys skal være individuelt tilpasset. Det er store krav til saksbehandling, administrasjon og oppfølging knyttet til igangsetting, gjennomføring og evaluering av deltakere i program. Det er mange skjemaer som skal fylles ut, det er krevende å følge opp registrering av fravær og rapportering til avdelingen i kommunen som utbetaler KVP -stønad.

Hva er de viktigste utfordringene for Fylkesmannen i arbeidet med KVP?

Vi er opptatt av hva den store variasjonen mellom antall deltakere i de store kommunene i fylket skyldes. Beror ulikhetene på varierende kunnskap om KVP, ulikheter knyttet til å holde tilstrekkelig oversikt over langtidsmottakerne og dermed kunne identifisere aktuelle deltakere, ulikheter knyttet til intern organisering eller er årsaken til ulikhetene knyttet til mangel på tid til oppfølging da ordningen er ressurskrevende å igangsette, følge opp og evaluere? Det er også store ulikheter kommunene imellom hvilke lokale arbeids- og aktivitetstiltak som er tilgjengelig for denne gruppen. Det kan være at enkelte kommuner heller setter vilkår om deltakelse i disse tiltakene for utbetaling av økonomisk sosialhjelp enn å oppfordre til å søke KVP. Vi vil fortsette å ha fokus på dette i kontakt med kommunene i 2017.

Rapporteringskrav 7.3.2.1

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på gjennomførte tilsyn med kommunenes oppfølging av krisesenterloven.

Fylkesmannen åpnet i 2016 tilsyn med kommunenes krisesentertilbud til utsatte grupper. I Vestfold har alle kommunene inngått en samarbeidsavtale om felles krisesentertilbud. Krisesenteret ligger i Tønsberg.

I tilsynet fant Fylkesmannen at Krisesenteret i Vestfold ikke har et krisesentertilbud til voldsutsatte personer i aktiv rus og/eller med omfattende/behandlingstrengende psykiske lidelser. Vestfoldkommunene var jevnt over ukjente med lovkravene rundt dette. Fylkesmannen fant ikke å konkludere med lovbrudd i 2016, men vil ta komme tilbake til temaet i forbindelse med vårt ordinære tilsyn med kommunenes krisesentertilbud i 2017.

Tilsyn med kommunenes oppfølging av krisesenterloven

Totalt antall kommuner i fylket	14
Antall krisesentertilbud i fylket	1
Antall tilsyn med kommuner som er vertskommuner 2014	0
Antall tilsyn med samarbeidskommuner (som inngår i samarbeid, men ikke er vertskommuner) 2014	0
Antall tilsyn med kommuner som er vertskommuner 2015	1
Antall tilsyn med samarbeidskommuner (som inngår i samarbeid, men ikke er vertskommuner) 2015	13
Antall tilsyn med kommuner som er vertskommuner 2016	1
Antall tilsyn med samarbeidskommuner (som inngår i samarbeid, men ikke er vertskommuner) 2016	13

Rapporteringskrav 7.3.2.2

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på status når det gjelder tilbudet i kommunene til voldsutsatte med problemer knyttet til rus og/eller psykiatri, voldsutsatte med nedsatt funksjonsevne og tilbudet til voldsutsatte menn.

Fylkesmannen åpnet i 2016 tilsyn med kommunenes krisesentertilbud til utsatte grupper. I Vestfold har alle kommunene inngått en samarbeidsavtale om felles krisesentertilbud. Felles krisesenter er beliggende i Tønsberg.

Krisesenteret i Vestfold har ikke et krisesentertilbud til voldsutsatte personer i aktiv rus og/eller med omfattende/behandlingstrengende psykiske lidelser. Vestfoldkommunene var jevnt over ukjente med lovkravene rundt dette. Fylkesmannen kommer tilbake til temaet i forbindelse med vårt ordinære tilsyn med kommunenes krisesentertilbud i 2017.

Rapporteringskrav 7.3.2.3

Rapportere på

Fylkesmannen skal redegjøre for bakgrunnen for og konsekvenser av eventuelle nedleggelse av krisesentrene eller reduksjon i tilbudet.

Det har ikke vært nedleggelse eller reduksjon i krisesentertilbudet for innbyggere i Vestfold i 2016.

Rapporteringskrav 7.3.2.4

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på erfaringene med gjennomføring av opplæringsprogram og antall deltakere i opplæringstilbudet for ulike faggrupper i å samtale med barn om vold og seksuelle overgrep.

"Samtaler med barn om vold og seksuelle overgrep".

Felles fagdag for relevante grupper i kommune på dette temaet ble gjennomført 9. november i samarbeid med RVTS-Sør. Det deltok 350 personer. De fleste kom fra barnehagesektoren. Det var stor interesse for fagdagen og svært mange som henvendte seg etter påmeldingsfristen, men innenfor de rammene som var satt, var det ikke mulig å utvide til ytterligere antall deltakere dette året.

Rapporteringskrav 7.3.2.5

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på antall behandlede søknader og fattede vedtak etter ekteskapsloven, anerkjennelsesloven og brudvigingslova i årsrapporten.

Vi har behandlet 793 separasjonssøknader og 765 skilsmisessøknader. 59 saker etter anerkjennelsesloven. Ingen saker etter lov om brudvigging i utlandet,

Rapporteringskrav 7.3.2.6

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på antall fattede vedtak etter barneloven i årsrapporten.

I 2016 har Fylkesmannen fattet 2 vedtak etter barneloven § 55. Saken gjaldt fastsettelse av foreldrenes avtale om foreldreansvar, fast bosted og samvær. Fylkesmannen vurderte at vilkårene var tilstede for at Fylkesmannen kunne gi avtalen tvangskraft, herunder om avtalen var til barnets beste.

Rapporteringskrav 7.3.2.7

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embedets arbeid med veiledning og informasjon på familierettens område, herunder om mekling.

Avdeling oppvekst og opplæring hatt flere henvendelser knyttet til veiledning og informasjon på familierettens område. Henvendelsene er besvart iht. lovverk, retningslinjer og veiledere, også om tema mekling.

Rapporteringskrav 7.3.2.8

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på antall saker hvor det er gitt ut opplysninger om den adoptertes biologiske opphav i saker hvor fylkesmannen har gitt adopsjonsbevilling.

Fylkesmannen behandlet 11 henvendelser fra adopterte som ønsket opplysninger om biologisk opphav.

Rapporteringskrav 7.3.2.9

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på tilsyn med familievernkantorene.

I henhold til retningslinjer fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet skal Fylkesmannen føre tilsyn med familievernkantorene så ofte det vurderes nødvendig, og minimum hvert tredje år. Fylkesmannen hadde tilsyn med begge familievernkantorene i embedet i 2015. Vi åpnet ingen systemrevisjoner mot familievernkantorene i 2016, men var likevel i dialog med begge kontorene på grunnlag av mottatte klagesaker.

Tilsyn med familievernkantorene

Totalt antall familievernkontor i fylket	Antall gjennomførte tilsyn i 2016	Antall gjennomførte tilsyn i 2015	Antall gjennomførte tilsyn i 2014
1	0	2	0

Rapporteringskrav 7.3.2.10

Rapportere på

FMBU, FMVE, FMFI skal rapportere om erfaringene med oppdraget å veilede kommuner som er med i forsøket med ny ansvarsfordeling i barnevernet.

Nøtterøy kommune er vertskommune for Tjøme barneverntjeneste. De deltar i forsøksordningen. Leder av barneverntjenesten er også prosjektleder for forsøket.

Fylkesmannen er ikke bekymret for Nøtterøy/Tjøme barneverntjeneste. Antall klager er lavt, og det siste landsomfattende tilsynet (LOT) har vist at det har vært minimalt å utsette på kommunen.

Hele kommunen "eier" forsøksprosjektet. Dette gjelder også kommuneledelsen. Kommunen satser særlig på forebygging og vi vil fremheve det gode samarbeidet mellom forebyggende avdeling og barneverntjenesten. Det er ansatt flere nye personer i forbindelse med forsøksprosjektet.

Kommunen har overtatt ansvaret for hele fosterhjemsområdet, blant annet rekruttering, kursing, veiledning i grupper og individuelt. Kommunen har også opprettet 2 plasser i en akutenhet og de har ett beredskapshjem for barn under 12 år.

For prosjektet er det opprettet en nasjonal referansegruppe som møtes fire ganger årlig. Her får de innspill på faglige områder.

Fylkesmannen har gjennomført to møter med Nøtterøy/Tjøme kommune i 2016. I tillegg har vi deltatt på to møter hos Bufdir om forsøket og hatt to fellesmøter med Fylkesmannen i Finnmark og Fylkesmannen i Buskerud for å koordinere oppfølgingen av de tre forsøkskommunene.

Rapporteringskrav 7.3.2.11**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med veiledning og informasjon på universell utforming.

Fylkesmannen er liten egenaktivitet på området, men har hatt kontakt med Vestfold fylkeskommune som følger opp universell utforming i fylket.

Rapporteringskrav 7.3.2.12**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med å fremme likestilling knyttet til ulike diskrimineringsgrunnlag i aktuell lovgivning.

Oppvekst- og opplæringsavdelingen, har hatt gode erfaringer med implementering av FNs Barnekonvensjon i kommunene. I 2016 bestemte vi oss for å velge samme strategi med tanke på likestillingsregelverket. Etter en omfattende skolering i egen avdeling, har vi på våre samlinger med barnehagemyndighetene, skoleeierne og barnevernlederne, løftet fram likestillingsregelverket. Vi har lagt stor vekt på likestillingsregelverket knyttet til funksjonshemmede, og vist fram sammenhengen mellom rettigheter knyttet til dette regelverket og oppgavene vi har med utsatte barn og unge.

Rapporteringskrav 7.3.3.1.1**Rapportere på**

Antall årsverk fordelt på ulike personellgrupper og antall personell som har deltatt i kompetansehevende tiltak jf. tidligere års rapporter.

Kommunenes samlede innrapporterte planer for endringer i årsverk for 2016:

Ufaglærte - minus 62

Videregående utdanning - pluss 87

Høgskoleutdannet - pluss 79

For øvrig henvises til KOSTRA-tallene for 2016 som ennå ikke er tilgjengelige

Kommunenes samlede innrapporterte oversikt over kompetansehevende tiltak:

Videregående skole- planlagt fullført 132

Fagskoleutdanning - planlagt fullført 50

Bachelor - plan fullført 36

Videreutdanning/Master - planlagt fullført 95

Internopplæring (inkl kurs og ABC) - planlagt utført 2578

Rapporteringskrav 7.3.3.1.2**Rapportere på**

Gi en samlet vurdering av utviklingen for kompetanse og årsverk for kommunene i fylket for det tidligere Kompetanseløftet 2015s planperiode.

I forbindelse med overgangen fra Kompetanseløftet 2015 til Kompetanseløft 2020 ga Fylkesmannen sin samlede vurdering av utviklingen til Helsedirektoratet i juni 2016. Vi avga også innspill til Helsedirektoratets analyserapport om utviklingstrekk i helse- og omsorgstjenestene i september 2016.

Oppsummert er vår vurdering at Kompetanseløftet 2015 har bidratt til å styrke kompetansen i kommunen, og særlig i retning av flere ansatte med relevant fagutdanning. Rekrutteringsutfordringene innen helse- og omsorgstjenesten er satt på dagsorden, men det er store variasjoner i kommunenes tilnærming til de fremtidige utfordringene. Læringer og voksenopplæring i helsearbeiderfag er prioriterte områder, men det krever at søkergrunlaget er tilstede og at lokale utdanninger godkjennes. Økt kompleksitet i oppgavene som kommunene skal ivareta, byr også på store utfordringer som blant annet søkes løst gjennom kommunesammenslåingsprosessene som er igangsatt.

Rapporteringskrav 7.3.3.2.1**Rapportere på**

Planlagte tilsyn etter forskrift om tilsyn med barneverninstitusjoner skal rapporteres i årsrapport for fylkesmannens tilsyn med barnevernet innen 20. januar 2017, jf. forskrift om tilsyn med barn i barneverninstitusjoner for omsorg og behandling, § 14.

Fylkesmannen har innen 20. januar 2017 sendt årsrapport til Bufdir som beskriver vårt tilsyn med barneverninstitusjonene i Vestfold. Videre er alle tilsynene rapportert i Helsetilsynets rapporteringssystem, NESTOR.

Rapporteringskrav 7.3.4.1**Rapportere på**

FylkesROS og oppfølgingsplan:

- Når ble siste analyse gjennomført?
- Foreligger oppfølgingsplan, i så fall når ble den sist oppdatert?
- Hvilke regionale tiltak har embetet gjennomført for å ivareta fylkesmannens ansvar for samordning i arbeidet med forebygging og beredskap?

FylkesROS ble revidert i 2016. Den forrige var datert 2012. Fylkesmannen har gjennomført oppfølgingsmøter og dialog med tiltakseiere underveis, men det er fylkesmannens erfaring at det er begrensede virkemidler som kan brukes til å sikre oppfølging av funn og tiltak i fylkesROS. Tiltak har svært ofte en økonomisk,

teknisk eller organisatorisk kostnad, som andre virksomheter og etater ikke har rammer til å følge opp.

FylkesROS og oppfølgingsplan

Når ble siste fylkesROS gjennomført?	Foreligger oppfølgingsplan?	Hvis ja, når ble den sist oppdatert?
2016	Ja	2016

FylkesROS ble ferdigstilt desember 2016. Følgelig har det ikke vært behov for oppdatering siden ferdigstilling.

Rapporteringskrav 7.3.4.2

Rapportere på

Kort beskrivelse av etablerte ordninger for raskt å kunne motta og videreformidle varsel om uønskede hendelser og beredskapsmeldinger.

Fylkesmannen har etablert en vaktordning som mottar, vurderer og formidler varsler og rapporter til kommuner og fylkesberedskapsrådets medlemmer. Den tekniske plattform er mobil og vi nytter CIM.

Rapporteringskrav 7.3.4.3

Rapportere på

Gjennomført revisjon av beredskapsplan.

Fylkesmannen reviderer egen beredskapsplan hvert år.

Gjennomført revisjon av beredskapsplan

Når ble siste revisjon av beredskapsplanen gjennomført?
2016

Rapporteringskrav 7.3.4.4

Rapportere på

Hovedfunn fra øvelse av kriseorganisasjonen i embetet, og hvordan følges disse opp.

Hovedfunn er at det i embetet er ulik forståelse og erkjennelse av risiko og krisehåndtering. Ytterpunktene representeres ved en autonom modell og en integrert modell.

Hovedfunn fra øvelse i kriseorganisasjonen i embetet, og hvordan disse er fulgt opp

Når ble siste øvelse med embetets kriseorganisasjon sist gjennomført?
2016

Rapporteringskrav 7.3.4.5

Rapportere på

Status revisjon av underliggende planverk i regionen knyttet til nasjonale beredskapstiltak

Det er ikke startet revisjon eller utarbeidelse av regionalt planverk, basert på SBS. Fylkesmannen avventer en felles mal utarbeidet av DSB. I tillegg er totalforsvaret under utvikling og det er usikkerhet om regional plan bør avvente til etter at SBS er tilpasset nye sikkerhetspolitiske utfordringer.

Rapporteringskrav 7.3.5.1

Rapportere på

Opplys hvilke tiltak som er gjennomført i tabellen for prioriterte skipsverft i 2016. Kommentarer til de ulike lokalitetene må legges i den store tekstblokka. Annen rapportering knytta til økonomi må ved behov gjøres i den store tekstblokka.

Prioriterte skipsverft

Navn på prioriterte skipsverft	Undersøkelser	Behov for tiltak	Tiltaksplan land	Tiltak land	Tiltaksplan sjø	Tiltak sjø
Framnes	Varsel, Pålegg	Sjø				
Kaldnes Vest (tidl. Heerema)	Varsel, Pålegg	Sjø	Varsel, Pålegg			
Horten Industripark	Varsel, Pålegg	Land, Sjø				
Kaldnes	Varsel, Pålegg	Land, Sjø				
Mågerø	Varsel, Pålegg	Land, Sjø	Varsel, Pålegg			

Framnes: opprydding av sjøbunnen inngår i oppryddingen av Sandefjordsfjorden som gjennomføres i 2017. Horten Industripark: opprydding av sjøbunnen inngår i prosjektet "Ren Indre havn" hvor tiltaksplan er laget. Kaldnes: Opprydding på land gjennomføres i forbindelse med utbygging av området.

Rapporteringskrav 7.3.6.1.3

Rapportere på

Fylkesmannen skal med samme frist som årsrapporten, sende en egen rapport om sikkerhetstilstanden til KMD. Rapporten skal særskilt redegjøre for oppfølgingen av de eventuelle mangler og avvik som embetet har identifisert ved forrige rapportering. Fylkesmannen må vurdere nivå på sikkerhetsgradering på rapport om sikkerhetstilstand som sendes KMD.

Rapport om sikkerhetstilstanden ble sendt KMD 23.09.16. Rapporten er gradert og innholdet refereres derfor ikke i årsrapporten.

Rapporteringskrav 7.3.6.2.1**Rapportere på**

FMAV, FMBU, FMHO, FMMR, FMNO, FMOP, FMRO, FMST, FMTR, FMTE, FMVE som deltar i forsøksordningen om samordning av statlige innsigelser, rapporterer til Kommunal- og moderniseringsdepartementet om antall planer som er behandlet, antall innsigelser som er fremmet, antall innsigelser som ikke er videresendt til kommunene, og antall innsigelser som er avskåret.

Det vises til rapport nedenfor.

Samordning av statlige innsigelser

Betegnelse på rapporteringskrav	Resultat
Antall planer som er behandlet	73
Antall innsigelser som er fremmet	7
Antall innsigelser som ikke er videresendt til kommunene	0
Antall innsigelser som er avskåret	0

Antall varsel om oppstart av reguleringsplaner er ikke medregnet.

Rapporteringskrav 7.3.6.3.1**Rapportere på**

Det skal rapporteres særskilt om hvilke tiltak fylkesmannen har iverksatt for den enkelte kommune som er registrert i ROBEEK og hvilke tiltak som har vært iverksatt for å forhindre kommuner som er i faresonen til å bli registrert i ROBEEK. Det skal rapporteres om bruk av skjønnsmidler til ROBEEK-kommunene.

Det har lenge vært Fylkesmannens uttalte mål at ingen Vestfold-kommuner skal være registrert i Robek-registeret. Etter at Tønsberg kommune ble meldt ut av registeret våren 2016, er det nå bare en kommune i fylket som er i registeret.

Svelvik kommune ble registrert i Robek i 2010 – for andre gang. Kommunen har siden vært i Robek. Fram til 2014 ble kommunens økonomiske ubalanse betydelig forverret. Fylkesmannens aktiviteter i 2013 og ved inngangen til 2014 dreide seg i betydelig grad mot rådgivning og støtte til kommunen, slik at retningen kunne snus og økonomisk balanse og kontroll gjenvinnes.

Siden den gang har embetet i større grad latt kommunen jobbe på egen hånd med nødvendige økonomiske grep. Kommunens løpende rapportering av økonomisituasjonen gjennom 2016 pekte i retning av at arbeidet bærer frukter. Vi har derfor i stor latt grad latt kommunen jobbe videre på det økonomiske planet uten påvirkning fra embetet.

Regnskapsresultatet for 2015 og prognosene for 2016 tyder på at kommunen nå ligger i forkant av forpliktende plan for inndekning av underskudd. Etter planen skal kommunen dekke inn resten av underskuddet i 2018, for dermed å kunne meldes ut av Robek etter behandlingen av regnskapet våren 2019, men vi vil ikke utelukke at dette kan skje ett år før.

Svelvik fikk tildelt 1,244 mill. kroner i skjønnsmidler. Halvparten av dette ble holdt igjen til framleggelse av rapporten for andre tertial, der kommunen kunne vise at man lå an til å klare budsjettet inndekning.

Fylkesmannen skal også følge opp andre kommuner med økonomisk ubalanse, men det er ingen andre kommuner i Vestfold som har opparbeidet seg regnskapsmessig merforbruk, jf. regnskapene for 2015.

I desember 2016 vedtok seks kommuner i fylket sine siste budsjetter før sammenslåing. Det er ikke uvanlig at kommuner i slike situasjoner vedtar høyere investeringer enn man ellers ville gjort. Vi veiledet to av våre kommuner – Tjøme og Lardal – i denne sammenhengen, der vi spesifikt orienterte administrasjonen om konsekvensene dersom kommunestyret vedtok budsjettet og/eller økonomiplanen i ubalanse. Begge kommunene vedtok til slutt budsjett- og økonomiplaner i balanse.

Situasjonen var mest uoversiktlig på Tjøme. Her fikk et budsjettvedtak som i hovedsak fulgte rådmannens innstilling et svært knapt flertall. Det alternative forslaget, som ble nedstemt med knapp margin, innebar betydelige investeringer med uklare konsekvenser for økonomiplanen. Vi kan ikke utelukke at dette forslaget, om det hadde fått flertall, ville medført brudd på kommuneloven § 60 nr. 1 d. I dagene før budsjettet ble vedtatt var det usikkert hvilket forslag som ville få flertall. Vi har ikke andre virkemidler enn å veilede kommunen om kommunelovens bestemmelser og konsekvensene av et eventuelt brudd på disse. I Tjømes tilfelle var det tilstrekkelig, men vi skulle gjerne hatt sterkere virkemidler, som for eksempel godkjenning av kommunale låneopptak i en slik fase.

Rapporteringskrav 7.3.6.4.1**Rapportere på**

Spesifikk omtale av arbeid med omstilling og modernisering i kommunene, bruk av skjønnsmidler til formålet og formidling av resultatene.

Embets arbeid med omstilling og modernisering i kommunene har to viktige utgangspunkt, utover departementets retningslinjer:

1. Skjønnsmidlene er en del av kommunenes samlede inntekter, og derfor skal kommunene ha betydelig innflytelse på bruken
2. Kommunene driver den løpende tjenesteproduksjonen med større eller mindre innslag av utvikling og omstilling som en del av daglig drift, både etter eget initiativ, men også stimulert av statlige handlingsplaner eller KS-programmer. Vi forsøker å koble moderniseringsarbeidet til denne kontinuerlige virksomheten.

Prosjektskjønsmidlene skal bidra til at kommunene gjennom innovasjon bedre kan løse sine oppgaver; tjenesteproduksjonen. Det betyr ikke at disse skjønsmidlene finansierer daglig drift, men at vi må ta utgangspunktet i kommunenes problemforståelse og beslutnings- og mulighetshorisont.

I søknadsinvitasjonen til kommunene om prosjektskjønsmidler i 2016, henviste vi til KMDs retningslinjer på vanlig måte, samt krav til hva en søknad bør inneholde. Det kom inn søknader for til sammen 8,64 mill. kroner, mens det var satt av 4 mill. kroner til formålet. Vi sikret videreføring av allerede igangsatte flerårige prosjekter, forutsatt tilfredsstillende framdrift og rapportering. Dette er viktig, fordi reell endring og nyskaping kan være tidkrevende å få til.

Søknadene ble behandlet i fagavdelingene først, før det ble laget en samlet innstilling til ledermøtet.

14 prosjekter fikk støtte i 2016. Tre av prosjekter har sammenheng med kommunenes utfordringer med integrering og bosetting av flyktninger. Det mest fremtredende prosjektet for øvrig er kanskje Demenslandsby Vestfold, som 13 av fylkets 14 kommuner stod bak. I dette prosjektet skal mulighetene for å etablere et landsbykonsept for mennesker med demens i Vestfold, utredes. Vi vil også nevne Larviks prosjekt for brukerstyring av helse- og omsorgstjenester, der digitalisering tas i bruk for å gi tjenestebrukere større innflytelse over egen hverdag. Vi mener dette har stor nasjonal interesse.

Vi viser til Isord for en uttømmende liste over prosjekter som fikk tildelt støtte.

Erfaringene fra moderniseringsprosjektene spres og formidles blant annet i fagnettverk og lederfora, på månedlige «fredagsmøter» med politisk og administrativ ledelse i kommunene.

Rapporteringskrav 7.3.6.5.1

Rapportere på

Det skal rapporteres om hvilke låneformål og hvilket låneomfang som godkjennes, og i hvilken grad fylkesmannen har nektet godkjenning av lån.

Behandling av kommunale budsjettvedtak, jf. kommuneloven §59 og 60: 2 stk. Begge ble godkjent.

Ut over dette godkjente vi fire kommunale låneopptak. To godkjenninger var knyttet til daværende Robek-kommune Tønsberg. Samlet omfang var 30,575 mill. kroner. Låneopptakene var knyttet til investeringer i robuste boliger for vanskeligstilte og Krisesenteret i Vestfold.

I tillegg godkjente vi to låneopptak for Svelvik kommune. Dette gjaldt et lån på 7,0 mill. kroner knyttet til Fossekleiva kultursenter, samt 7,5 mill. kroner til startlån gjennom Husbanken. Som en del av disse låneopptakene vedtok kommunen å redusere investeringer som allerede var godkjente som låneramme i forbindelse med lovlighetskontrollen av årsbudsjettet. Vedtakene innebar derfor ingen netto økning i kommunens allerede godkjente låneramme.

Ingen søknader om godkjenning av låneopptak har blitt avslått.

Til slutt har vi godkjent to låneopptak for interkommunale selskaper der Robek-kommuner er involvert. Det første gjaldt låneopptak for Vestfold Vann IKS, der Tønsberg kommune eier 29,27 prosent. Et låneopptak på 80 mill. kroner ble godkjent, og Tønsberg er ansvarlig for om lag 23,4 mill. kroner av dette. Det andre låneopptaket ble gjort av Legevakta i Drammensregionen IKS, der Svelvik eier 5 prosent. Låneopptaket var 800 000 kroner og Svelvik kommune er således ansvarlig for 40 000 kroner.

Tilsyn med kommunenes lånesøknader - formål og omfang

Type søknad	Sum	Godkjent	Ikke godkjent	Ikke behandlet
Antall lånesøknader	6	6	0	0
Omfang lånesøknader	68 500 000	68 500 000	0	0

Rapporteringskrav 7.3.6.5.2

Rapportere på

Antall og omfang av godkjente garantier, samt antall garantier som ikke ble godkjent.

Godkjenning av kommunale garantier, jf. kommuneloven § 51: 11 stk.

Søknadene fordeler seg på seks kommuner, og åtte av søknadene fordeler seg på fylkets største kommuner – Tønsberg, Sandefjord og Larvik.

Garantiene beløper seg til 93,095 mill. kroner. Av dette utgjør garantier i forbindelse med planlegging av Bypakke Tønsberg-regionen 68,643 mill. kroner, fordelt på Tønsberg, Nøtterøy, Tjøme og Stokke kommuner.

Ingen søknader ble avslått.

Godkjente garantier etter økonomibestemmelsene i kommuneloven

Saksområde	Sum	Godkjent	Ikke godkjent	Ikke behandlet
Antall garantisøknader	11	11	0	0
Omfang garantisøknader	93 095 000	93 095 000	0	0

Rapporteringskrav 7.3.6.6.1

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på hvordan veiledningsarbeidet har blitt utført.

En av Fylkesmannens sentrale oppgaver er å formidle kunnskap om budsjett- og regnskapsbestemmelsene i lov og forskrift, herunder notater, høringsutkast og standarder for god kommunal regnskapsskikk. Dette er en oppgave som løses løpende – i stor grad ved å svare på henvendelser fra kommunene.

Vi har også i 2015 drevet en aktiv rådgivning, spesielt knyttet til kommuner i overgangsfase mot sammenslåing. Verdt å trekke fram her er en analyse av den økonomiske situasjonen i Holmestrand, Hof og Sande, gjennomført på forespørsel fra kommunene, som grunnlag for videre planlegging i disse

sammenslåingskommunene.

Endringer i inntektssystemet for kommunene har også stått sentralt i veiledningen i år. Først gjennom høringsrunden, der vi arrangerte fagdager med gjennomgang av høringsnotatet, så nærmere ved gjennomgang av endringer i inntektssystemet, først og fremst i forbindelse med statsbudsjettet, men også i etterkant av kommuneproposisjonen.

Vi arrangerer alltid orienteringsmøter knyttet til framleggelsen av de siste to dokumentene. Vi har også i 2016 oppfylt vårt mål om å presentere innholdet i statsbudsjettet samme dag som det legges frem. Dette er betinget av at vi får informasjon fra KMD tidnok. Vi er fornøyde med opplegget fra KMD i forbindelse med framleggelse av statsbudsjettet.

I 2016 hadde vi en todelt presentasjon av statsbudsjettet. Først en gjennomgang av hovedinnhold og konsekvenser (av endringer i inntektssystemet) for kommunene ved økonomisjefene. Deretter, dagen etter, i samarbeid med KS, arrangerte vi et større møte for politisk og administrativ ledelse i kommunen, der KMD, KS og fylkesmannen deltok, og også presse og stortingsbenken er invitert. Det er en klar positiv tilbakemelding fra kommunene om at dette opplegget er ønskelig. Det vil derfor bli videreført i 2017.

Ambisjonen er at vi skal ha samme opplegg rundt kommuneproposisjonen. Men i 2016 ble det ikke holdt et eget informasjonsmøte med økonomisjefene. Dette har sammenheng med at informasjonen fra KMD til fylkesmennene ble gitt samme dag som proposisjonen ble lagt frem, og at møtet for politisk og administrativ ledelse i kommunene ble holdt to dager etter framleggelsen. Økonomisjefene kunne delta der.

Fylkesmannen har tidligere lagt til rette for intensiv opplæring i Kostra i kommunene. Den kommunale kompetansen knyttet til utfylling av skjema og innsending av data fungerer i hovedtrekk godt, selv om det fortsatt forekommer feil. I 2016 hadde vi, som i 2015, en gjennomgang av nøkkeltall, både før og etter foreløpig publisering, for å identifisere vesentlige feil og mangler.

Eiendomsforvaltning har vært fokusområde i 2016, og vi har hatt tett dialog med flere av kommunene for å rette opp i feilrapporteringer. Dette arbeidet har ført til noen rapporteringsendringer, men arbeidet fortsetter videre. Horten kommune, som er av kommunene med flest feil i rapporteringen innen eiendomsforvaltning, satte høsten 2016 ned en arbeidsgruppe for å gjennomgå rapporteringen – som et resultat av vår dialog med kommunen. Foreløpig publisering i mars 2017 vil vise om dette arbeidet bærer frukter i form av færre feil i rapporteringen.

Fylkesmannen bruker Kostra-data aktivt i styringsdialogen med kommunene. Som regel bruker vi Kostra sammen med annen fagstatistikk. Det er vår erfaring at en aktiv bruk av slike data øker graden av legitimitet i styringsdialogen. Vi oppfordrer ellers kommunen særlig til bruk av tilgjengelige Kostra-data i sine styringsdokumenter og ulike analyser internt. Vi opplever at kommunene i Vestfold er flinke til å bruke Kostra-statistikk som et redskap i den økonomiske planleggingen. Et eksempel på det er Svelvik, der administrasjonen brukte Kostra på en god måte for å identifisere og kommunisere hvor innsparepotensialet var, og hvor det ville bli nødvendig å øke bevilgningene framover.

Rapporteringskrav 7.3.6.6.2

Rapportere på

Kort om fordelingen av skjønnsmidler, herunder rapportering i ISORD.

Departementets retningslinjer for tildeling av skjønnsmidler har blitt betydelig forenklet de siste årene. Formålet med skjønnsmidlene er å fange opp forhold som ikke blir godt nok ivare tatt i inntektssystemet og gjennom andre tilskuddsordninger. Ved tildelingen av de ordinære skjønnsmidlene tok vi, som redegjort for i brev til KMD av 7. september, utgangspunkt i kommunenes inntektsituasjon, kommunenes innspill til oss og vår vurdering av kommunenes «skjønnsmessige utfordringer», og til slutt tidligere års tildelinger.

Den samlede tildelingen av skjønnsmidler til Vestfold-kommunene var 28,2 mill. kroner i 2016. Rammen for 2017 er uendret fra 2016. Det er blant landets laveste tildelinger per innbygger, og som tidligere år ikke tilstrekkelig til å korrigere for de skjønnsmessige utfordringene som kommunene i Vestfold har, blant annet som følge av det gjennomgående lave inntektsnivået.

Vi har ved flere anledninger kommentert Vestfold-kommunenes lave inntektsnivå og de betydelige utfordringene dette medfører for tjenestetilbudet. For en nærmere redegjørelse av dette viser vi til vår høringsuttalelse fra 2016 til forslaget til nytt inntektssystem for kommunene.

4 mill. kroner av skjønnsmiddelpotten ble tildelt som prosjektskjønnsmidler. Tildelingsprosessen ble utført i Isord. Denne prosessen fungerte bra, uten at den ga noen besparelse i arbeidet for oss. Vi må uansett saksbehandle som vanlig i vårt arkiv- og saksbehandlingssystem ePhorte. Rapporteringen for prosjekter som fikk tilskudd i 2016 skal også gjøres Isord, men er i skrivende stund ikke fullført ennå. For nærmere om tildelingen av prosjektskjønnsmidler viser vi til rapporteringskrav 7.3.6.4.1.

Rapporteringskrav 7.3.6.7.1

Rapportere på

En kort beskrivelse dersom enkelte fagområder framstår som særlig problematiske å samordne i embetets samordningsarbeid.

Generelt gjelder at det eksternt rettede samordningsarbeidet fungerer godt; ikke minst fordi fylkesmannen blir møtt med tillit fra så vel kommuner som statssetater. Det har også bidratt at Kmd i 2016 har understreket de øvrige statssetatenes plikt til å delta i samordningsarbeidet, (tilsyn). Arbeidet med kommunereformen har ytterligere befestet fylkesmannens knutepunktrolle.

Den utfordringen som særlig gjenstår er den fragmenterte regionale strukturen på statsetatene. Det er å håpe at de pågående reformprosessene betyr starten på en kraftig reharmonisering av inndelingen av statsetatene, særlig de som er viktige i samsillet med kommunene og for arbeidet med samfunnsikkerhet. Felles lokaliseringsbeslutninger bør understøtte felles administrative grenser.

Intet særskilt å rapportere fra fagavdelingene.

Rapporteringskrav 7.3.6.8.1

Rapportere på

Det skal gis rapportering i tabell som skal viser:

- Antall saker om lovlighetskontroll etter klage som det er truffet vedtak i for året, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige
- Antall lovlighetskontroller som er foretatt etter initiativ av fylkesmannen, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige
- Hvor mange av sakene totalt (uten å skille mellom saker etter klage og på eget initiativ) som hadde henholdsvis habilitet eller lukking av møter blant vurderingstemaene.
- Det skal gis en kortfattet omtale i årsrapporten av hvor mange klager fylkesmannen har mottatt etter kommuneloven § 60d fjerde ledd, hvilke kommunalrettslige tema de (særlig) veileder kommunene om samt bruk av interkommunalt samarbeid i fylket, med særlig vekt på bruk av vertskommunemodellen.

Vi har behandlet 4 saker om lovlighetskontroll. En av sakene er tatt til følge slik at kommunens vedtak er ansett som ulovlig.

Vi har ikke mottatt klager etter kl 60d fjerde ledd.

De mest aktuelle kommunalrettslige veiledningstemaene i 2016 har vært tilknyttet kommunereformen, sammenslåinger og grensereguleringer. Mange spørsmål om representasjon og valg. Når det gjelder spørsmålet om interkommunalt samarbeid, så har bruk av vertskommuneløsninger i påvente av sammenslåingstidspunktet vært spurt en del om.

Kommunalrettslig lovlighetskontroll etter klage og eget initiativ

Type lovlighetskontroll	Vedtak opprettholdt	Ulovlig vedtak	Sum
Etter klage	3	0	3
På eget initiativ	1	0	1

Svært få saker og ingen urovekkende endring fra foregående år.

Rapporteringskrav 7.3.6.9.1**Rapportere på**

Fylkesmennene skal i årsrapporten oppgi hvor mange klager på avslag om begjæringer om innsyn de har behandlet, jf. offentleglova § 32 og forvaltningsloven § 28 annet ledd, samt hvor mange tilfeller klager har fått helt eller delvis medhold i klager etter offentleglova § 32.

Fylkesmannen har i 2016 behandlet 11 klager etter offentleglova § 32 over helt eller delvis avslag på krav om innsyn. I 8 av sakene fikk klagerne helt eller delvis medhold i sin klage. I 3 av sakene opprettholdt Fylkesmannen kommunen/Fylkeskommunens vedtak.

Rapporteringskrav 7.3.6.10.1**Rapportere på**

Embetet rapporterer hvor mange tilsyn det har gjennomført.

Forklaring:

- Det bes om ett tall for alle tilsyn hjemlet i opplæringsloven, barnehageloven, helse- og omsorgstjenesteloven mv.
- Det rapporteres samlet for kommunene og fylkeskommunen(e)
- Antall tilsyn det skal rapporteres på, omfatter planlagte tilsyn (som landsomfattende/nasjonale tilsyn) og hendelsesbaserte tilsyn uavhengig av tilsynsmetodikk og hvor ressurskrevende tilsynet var.
- Antall tilsyn det skal rapporteres på, omfatter ikke forundersøkelser, sjølvmeldingstilsyn og dokumentgjennomganger uten oppmøte (fysisk eller videokonferanse) på tjenestestedet eller i kommunen/fylkeskommunen.
- Det bes ikke om tall for avvik eller pålegg.
- Det bes ikke om verbalrapportering om samordningsarbeidet.

Fylkesmannen har gjennomført til sammen 230 tilsyn etter helse- og omsorgstjenesteloven, spesialisthelsetjenesteloven, sosialtjenesteloven, helsepersonelloven, opplæringsloven, barnehageloven, barnevernloven og omsorgstjenesteloven.

Dette omfatter planlagte tilsyn, stedlige tilsyn og hendelsesbaserte tilsyn, og gjelder tilsyn med kommuner, skoler, barnevernsinstitusjoner, spesialisthelsetjeneste og private virksomheter.

Rapporteringskrav 7.3.6.11.1**Rapportere på**

Fylkesmannen skal føre en oversikt over behandlede plansaker, omfang av innsigelser, klager fremmet av fylkesmannen og meklinger.

Fylkesmannen har gitt uttalelser til 150 varsler om regulering, 70 reguleringsplaner til offentlig ettersyn, 3 kommunedelplaner og planprogram til 2 større samferdselssaker. Det ble fremmet innsigelse til 1 reguleringsplan (dvs. i underkant av 2 pst. av planene). I innsigelsessaken ble det foretatt en konkret vurdering av nasjonale interesser kontra lokalt selvstyre. Saken ligger til avgjørelse i KMD.

I 2016 har vi avgitt uttalelse til 255 dispensasjonssaker. Det ble varslet påklaging i 33 saker. I 4 dispensasjonsvedtak i strandsonen ble påklaget av oss (dvs. 2 pst. av sakene).

Rapporteringskrav 7.3.6.12.1

Rapportere på

Fylkesmannen skal i årsrapporten for 2016 rapportere hvor mange saker som ikke ble avgjort innen 12 uker, hvor stor overskridelsen var, hvor mange saker det ble avtalt lengre frist enn angitt i forskriften jf. [pbl. § 21-8 andre ledd](#), hvor mange "særlige tilfeller" klageinstansen selv forlenget fristen i, og hvor mange saker der fristen ble forlenget på grunn av barmarksundersøkelse.

Vi overholder 12-ukersfristen med god margin i stort sett alle saker. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid har vært på ca. 8 uker. I enkelte saker har det vært innhentet ytterligere informasjon, møter med kommunen/partene etc. som har medført at fristen på 12 uker er oversittet.

Rapportering om saker etter plan- og bygningsloven

Hvor mange saker som ikke ble avgjort innen 12 uker	2
Hvor stor overskridelsen var i sakene som ikke ble avgjort innen 12 uker	6
Hvor mange saker det ble avtalt lengre frist enn angitt i forskriften jf. pbl. § 21-8 andre ledd	2
Hvor mange "særlige tilfeller" klageinstansen selv forlenget fristen i	2
Hvor mange saker der fristen ble forlenget på grunn av barmarksundersøkelse	0

Rapporteringskrav 7.3.7.1.1**Rapportere på**

Kort beskrivelse av aktiviteten på området, herunder oversikt over:

- Tros- og livssynssamfunn som mottar tilskudd og antall medlemmer det er gitt tilskudd for
- Trossamfunn som er slettet hos fylkesmannen
- Nye registrerte/uregistrerte trossamfunn og nye livssynssamfunn
- Ev. tilsyn med trossamfunn og forstander.

Det er 34 trossamfunn som mottar tilskudd med til sammen 17579 medlemmer. Ingen trossamfunn er slettet i 2016. 5 nye trossamfunn er godkjent. Ingen tilsyn avholdt i 2016.

Rapporteringskrav 7.3.7.2.1**Rapportere på**

Oversikt over antall saker i hver kategori og utfallet i disse sakene.

Vi har behandlet 173 saker om askespredning. Ingen avslag.

Rapporteringskrav 7.3.7.3.1**Rapportere på**

Oversikt over antall saker i hver kategori og utfallet i disse sakene.

Vi har behandlet 5 saker om dispensasjon fra lov helligdager og helligdagsfred. 3 av sakene ble innvilget. Vi har ikke utferdiget forskrifter etter loven.

Rapporteringskrav 7.3.8.1**Rapportere på**

Rapportering av tilsyn etter barnehageloven og opplæringsloven (jf. metodehåndbok og egen mal for rapportering). Fylkesmannen skal beskrive hvilke risikovurderinger som ligger til grunn for valg av tema og tilsynsobjekt. Med risikovurdering mener vi hvilke kilder, hva kildene viser og hvilke vurderinger og konklusjoner fylkesmannen har utledet fra disse.

Barnehage: Fylkesmannen har gjennomført fire stedlig tilsyn i 2016 med til sammen 14 poeng. Det er ført tilsyn med disse temaene etter barnehageloven:

1. kommunen som tilsynsmyndighet
2. kommunens håndtering av regelverk om pedagogisk bemanning, herunder pedagognorm, dispensasjoner og organisering av styrerressursen
3. kommunenes håndtering av regelverket om politiattest.

Valg av tema og kommuner er gjort på bakgrunn av risikovurderinger og ut fra ønsket om å gjennomføre tilsyn i alle fylkets kommuner med rimelig tilsynsfrekvens. Risikovurderinger som ligger til grunn er:

- kunnskap om kommunen
- oppfølging fra tidligere tilsyn
- oppslag i mediene som man mener er nødvendige å følge med
- henvendelse fra foresatte, barnehageeiere og andre
- funn i klagesaksbehandling
- statistikk i BASIL
- gjentatte veiledninger som ikke fører til forbedring av saksbehandling.

Hvorvidt det åpnes tilsyn, vurderes i et tilsynsteam og konkluderes av utdanningsdirektøren.

Skole: Gitt antallet kommuner i Vestfold, er det ikke alltid en risikovurdering som ligger til grunn for utvelgelse av tilsynsobjekter til felles nasjonalt tilsyn, men like mye en vurdering av kommunens totale belastning av tilsyn fra Fylkesmannen og andre statlige tilsynsmyndigheter. Når det gjelder valg av skoler derimot er dette, særlig i de større kommunene, i større grad basert på ulike indikatorer hentet fra f.eks. Skoleporten og GSI, i tillegg til antall klager/tilsyn/henvendelser mv. Det er særlig resultatene fra elevundersøkelsen, dvs. spørsmålene som gjelder vurdering for læring, og i en litt mindre grad standpunktklager som har bidratt til utvelgelsen av skoler i FNT, der det har vært nødvendig.

Vi har i 2016 gjennomført hendelsesbaserte tilsyn med temaene elevenes psykososiale miljø og spesialundervisning. Kilden til våre risikovurderinger i disse sakene er meldinger fra foresatte i tillegg til klagesaker og eventuelt media. Både tema og tilsynsobjektet er gjennom dette i all hovedsak gitt. Ved slike henvendelser, vurderer vi alvorligheten av det lovbruddet som antydes, før vi eventuelt sender det vi kaller et tilsynsavklarende brev der vi ber skoleeier om en redegjørelse om saken. Dette sammen med den opprinnelige henvendelsen og alvorligheten i saken avgjør om vi eventuelt beslutter å åpne tilsyn. I noen saker har vi som et alternativ invitert skoleeier/skolen til et møte der målet i all hovedsak er å innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om tilsyn er aktuelt.

Rapportering på FNT – forvaltningskompetanse

Kontrollspørsmål																							
Kommune	Skole	Åpnet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Svelvik kommune	Tømmerås skole	02.02.2016	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Svelvik kommune	Svelvik ungdomsskole	02.02.2016	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Larvik kommune	Frøy skole	02.02.2016	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Larvik kommune	Brunla ungdomsskole	02.02.2016	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Tønsberg kommune	Sem barneskole	02.02.2016	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Tønsberg kommune	Ringshaug skole	02.02.2016	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0

Gjennomførte tilsyn - Barnehage

Kommune / Barnehage	Tema for tilsyn	Andre tema	Kategori tilsyn	Status tilsyn	Tal varsel	Tal regelverksbrot	Tal pålegg
Andebu kommune	Kommunens virkemiddelbruk (tilsyn og veiledning)	Dispensasjon fra pedagognormen; dispensasjon fra utdanningskravet; politiattest (myndighetsoppgave)	4	Endelig rapport	3	3	0
Lardal kommune	Kommunens virkemiddelbruk (tilsyn og veiledning)	Dispensasjon fra utdanningskravet; dispensasjon fra pedagognormen og politiattest (myndighetsoppgave)	3	Foreløpig rapport	2	0	0
Larvik kommune	Kommunens virkemiddelbruk (tilsyn og veiledning)	Dispensasjon fra utdanningskravet; dispensasjon fra pedagognormen og politiattest (myndighetsoppgave)	4	Foreløpig rapport	2	0	0
Hof kommune	Kommunens virkemiddelbruk (tilsyn og veiledning)	Dispensasjon fra utdanningskravet; dispensasjon fra pedagognormen og politiattest (myndighetsoppgave)	3	Foreløpig rapport	2	0	0
			14		9	3	0

Gjennomførte tilsyn - Opplæring

Kommune	Skole	Tilsynsvariant	Tema for tilsyn	Andre tema	Kategori tilsyn	Status tilsyn	Tal varsel	Tal regelverksbrot	Tal pålegg
Andebu kommune	En skole	Egeninitiert	Spesialundervisning	§ 9a-3 og 8-2	4	Endelig rapport	3	3	0
Nøtterøy kommune	En skole	Egeninitiert	Spesialundervisning	Mangelfull skolegang	4	Endelig rapport	0	0	0
Sandefjord kommune	PPT	Egeninitiert	Saksbehandlingstid PPT		3	Varsel om tilsyn	0	0	0
Larvik kommune	En skole	Egeninitiert	Psykososialt miljø		1	Foreløpig rapport	4	4	0
Stokke kommune	En skole	Egeninitiert	Psykososialt miljø		4	Varsel om tilsyn	0	0	0
Sandefjord kommune	En skole	Egeninitiert	Psykososialt miljø	Bruk av makt og tvang	4	Varsel om tilsyn	0	0	0
Vestfold fylkeskommune	Greveskogen vgs	Egeninitiert	Spesialundervisning		4	Varsel om tilsyn	0	0	0
Nøtterøy kommune		Egeninitiert	Annet	§ 13-1 -Retten til grunnskoleopplæring og §15-3 Opplysningsplikt til barnevernet	2	Foreløpig rapport	1	0	0
					26		8	7	0

Status tilsyn varslet i 2015, minimum foreløpig tilsynsrapport i 2016

Kommune	Skole	Tilsynsvariant	Tema for tilsyn	Andre tema	Kategori tilsyn	Status tilsyn	Tal varsel	Tal regelverksbrot	Tal pålegg
Nøtterøy kommune	1 skole	Egeninitiert	Spesialundervisning	Mangelfull skolegang	4	Endelig rapport	0	0	0
Vestfold fylkeskommune	Greveskogen vgs	FNT	Elevens utbytte av opplæringen		4	Endelig rapport	0	0	0
					8		0	0	0

Rapportering på FNT – skolebasert vurdering

Kontrollspørsmål								
Kommune	Skole	Åpnet	1	2	3	4	5	
Lardal kommune	Lardal skole	28.01.2016	0	0	0	0	0	0

Rapportering på FNT – skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen

		Kontrollspørsmål																						
Kommune	Skole	Åpnet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Lardal kommune	Lardal skol	28.01.2016	1	1	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nøtterøy kommune	Teigar ungdomsskole	29.01.2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sandefjord kommune	Ormestad skole	02.03.2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sandefjord kommune	Ranvik ungdomsskole	02.03.2016	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vestfold fylkeskommune	Greveskogen vgs	27.01.2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Status tilsyn varslet i 2015, minimum foreløpig tilsynsrapport i 2016 (Barnehage)

Kommune / Barnehage	Tema for tilsyn	Andre tema	Kategori tilsyn	Status tilsyn	Tal varsel	Tal regelverksbrot	Tal pålegg
			0		0	0	0

Rapporteringskrav 7.3.8.2

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en egen vurdering av i hvilken grad embetet har gjennomført en koordinert innsats mot kommuner og fylkeskommunen, særlig der det er avdekket mangelfullt samordnet tjenestetilbud for utsatte barn og unge. Vurder også hvilke tiltak som har vært mest effektive for å fremme samarbeid og samordning i og mellom kommuner og fylkeskommunen, tjenester og institusjoner som arbeider for og med utsatte barn og unge og deres familier.

Fylkesmannen har i utgangspunktet sørget for selv å være koordinert gjennom et samarbeidsorgan, Ovalen, som månedlig har møter om blant annet 0-24-oppgavet. I tillegg koordinerer vi oss i ledergruppen, og internt i Oppvekst- og opplæringsavdelingen ved å løfte 0-24-tematikken i barnehagelaget, skolelaget og barnevernlaget.

Tiltakene vi har valgt er å tematisere utsatte barn og unge i alle våre møter med sektorene. I tillegg hadde vi en egen fagkonferanse 10.mars der kommunens samordning sto sentralt. Vi har dessuten analysert alle våre tilsynserfaringer i 2016 og vurdert når samhandlingssvikt har vært en del av lovbruddene.

Oppvekst- og opplæringsavdelingen har tilsyn med barneverninstitusjonene i fylket. Her har vi avdekket svikt når det gjelder skolegang/skoletilbud for beboerne. Fylkesmannen vil prioritere å følge opp dette.

Mange barn og unge som bor på barneverninstitusjoner sliter med dårlig psykisk helse. Fylkesmannen har erfart av mange av disse barna ikke får den hjelp de er i behov av. Fylkesmannen har hatt dette som tema på barnevernledersamlinger, og vi vil også følge opp dette i 2017.

Vi vurderer å ha høy grad av måloppnåelse på dette området.

Rapporteringskrav 7.3.8.3

Rapportere på

Fylkesmannen skal redegjøre for den gjennomførte egevalueringen av kompetanse til å løse oppgavene på regelverksområdet innenfor barnehage og grunnopplæringen. I egevalueringen skal det gjøres rede for styrker og utfordringer, samt tiltak som er iverksatt for å sikre god kvalitet i klage-, tilsyns- og veiledningsarbeidet.

Oppvekst- og opplæringsavdelingen gjennomførte i 2016 en kartlegging av kompetansen til de ansatte i avdelingen, og de ansattes behov for ytterligere kompetanse.

I utgangspunktet har vi en god kompetansesituasjon i avdelingen. Alle ansatte har relevant utdanning og erfaring i forhold til de oppgaver som skal utføres. Vi har hatt et stort antall nytilsetninger de siste par årene, og opplever i den sammenheng svært stor tilsøkning. Vi mener at høy grad av kompetanse skal speiles i måten vi utfører oppgavene våre på. Vi mener at vi utfører klagesaksbehandling og tilsyn innenfor et forsvarlig tidsperspektiv, og at vi er trygge og kompetente i vår veiledning av kommunene.

En utfordring for embetet er å ha god nok kunnskap om fylkeskommunen på skoleområdet. Vi har hatt et tilsyn med fagopplæringen og erfarte at det var svært krevende, og at vi måtte skaffe oss kompetanse underveis i tilsynet, og kunne nok tenke oss mer kompetanseheving fra utdanning på dette området. Vi vet at Kunnskapsdepartementet avholder samlinger med fylkeskommunene uten at fylkesmennene er involvert. Dette er uheldig.

Rapporteringskrav 7.3.8.4

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere i eget skjema om antall klager, type klager og resultatet av behandlingen.

Rapporteres på eget skjema.

Klage i grunnskolen (opplæringsloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Standpunkt i fag	20	0	2	17	1
Standpunkt i orden og oppførsel	1	0	0	1	0
Lokalt gitt muntlig eksamen	1	0	1	0	0
Spesialundervisning for voksne, § 4A-2	1	0	1	0	0
Bortvisning, § 2-10	1	0	1	0	0
Ekstra år i grunnskolen, § 2-1 fjerde ledd	1	0	1	0	0
Fremskutt skolestart, § 2-1 tredje ledd	1	0	1	0	0
Grunnskoleopplæring for voksne, § 4A-1	1	0	1	0	0
Permisjon fra opplæringen, § 2-11	8	0	8	0	0
Psykososialt skolemiljø, § 9a-3	2	1	1	0	0
Skoleplassering, § 8-1	24	3	21	0	0
Skyss, § 7-1	45	15	28	2	0
Spesialundervisning, § 5-1	3	0	3	0	0
Utsatt skolestart, § 2-1 tredje ledd	1	0	0	1	0
Sum	110	19	69	21	1

Vi opplevde i år en stor økning i antall klager på skyss. Økningen skyldes i all hovedsak endringer i et kommunalt vedtak i en enkelt kommune. Hva gjelder nedgangen i antall klager på standpunkt i fag til omtrent det halve, mener vi skyldes en kombinasjon av økt kompetanse gjennom vurdering for læring, Fylkesmannens veiledning på samlinger og overfor enkeltkommuner, samt Utdanningsdirektoratets informasjon om standpunktvurdering og behandling av klager på standpunkt. Vi har også en liten nedgang i antall klager på spesialundervisning og psykososialt skolemiljø, men da endringen er så liten er det vanskelig å si hva dette skyldes.

Klagebehandling - Barnehage (barnehageloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Barnehageloven § 10	0				
Barnehageloven § 16	2	0	0	2	0
Forskrift om familiebarnehager § 7	0				
Forskrift om foreldrebetaling § 5	0				
Forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd	8	0	5	3	0
Forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder § 4	0				
Forskrift om pedagogisk bemanning § 3	0				
Forskrift om regnskapsplikt for godkjente ikke-kommunale barnehager § 6	0				
Sum	10	0	5	5	0

I 2016 hadde vi ti klagesaker til behandling. Dette er økning i antall saker fra fjoråret, hvor det var bare tre klagesaker. Alle klagesakene er ferdigbehandlet.

Klagebehandling - Frittstående grunnskoler (friskoleloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Psykososialt skolemiljø, § 2-4, jf oppl § 9a-3	2	0	2	0	0
Spesialundervisning, § 3-6	1	0	1	0	0
Skyss, § 3-7	4	0	4	0	0
Sum	7	0	7	0	0

Klagebehandling - Frittstående videregående skoler (friskoleloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Spesialundervisning, § 3-6	3	0	2	1	0
Sum	3	0	2	1	0

Klagebehandling - Spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder (opplæringsloven)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
	0	0	0	0	0

Vi har i år ikke hatt noen klager på dette området. Dette er nedgang i antall saker da vi i 2015 hadde to klagesaker om spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder (opplæringsloven).

Klagebehandling - Videregående skoler (opplæringsloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Psykososialt skolemiljø, § 9a-3	1	0	1	0	0
Rett til ett/ to ekstra år i vgo, § 3-1 femte ledd	6	1	5	0	0
Spesialundervisning, § 5-1	1	0	1	0	0
Videregående opplæring for voksne, § 4A-3	12	0	12	0	0
Sum	20	1	19	0	0

Rapporteringskrav 7.3.8.5

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på antall og type saker hvor klager henvender seg på nytt til fylkesmannen hvor skoleeier /barnehageeier /barnehagemyndigheten ikke har fulgt opp vedtaket.

Vi har ingen saker der klager har henvendt seg på nytt.

Rapporteringskrav 7.3.8.6**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere i eget skjema på tiltak innenfor kompetanse og rekruttering på barnehageområdet.

Kompetansemidler til kommuner

Alle fjorten kommuner i Vestfold har søkt og fått midler til kompetanseheving i kommunale og ikke-kommunale barnehager. I tillegg har Fylkesmannen satt i gang egne prosjekter og fulgt opp GLØD-satsning i fylke i 2016.

GLØD 2016

Lokalt rekrutteringsnettverk i Vestfold består av sentrale aktører fra ulike fagområder som har god kunnskap om sektoren. Representerte fagområder er kommunene v/barnehagemyndighet, KS, Høgskolen i Sørøst Norge, Utdanningsforbundet, Fagforbundet og en privat barnehage som representerer PBL-Vestfold. Noen av kommunene som deltar i nettverket har særlig fokus på likestillingsarbeid.

Rekruttering barnehagelærere

Vestfold er i en god situasjon når det gjelder behov for rekruttering av barnehagelærere. Det er svært få dispensasjoner fra utdanningskravet i vårt fylke, og kommunene informerer om at det er stor søknad til ledige stillinger i barnehagene. Noen av kommunene har også nedgang i barnetall og har derfor overtallighet på barnehagelærere i sin kommune. Dette har ført til at GLØD-nettverket har hatt mindre innsats på rekruttering og mer fokus på omdømmebygging av barnehagelæreryrket og av barnehagen som arbeidsplass.

Barne- og ungdomsarbeiderfag

Fylkesmannen gjennomførte ved årets start en kartlegging av behovet for barnehagefaglig grunnkompetanse og KOMPASS. Tilbakemeldingene var at det i 2016 ikke var behov for disse tiltakene i kommunene i Vestfold. I 2016 har nettverket derfor hatt stort fokus på å rekruttere og tilrettelegge for assistenter som ønsker å ta fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Det har resultert i stor deltakelse dette året. 54 kandidater deltar på opplæring i barne- og ungdomsarbeiderfaget, som i år tilbys av tre ulike aktører. Kompetansebyggeren i Vestfold igangsatte en klasse høsten 2016 som skal føre fram mot privatisteksamen i barne- og ungdomsarbeiderfaget (fagkode BUA3102) høsten 2017. Tilbudet inkluderer eksamensavgift og lærebøker. To kandidater går på Folkeuniversitetet og i tillegg har en ikke-kommunal barnehageeier søkt og fått midler for å gjennomføre eget godkjent opplæringsløp inkludert eksamen for 6 assistenter. Fylkesmannen følger opp med statistikk over antall kandidater med bestått eksamen og gjennomført fagprøve.

Menn i barnehage

Statistikken viser at Vestfold har en stabil andel (11,8 %) menn i barnehagene. Med denne prosentsetningen oppfyller ikke Vestfold nasjonal målsetting om andel menn i barnehage. GLØD – Vestfold har derfor også i 2016 utlyst midler til prosjektet «Lekeressurser» for å bidra til å, på lang sikt, rekruttere menn til barnehagesektoren. Det ble søkt om midler til 51 lekeressurser i Vestfoldbarnehager i 2016. Det er tildelt kr. 168 316,- til formålet, som skal dekke lønn til lekeressursene og administrering av prosjektet. Det er gode tilbakemeldinger fra barnehagene som er involvert. Prosjektbarnehagene har tiltro til at dette tiltaket vil føre til økt rekruttering av menn i barnehageyrket. GLØD-nettverket følger med på Likestillingssenteret og Østlandsforsknings evaluering av tilsvarende prosjekt. Det var høsten 2016 planlagt erfaringskonferanse hvor bl.a. denne forskningen skulle presenteres. Det ble lav påmelding til konferansen grunnet sammenfallende dato med et annet stort arrangement for sektoren, og det måtte avlyses. Konferansen er planlagt gjennomført våren 2017 med tilnærmet samme program. Fylkesmannen har derfor søkt om overføring av midler fra 2016 til 2017 for å gjennomføre denne fagsamlingen. For øvrig følger Fylkesmannen prosjektet tett med rapporteringskrav og statistikk over gjennomføring. Alle involverte ønsker at prosjektet videreføres.

Realfag i barnehage

Fylkesmannen satte i 2015 i gang prosjektet «Tett på realfag i barnehagen». Arbeidet med prosjektet har fortsatt i 2017, og har være organisert som barnehagebasert kompetanseheving. 21 kommunale og private barnehager har deltatt. Fylkesmannen har arrangert seks fagsamlinger med ulik tilnærming til realfag og implementering/prosjektarbeid. Forelesere på samlingene har vært blant andre Matematikksenteret, Naturfagsenteret, Inspiria Science Center, @Pi-parken i Larvik, Pål Roland og ikke minst barnehager som vant Forskerfrø prisen i 2015 og 2016. Barnehagene i prosjektet har laget prosjektplaner for eget arbeid og på den siste samlingen rapporterte de på arbeidet gjennom presentasjon, utstilling eller med skriftlig rapport. Parallelt med prosjektet har en arbeidsgruppe utarbeidet en brosjyre om realfagsarbeid i barnehage. Dette skal være et arbeidsverktøy med fokus på kollektive refleksjonsprosesser. Brosjyren heter «[Hvorfor det?](#)» og det er delt ut ett eksemplar til alle barnehageansatte i Vestfold.

Nasjonale og regionale nettverk

Medlemmer fra GLØD-nettverket i Vestfold deltok i 2016 på nasjonal samling for lokale rekrutteringsnettverk i regi av KD. Deltakelse i forum som dette er av stor betydning for kompetansen og engasjementet i de lokale nettverkene. Nettverket i Vestfold hadde stor nytte av både å få oppdatert informasjon om statlige føringer, og å dele erfaringer med andre i samme type nettverk. På bakgrunn av denne erfaringsdelingen har Glød-Vestfold i 2016 deltatt på et nettverksmøte i Glød-Oslo/Akershus. Dette for å få ytterligere innspill til fokusområder i arbeidet med Glød-Vestfold.

Glød-Vestfold har også deltatt på nasjonal barnehagekonferanse arrangert av DMMH. Nettverket har gjenbrukt foredrag fra denne konferansen til lokalt arrangement.

Fagsamlinger

30. november 2016 arrangerte Glød-Vestfold konferanse for barnehageansatte i Vestfold. Her var dagen delt i to med temaene «barnehagelæreren – mellom styring og ledelse» og «Realfag i barnehagen». Det var 163 deltakere på konferansen, primært pedagogiske ledere og styrere. Forelesere var Turid Thorsby Jansen, Marit Bøe/Karin Hognestad, Beret Bråten, Marcus Bergenord. I tillegg var det lokale presentasjoner fra to barnehager.

Som nevnt under punktet Menn i barnehage har Fylkesmannen søkt midler overført fra 2016 til 2017 slik at fagsamlingen «En likestilt barnehage» som måtte avlyses i november 2016 kan gjennomføres våren 2017. Her var det booket forelesere fra Østlandsforskning og Nord Universitet, samt erfaringsdeling fra lokale barnehager som har hatt lekeressurser over flere år. Målgruppe for samlingen er ansatte i barnehager.

GLØD-nettverket har også i 2016 bidratt med innlegg om sitt arbeid på Barnehageforum. I tillegg brukes Fylkesmannens nettside til å informere om nasjonale og lokale GLØD- tiltak.

Evalueringsene i prosjektene våre, samt rapporteringer fra kommuner på bruk av kompetansedokumenter, viser at dette er nødvendige tiltak som ønskes velkommen. Alle barnehagene får samme tilbud og kan øke sin kunnskap innenfor temaene. Dette hever statusen til barnehageyrket, og bidrar til økt kvalitet i de kommunale og ikke-kommunale barnehagene i fylket.

Vi har hatt god måloppnåelse i 2016.

Kompetansetiltak tabell 1

Kompetansetiltak	Midler brukt	Antall deltakere totalt	Antall deltakere fra kommunale barnehager	Antall deltakere fra ikke-kommunale barnehager
Fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget	939 272	54	17	37
Kompetansehevningsstudier for assistenter og barne- og ungdomsarbeidere				
Kompetanseutviklings tiltak for samisk				

Kompetansetiltak tabell 2

	Kompetansedokumenter til kommuner og barnehager
Midler brukt	3 641 930
Antall barnehagemyndigheter som har fått midler	14
Antall kommunale barnehager som deltar i tiltak	110
Antall ikke-kommunale barnehager som deltar i tiltak	110
Antall barnehager deltatt på tema: pedagogisk ledelse	129
Antall barnehager deltatt på tema: språkmiljø	65
Antall barnehager deltatt på tema: realfag	110
Antall barnehager deltatt på tema: barn med særtilte behov	140
Antall barnehager deltatt på tema: læringsmiljø	58
Antall barnehager deltatt på tema: dannings og kulturelt mangfold	91
Antall barnehager deltatt på tema: annet	145

Kompetansetiltak tabell 3

	Midler brukt
Regionale rekrutteringsnettverk og fagsamlinger	129 558

Kompetansetiltak tabell 4 - Hordaland

	Kompetansedokumenter til ikke-kommunale barnehageeiere
Midler søkt	
Antall barnehageeiere som har søkt midler	
Antall barnehageeiere som har fått midler	
Antall fylker som har deltatt	
Antall kommuner som har deltatt	
Antall barnehager som har deltatt	
Antall barnehager deltatt på tema: pedagogisk ledelse	
Antall barnehager deltatt på tema: språkmiljø	
Antall barnehager deltatt på tema: realfag	
Antall barnehager deltatt på tema: barn med særtilte behov	
Antall barnehager deltatt på tema: læringsmiljø	
Antall barnehager deltatt på tema: dannings og kulturelt mangfold	
Antall barnehager deltatt på tema: annet	

Rapporteringskrav 7.3.8.7

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en kort skriftlig kvalitativ vurdering av arbeidet med kompetanseutvikling i fylket. Dette gjelder både for strategi for etter- og videreutdanning og for strategi for etter- og videreutdanning for ansatte i PPT.

Strategi for etter- og videreutdanning

Fylkesmannen har fulgt opp arbeidet med etter- og videreutdanningsstrategien «Kompetanse for kvalitet» i løpet av året, primært gjennom dialog med og informasjon

til Lederforum for oppvekst og opplæring. I Lederforum er både kommunale skoleeiere, fylkeskommunen, KS, høgsolen, Utdanningsforbundet representert.

Fylkesmannen har støttet Lederforums henvendelse til Høgskolen i Sørøst-Norge om å opprette et regionalt tilbud et 15 studiepoengs videreutdanning i engelsk, med mulighet for oppstart for skoleåret 2017/2018. Høgskolen har presentert planene for dette tilbudet i lederforum. Fylkesmannen og representanter for høgsolen avholdt et samarbeidsmøte for å drøfte det regionale tilbudet samt samarbeid om «Kompetanse for kvalitet» generelt.

Fylkesmannen har fulgt opp skoleeieres evt. manglende rapportering av om lærere som tar videreutdanning innenfor stipendordningen har fullført studiene eller ikke.

I arbeidet med høstens GSI-rapportering har vi sett på og kvalitetstjekket skolenes rapportering av lærere som oppfyller de nye kompetansekravene. Med bakgrunn i denne rapporteringen har vi utarbeidet statistikk som kan være en del av beslutningsgrunnlaget for både høgsolen og skoleeiers dimensjonering og prioritering av neste års videreutdanningstilbud. Flere kommuner har gjennomført egen kompetansekartlegging i tillegg til det som er kartlagt gjennom GSI.

Regelverket rundt de nye bestemmelsene om krav til kompetanse for å undervise er gjennomgått for kommunen i lederforum flere ganger.

SEVU-PPT

Fylkesmannen har i samarbeid med Statped etablert en ressursgruppe for gjennomføring av SEVU-PPT i Vestfold. Fylkesmannen ivaretar sekretariatsfunksjonen i ressursgruppa.

I tillegg følger Fylkesmannen opp søknader om deltakelse, og utbetaling av vikarmidler, til kommunene som har deltakere i de statlige videreutdanningstilbudene, samt fordeling av midler til lokale etterutdanningstiltak som omhandler systemrettet arbeid. Et av disse tiltakene var en todagers konferanse for alle fagansatte i PP-tjenesten i Vestfold, med fokus på systemrettet arbeid.

Rapporteringskrav 7.3.8.8

Rapportere på

Fylkesmannen skal gjøre rede for i hvor stor grad de kommuner med lav kvalitet og kompetanse på barnehage- og grunnopplæringsområdet som er fulgt opp, har økt sin kvalitet og kompetanse, og videre hvilke virkemidler og tiltak som har hatt god effekt.

Fylkesmannen driver en kontinuerlig områdeovervåking der vi følger med på våre kommuner. Det er likevel vanskelig å vite om vi har den oversikten vi trenger for å kunne slå fast om det i en kommune er en barnehagemyndighet eller skoleeier som har lav kvalitet og kompetanse. Vi kan ut fra statistikk og annen informasjon, komme et stykke på vei, og oppslag i medier og henvendelser til oss, er også informasjon vi kan bygge på.

På bakgrunn av vår oversikt, velger vi enten å veilede svake kommuner, eller vi kan åpne tilsyn med dem.

Vår generelle oppfatning er at kommuner vi følger tett, med veiledning eller tilsyn, øker sin kvalitet og kompetanse.

Fylkesmannen har vært aktiv pådriver overfor kommuner med få barne- og ungdomsarbeidere og pedagogiske ledere, for å stimulere dem til å ta videre- og etterutdanning.

Skoler og kommuner som vi gjennom klagebehandling eller tilsyn har sett at har behov for veiledning, tilbys dette. Det er svært vanskelig å måle i hvilken grad de har økt sin kompetanse. Ett eksempel er en skole med mange standpunktklager i 2015. Vi valgte å ha veiledning for ansatte på skolen om standpunktvurdering. I 2016 var det nærmest ingen klager, men om det skyldes vår veiledning, eller andre forhold, er usikkert.

Rapporteringskrav 7.3.8.9

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi tilbakemelding på kontroll av foreløpig rapport fra BASIL av antall minoritetsspråklige barn i barnehage – tall per 15.12

Utgår iht avtale med Utdanningsdirektoratet.

Rapporteringskrav 7.3.9.1

Rapportere på

Rapporter på antall årsverk i fylkesmannens landbruksavdeling per 31.12.2016, og antall årsverk i landbruksforvaltningen i kommunene per 31.12.2016, samt antall enheter/landbrukskontor i kommunene i fylket.

Landbruksavdelingen hadde pr. 31.12.16. 13 ansatte med 11,8 årsverk. Dette inkluderer 0,9 årsverk Gis-rådgiver for embetet som organisatorisk plassert i landbruksavdelingen.

Kommunal landbruksforvaltning ble pr. 31.12.16 utført på 9 kontorer som betjente fylkets 14 kommuner.

Årsverk i kommunene: 20

Ansatte knyttet til landbruksforvaltningen: 22

Av dette opplyser kommunene at samlet for Vestfold går ca 1 årsverk med til vilt/fiske-forvaltning.

Rapporteringskrav 7.3.9.2

Rapportere på

Rapporter på bruk av midler over kap. 1144 post 77 Regionale og lokale tiltak i landbruket til kommunerett arbeid, inkludert en regnskapsmessig fremstilling.

Vi har tett kontakt med kommunene og arrangerte i 2016 16 samlinger med ulike tema hvor kommunal landbruksforvaltninger er hovedmålgruppen. Til de fleste av samlingen inviteres også Innovasjon Norge og Fylkeskommunen. Der det passer inviteres også Bondelag/småbrukerlag og Norsk landbruksrådgivning.

Her rapporteres bare på midler fra 1144 post 77, flere kurs har i tillegg annen finansiering:

- Kr. 7 128 Tre samlinger om tilskuddsforvaltning, produksjonstilskudd, SMIL, NMSK og kontrollarbeid.
- Kr. 14 836 Hydroteknikk og drenering, Med innleide foredragsholdere bl.a fra NIBIO.
- Kr. 8 013. Kulturlandskap og kart, to samlinger
- Kr 7 364 Næringsutvikling, to samlinger, en var busstur til Bygdø Kongsgård, bynært og urbant landbruk
- Kr. 3 168 Arealforvaltning
- Kr. 82 771 Klima og forurensing, En skreddersydd to-dagers kurs for Vestfold bestilt av oss hos NIBIO.
- kr. 8 318 Skogbruk, fire samlinger (tilleggsfinansiert av rentemidler)
- Kr. 19 478 Kola Viken (to dager samling). Vestfolds del av underskuddet er dekket, resten av kurset dekkes av deltagerne.
- Kr. 50 000 Kostnadsdekning for kommunene på en planlagt utenlandstur i 2017 (forhåndsbetalte billetter)

Samlet forbruk: Kr. 196 376 av tildelt ramme på kr. 200 000.

Rapporteringskrav 7.3.9.3

Rapportere på

Gi en kort beskrivelse av arbeidet med saker etter naturmangfoldloven, verneplaner, energisaker og konsekvensutredninger som berører landbruk.

Arbeidet med frivillig vern av skog har et høyt fokus og gjennomføres ved et godt samarbeide mellom skogeierne, miljøvernavdeling og landbruksavdeling. To områder med til sammen ca. 4.700 daa ble vernet i 2016. For 2017 er ytterligere 4 områder planlagt vernet.

Rapporteringskrav 7.3.9.4

Rapportere på

Rapporter på omfanget av skogbruksplanlegging med miljøregistreringer

Fordi vi har delt fylket i færre og større takstområder foregikk det ingen skogbruksplanlegging i 2016. Neste plan kommer i 2019 og vi følger hovedplanen vår.

Rapporteringskrav 7.3.9.5

Rapportere på

Beskriv kort arbeidet med klimatiltak innenfor landbrukssektoren, og gi en vurdering av måloppnåelse for miljøvirkemidlene.

Fokuset på klimatiltak i jordbruket er styrket de siste årene. Drenering er et viktig tiltak for å redusere lystgasutslipp fra vannmettet og pakket jord. Vestfold er det fylket med størst grøfteaktivitet i forhold til areal dyrka jord. Det skyldes felles problemforståelse mellom bønder, landbruksrådgiving, faglag og landbruksforvaltning og dreningstilskuddet.

Greve Biogas har hatt en vellykket oppstart der jordbruket involveres sterkt ved å levere husdyrgjødsel inn og ta tilbake bioresten som biogjødsel. Den sterke involveringen av jordbruket øker klimagevinsten betydelig. Bøndene i Vestfold mottar klart mest tilskudd for levering av husdyrgjødsel til biogasproduksjon. Ca. 10 % av tørrstoffet i husdyrgjødsel i fylket gikk til biogasproduksjon i 2016, slik at vi er på vei mot målet på 30 % innen 2020.

Arealet med miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel har økt fra 6900 dekar i 2013 til 25300 dekar i 2016. Tilskuddet har ført til at entreprenørene i har investert i miljøvennlig spredeutstyr og tunge tankvogner er parkert. 94000 tonn biorest blir i stor grad spredd med miljøvennlig spredeutstyr.

Rapporteringskrav 7.3.9.6

Rapportere på

Forvaltning av inntekts- og velferdspolitiske tiltak og kontroll:

Fylkesmannen har mye kontakt med kommunene i det daglige arbeidet. Kommunene søker ofte råd om regelverkstolkning og saksbehandling. De søker også ofte hjelp i forbindelse med praktiske problemstillinger i de elektroniske saksbehandlingsverktøyene.

Vi har gjennomført to samlinger med saksbehandlere i kommunene om produksjonstilskudd og velferdsordningene i jordbruket. Mattilsynet (MT) deltok på en av dem. Videre har vi hatt møte med MT om samarbeid og informasjonsutveksling knyttet til dyrevelferdssaker, risikodyrehold, reaksjoner og virkemiddelbruk.

Oppfølging av avvik i søknader om produksjonstilskudd og tilskudd til regionalt miljøprogram har vært vektlagt fra Fylkesmannens side, både under kompetansesamlinger med kommunene og forvaltningskontroller. Vi opplever at kommunenes bevissthet om avvikhåndtering, avkortingsvurderinger og avkorting har økt betydelig i løpet av de tre siste årene. Dette gjenspeiles i antall avkortinger på grunn av feilopplysninger i PT-søknad, som var 1 i 2013, 5 i 2014, 28 i 2015 og 17 i 2016. Fremdeles er det noen kommuner som vegrer seg for å avkorte i foretakenes tilskudd, men alle kommunene i Vestfold har i løpet av de to siste årene fattet vedtak om avkorting pga. feilopplysninger for minst ett foretak.

Feil- og varselmeldinger som møter søkeren i forbindelse med registrering av søknad, gir søker mulighet til å sørge for god kvalitet på søknadsdataene. I 2016 la Landbruksdirektoratet inn et varsel til foretak som ikke fordelte sitt omsøkte areal på vekster. Vi ser at det umiddelbart medførte at denne feilen, som hadde medført avvik tilsvarende flere millioner kroner i tilskudd på landsbasis, nesten ble eliminert. Fylkesmannen har store forventninger til at det nye søknadssystem for produksjonstilskudd, som skal innføres i 2017, skal bidra til enda bedre kvalitet på innkomne søknader. Det vil trolig redusere saksbehandlingstiden for kommunene, som i stedet kan prioritere kontroll. Det er viktig at maskinelle kontroller prioriteres i det nye søknadssystemet. De maskinelle kontrollene er et viktig hjelpemiddel for kommunene ved utplukk til kontroll.

Rapporteringskrav 7.3.9.7

Rapportere på

Gi en oversikt over gjennomførte kontroller og hvordan avvik er fulgt opp, og gi en vurdering av kontrollresultatene. Ressurser avsatt til kontroll skal oppgis, fordelt på årsverk og antall personer.

Kontrollresultatene viser at landbruksforvaltningen i kommunene i Vestfold gjennomgående er god. Vi mener at tett oppfølging fra Fylkesmannen, spesielt gjennomkompetansetiltak, er en medvirkende årsak til dette.

Landbruksdirektoratet har gjennom endringer i rundskriv de siste årene kommet med presiseringer og tydeligere krav til kommunene når det gjelder risikobasert utplukk til kontroll og oppfølging av avvik mellom søknadsdata og data som kommunen godkjenner. Det har forbedret kommunenes forvaltning, både fordi det har tvunget kommunene til å gjøre vurderinger og fordi oppmerksomheten rundt kontroll har gitt kommunen "ryggdekning" for å stramme inn egen praksis.

Fra Landbruksdirektoratet er det kontroll innenfor jordbruksordningene som har vært tydeligst vektlagt. Vi nå finner flest avvik i kommunenes forvaltning av NMSK og skogfond. Derfor har Fylkesmannen har tatt grep for å heve kvaliteten på saksbehandlingen og kontrollarbeidet også innenfor skogbruk. Vi har blant annet samordnet kontroller innenfor jord og skog, slik at vi nå kontrollerer begge fagområder i de samme kommunene samme år. Vi oppsummerer alle forvaltningskontrollene i én kommune i et felles oppsummeringsmøte vinteren etter kontrollåret. Da oppnår vi at oppmerksomheten om både jord og skog løftes. Landbruksdirektoratet bør bidra til å heve kvaliteten på forvaltningen av tilskuddene innenfor skog, blant annet gjennom bedre muligheter for registrering av kontroller og oppfølging av kontroller i ØKS.

Rapporteringskrav 7.3.9.8**Rapportere på**

Utarbeid oversikt over og gi en vurdering av klager og dispensasjonssøknader behandlet av fylkesmannen for samtlige tilskuddsordninger på landbruksområdet der kommunen er førsteinstans.

I forhold til antall saker i ordningene er det få klager og dispensasjonssøknader. Vi får tilsendt sakspapirer og vedtak fra kommunane, og vi kontrollerer at vedtakene er forsvarlige før vi utbetaler.

Avløsning ved sykdom og fødsel mv.

Klager - medhold	Klager - delvis medhold	Klager - avslag	Dispensasjoner - innvilgelse	Dispensasjoner - avslag
0	0	0	3	0

Produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid

Klager - medhold	Klager - delvis medhold	Klager - avslag	Dispensasjoner - innvilgelse	Dispensasjoner - avslag
0	0	1	2	0

Regionale miljøtilskudd

Klager - medhold	Klager - delvis medhold	Klager - avslag	Dispensasjoner - innvilgelse	Dispensasjoner - avslag
0	0	0	2	1

Ressurser avsatt til kontroll skal oppgis, fordelt på årsverk og antall personer

Antall personer				7.0
Antall årsverk				0.5

SMIL

Klager - medhold	Klager - delvis medhold	Klager - avslag	Dispensasjoner - innvilgelse	Dispensasjoner - avslag
0	0	0	2	0

Tidligpensjon for jordbrukere

Klager - medhold	Klager - delvis medhold	Klager - avslag	Dispensasjoner - innvilgelse	Dispensasjoner - avslag
0	0	1	0	0

Øvrige tilskuddsordninger

Klager - medhold	Klager - delvis medhold	Klager - avslag	Dispensasjoner - innvilgelse	Dispensasjoner - avslag
0	0	0	0	0

Rapporteringskrav 7.3.9.9**Rapportere på**

Gi en oversikt over

- Antall mottatte redegjørelser fra kommunen for avkorting av tilskudd (kopi av brev som er sendt søker), samt antall kommuner som har sendt dette.
- Antall mottatte redegjørelser fra kommunene i saker hvor det ikke avkortet selv om det er avdekket avvik som ville medført merutbetaling (begrunnelse skal sendes FM i PT-4100B), samt antall kommuner som har sendt dette.

12 av 14 kommuner har avkortet. FM har fått bekreftet at alle disse har sendt begrunnelse til søker i eget brev. FM har foreløpig ikke innhentet kopi av disse. FM har ikke mottatt PT- 4100B fra 5 kommuner. To av disse kommunene har ikke levert pga. av sykefravær. FM vil etterspørre de manglende redegjørelsene.

Enkelte kommuner melder at ved små arealavvik i PT-søknaden foretar de ikke avkortning og sender ikke skriftlig melding til søker. Dette avviket er påpekt av oss, men ikke fulgt opp videre foreløpig.

Avkortning av tilskudd

	Antall mottatte redegjørelser	Antall kommuner som har sendt redegjørelse
Redegjørelse fra kommunen for avkortning av tilskudd (kopi av brev som er sendt til søker)	2	2
Redegjørelse fra kommunen i saker hvor det ikke avkortet selv om det er avdekket avvik som ville medført merutbetaling (begrunnelse i PT4100B)	84	9

12 av 14 kommuner har avkortet. FM har fått bekreftet at alle disse har sendt begrunnelse til søker i eget brev. FM har foreløpig ikke innhentet kopi av disse. FM har ikke mottatt PT- 4100B fra 5 kommuner. To av disse kommunene har ikke levert pga. av sykefravær. FM vil etterspørre de manglende redegjørelsene.

Rapporteringskrav 7.3.9.10

Rapportere på

Innenfor regionalt kartsamarbeid og arealressurskart skal det gis en oversikt over:

- Hvilke tiltak som er gjennomført for å ivareta landbruksinteressene i det regionale kartsamarbeidet.
- Eventuelle kommuner i fylket som ikke har ajourført AR5 og sendt nye jordregisterfiler til Landbruksregisteret (Lreg).
- Eventuelle utfordringer kommunene har med ajourføring av arealressurskart (AR5).

Generelt om kartarbeidet vårt:

- Fra 2016 tok FMAV i bruk OslofjordGIS.
- Det har i 2016 vært foretatt små oppgraderinger av kartløsningen. Det ble gjort endringer i kobling til matrikkeldata, fra Statens kartverk til Geodatas matrikkeltjeneste. Geodatas matrikkeltjeneste kan gi oss flere opplysninger fra matrikkelbasen.
- Det er utviklet nye rutiner for nedlastning av data fra produksjonsregisteret til landbruket.
- Utvikling av en sak-i-kart-løsning med automatiske rutiner slik at basen oppdateres hver natt.
- Videreutvikling, arbeid med vernebasen forbedret i 2016.
- Bruk av laserdata – havnivåstigning og stormflo mm startet i 2016.
- Infrastrukturen som er etablert med to servere i FRI-nettet på Hamar ble utvidet med en tredje server i 2016. Den tredje server skal anvendes til automatiske nedlastningsjobber og som testserver.

Kartsamarbeid

Rapporteringskrav	Kort redegjørelse (stikkord)
a. Hvilke tiltak er gjennomført for å ivareta landbruksinteressene i det regionale kartsamarbeidet.	Geodataleder har deltatt på møter i Fylkesgeodatautvalget, regionale årsmøter i Norge digitalt/Geovekst, deltatt i oppstartsmøter for nye Geovekstprosjekter, spilt inn behov for periodisk ajourhold av AR5 og arrangert feltkurs i AR5 i samarbeid med NIBIO.
b. Eventuelle kommuner som ikke har ajourført AR5 og sendt nye jordregisterfiler til Landbruksregisteret (Lreg).	1 kommune (Horten) har ikke ajourført AR5 i 2016, men har generelt gode rutiner for ajourhold. 12 av 14 kommuner har sendt nye jordregisterfiler til Lreg. Nøtterøy kommune valgte å ikke sende fil fordi overskriving av Lreg vil medføre feil i arealfordelingen på eiendommene på øyene. Overskriving ble utført i 2015, etter at Landbruksdirektoratet tok en ekstrajobb med å unnta øyene fra overskriving.
c. Eventuelle utfordringer kommunene har med ajourføring av arealressurskart (AR5)	FM arbeidet i 2015 med å forbedre kommunikasjonen mellom landbruk og geodata i kommunene. Det har gitt positive resultater. Kapasitet på geodataområdet er en utfordring for kommunene.

3.3 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk

Fylkesmannens drift er ikke tilstrekkelig finansiert over kap 0525 og vi er derfor avhengig budsjettildeling av fagmidler over andre budsjettapitler.

Differansen i ressursrapporteringen varierer fra år til år og skyldes i hovedsak hvordan administrative kostnader er bokført i regnskapet. Variasjonene kan avhenge av hvor mye lønn som belastes ulike prosjekt utenom kap 0525.01 og hvor mye som tas ut som administrativ kostnadsdekning. For KMD så er f.eks lønnsutgifter til prosessveileder og arbeid ifm kommunestrukturen, frikjøp ifm arbeid til fylkesmannsutredningen i 2016 ført på direkte på kapittel 0571.21 og 0500.21 istedet for 0525.01. Fra neste år vil lønnsutgiftene til disse personene igjen bli ført på 0525.01. Dermed oppstår det en differanse i ressursrapporteringen fra et år til et annet.

Behovet for å få en tilstrekkelig finansiering innenfor vergemålsområdet synes å være krevende. Embetet må derfor i større grad omprioritere ressurser fra andre fagområder for å trygge rettsikkerheten til våre innbyggerne. Saksomfanget og slitasjen på både faste og midlertidige medarbeidere er stor og faren for kometanssefall er økende dersom dette området ikke prioriteres tilstrekkelig.

Embetet har i 2016 fått overført kr 763' fra HOD til 0525, ifm pasient og brukerrettighetsloven som en permanent overføring.

Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen, forhåndsuttak av gevinster ifm sentralisering og reduserte bevilgninger har medført at vi har vært nødt til å justere driften. Dette er blant annet gjort gjennom reduksjon av en fast stilling innenfor fagområdet til Helse- og omsorgsdepartementet og en fast stilling innenfor klima- og miljødepartementet. Vi har i tillegg holdt tilbake en ansettelse innenfor fagområdet til kunnskapsdepartementet i påvente av finansiering innenfor oppgaver knyttet til tilsyn med barnevernet.

Ressursrapportering

Departement	Kapittel 0525, 2016	Fagdep. 2016	Kapittel 0525, 2015	Fagdep. 2015
Arbeids- og sosialdepartementet	1 388	900	712	1 648
Barne- og likestillingsdepartementet	3 960	879	3 403	803
Helse- og omsorgsdepartementet	12 819	2 547	11 526	3 304
Justis- og beredskapsdepartementet	3 937	9 318	3 122	8 908
Klima- og miljødepartementet	7 038	2 010	7 901	2 221
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	23 774	1 956	26 705	1 527
Kunnskapsdepartementet	6 442	2 409	5 657	1 581
Landbruks- og matdepartementet	6 836	0	6 970	0
Andre	540	0	788	0
Sum	66 734	20 019	66 784	19 992

Resultatområde 470 lå under Barne- og likestillingsdepartementet i 2015 og Justis- og beredskapsdepartementet 2016

3.4 Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultat

Til tross for utfordringer knyttet til finansiering av driften til Fylkesmannen, løser vi pålagte samfunnsoppdrag på en god måte innenfor gitte rammer.

3.5 Andre forhold

Kongehuset

Det har vært 1 besøk fra Kongehuset i 2016. H.M. Dronning Sonja og H.K.H. Kronprinsesse Mette Marit besøkte Sandefjord Sjøpølplukkerlag 19. april 2016.

Oppdrag i forbindelse med Kongeparets 25-årsjubileum

Finne en innbygger i fylket som var født 17. januar 1991, som ble invitert til folkefest og jubileumskonsert for Kongeparet.

Vi fikk i oppdrag å finne 50 gjester fra Vestfold til kongeparets hagefest 1. september. Med hjelp fra kommunene fant vi gjester i fra hele fylket og fra alle samfunnslag som ble invitert til hagefesten.

Vi fikk i oppdrag å finne 5 skriveføre representanter fra fylket som skulle bidra til en jubileumsbok.

Alle oppdrag ble fullført med gode tilbakemeldinger.

Saksforberedelse i Ordens- og medaljesaker

Vi har forberedt 12 Ordens- og medaljesøknader. 11 søknader om Kongens fortjenstmedalje og 1 søknad om St.Olavs Orden.

Behandling av Krigsminnedaljesøknader fra kommunene

Det ble behandlet og tildelt 7 minnemedaljer i 2016.

Integrering av innvandrere

Vi gjennomførte en statsborgerseremoni i 2016. I tidligere år har seremonien for nye norske statsborgere vært holdt 2 ganger i året. I 2016 ønsket vi å øke antall påmeldinger, og byttet derfor til større lokaler å holde seremonien i. Det skulle åpne opp muligheter for flere til å komme ved å tilby alle barn i familiene om å være med. I 2016 var det registrert 382 nye norske statsborgere i Vestfold, og av disse var det 144 som meldte seg på statsborgerseremonien. Dette tilsvarer 37 % deltakelse, mot 24 % i 2015. Vi holder fast på at arrangementet holdes en gang i året, og neste er fastsatt til 15. oktober 2017.

4 Styring og kontroll i embetet

4.1 Redegjørelse for vesentlige forhold ved embetets planlegging, gjennomføring og oppfølging

Velferdsstatens forvaltning og administrasjon er under press, og det er et behov for å effektivisere offentlig sektor. Vi må løse dagens og morgendagens oppgaver stadig mer effektivt. I tillegg til å utnytte de digitale mulighetene må vi videreutvikle andre sider av virksomheten vår. Vi må balansere ressursbruken mellom daglige driftsoppgaver og utviklingsoppgaver.

Fylkesmannen skal gjennom digitalisering bidra til å sikre kostnadseffektive og brukervennlige tjenester både for eksterne og interne brukere. Økt digitalisering er et strategisk virkemiddel for å videreutvikle Fylkesmannen. IKT-avdelingen har i samarbeid med øvrige fylkesmenn være en pådriver for økt digitalisering. Vi gjennomfører og følger opp tiltak for å styrke informasjonssikkerheten.

I 2016 har vi fortsatt arbeidet med informasjonssikkerhet som den del av KMD og Difis satsing. Vi opplever stadig virusangrep. Et av angrepene hadde relativt stor spredning internt, men innen viktige data ble mistet eller kompromittert. Normaltilstand ble opprettet er noen timer. Det er nødvendig med overvåke brukere og gode tekniske løsninger for at slike hendelser skal minimaliseres.

4.1.1 Embetets risikostyring

Risikovurdering er en samlet prosess som består av planlegging, risikoanalyse og risikoevaluering. Dette handler om å identifisere farer og uønskede hendelser, analysere og evaluere risiko, og identifisere tiltak som kan redusere risikoen. Det har vært gitt informasjon og opplæring til alle avdelinger og embetet er kommet godt i gang med å bruke verktøyet Riskmanager i dette arbeidet.

Den enkelte fagavdeling skal aktivt bruke risikostyring som verktøy i sin mål- og resultatstyring. God risikostyring skal gi bedre måloppnåelse innenfor de budsjetttrammene som er stilt til disposisjon. Risikovurderingene skal relateres til mål- og resultatkravene og inngå som en integrert del av styringen. Der hvor det vurderes å være høy risiko skal risikoreducerende tiltak iverksettes. Det skal gjøres vurderinger av gjenværende risiko og om denne er akseptabel.

Den enkelte avdelingsdirektør skal gi tilbakemelding på foreløpig budsjettildeling for avdeling slik at embetet kan gi en samlet vurdering for embetet for det enkelte budsjettår. Vurderingene drøftes i ledergruppemøte. Eventuelle vurderinger av høy risiko for manglende måloppnåelse skal fremkomme i en skriftlig tilbakemelding.

Embetet har frist på seg til å sende overordnede riskovurderinger som ligger til grunn for embetets årlige planlegging innen 1. mars hvert år.

Overordnede risikoområder er beskrevet i overordnet virksomhetsplan for embetet. Alle ROS-vurderinger er unntatt offentlighet jf. Offentlighetsloven § 14.

4.1.2 Embetets internkontroll, herunder iverksatte tiltak

Fylkesmannen har et selvstendig ansvar for å innrette embetets systemer og rutiner for internkontroll og påse at nødvendige kontrolloppgaver blir utført. Risiko- og vesentlighetsvurderinger skal ligge til grunn.

Vi har i 2016 tatt i bruk Riskmanager som kvalitetssystem. Vi bruker alle tilgjengelige moduler (ROS-vurderinger, dokumentsystem, avviksbehandling, tiltak og rapporter).

Riskmanager har gitt oss et enhetlig og felles system hvor all informasjon er samlet på ett sted. Løsningen er svært brukervennlig og lett tilgjengelig for alle ansatte.

Det er stilt et krav til at alle statlige virksomheter med samlede utgifter eller inntekter over 300 mill kroner, skal vurdere bruk av internrevisjon. Vi har ikke utgifter eller inntekter i en størrelsesorden som gjør at vi har vurdert dette som hensiktsmessig. Vi viser til Difis arbeid på dette området og vil vurdere avrop på en fellesavtale på dette området ved en eventuell sammenslåing av embeter ifm ny fylkesmannsreform.

4.1.3 Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen i embetet

Bemannings og kompetansesituasjonen oppleves som god. Vi rekrutterer ansatte fra store deler av fylket. Det satses stort på miljøvennlig kollektivtransport i Vestfold og dekingen til arbeidsstedet i Tønsberg er i dag god.

En stor del av vår turnover er knyttet til naturlig avgang. Vi har nå 28 ansatte over 60 år som vil kunne gå av ved naturlig avgang de neste årene. Som en høykompetansevirksomhet har vi en god og naturlig spredning i aldersstrukturen. Lønnsnivået ved embetet oppleves som lavere enn i kommune, fylkeskommune og øvrige statlige virksomheter. Vi kan imidlertid tilby varierte og spennende arbeidsoppgaver som virker rekrutteringsfremmende. Et vedtak om ny fylkesmannstruktur kan få stor betydning for bemanningssituasjonen i embetet.

4.1.4 Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier)

Embetet har svært få eiendeler av verdi. Vi leier multifunksjonsmaskiner. Dette gjør at vi kan sikre en topp moderne utstyrsark til enhver tid, samtidig som vi slipper å binde opp kapital. Øvrig inventar og datautstyr kjøpes.

4.1.5 Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen og status for arbeidet med informasjonssikkerhet

Vi har hatt stedlig tilsyn fra Riksrevisjonen i 2016 uten vesentlige anmerkninger.

4.2 Rapportering av andre vesentlige forhold knyttet til personmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og lignende

Verneombudet velges for to år av gangen, og sitter som medlem i arbeidsmiljøutvalget (AMU). Utvalget deltar i planlegging og oppfølging av verne- og miljøarbeidet i virksomheten.

I 2016 hadde vi 6 møter i AMU. 4 ordinære møter og 2 ekstraordinære møter. I møtene behandles sykefravær, arbeidsmiljø og trivsel, IA-målsetninger mv. I 2016 var det valg av ny AKAN kontakt og utarbeidelse av ny AKAN-politikk. AMU fulgte opp rapport ifm årlig vernerunde og behandlet resultatet av medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført i 2016.

I samarbeid med Bedriftshelsen blir det gjennomført helsekontroller. Det er gitt tilbud om førstehjelpskurs og influensavaksine til alle ansatte. Bedriftshelsen har bistått med coachingsamtaler og fokussamtaler/oppfølgingsamtaler. De bistår også med råd og veiledning i enkeltsaker når det gjelder sykefravær. Fysioterapeut har bistått med arbeidsplasskartlegging og tilrettelegging for nyansatte. Bedriftsnavigator har gjennomført teamutviklingsprosess for en avdeling. Det ble utarbeidet verdikontrakt og undervisning innen tema "Coachende kollega".

Vi har ikke vurdert turnover i embetet som bekymringsfull. Allikevel er utskifting av medarbeidere, særlig i sentrale stillinger, alltid ressurskrevende. Uforutsett fravær kan sjelden erstattes av vikar og krever omdisponering av egne ressurser. Sykefraværet i 2016 var på 3,97 % som er under vår IA-målsetning på 4%.

Trygghet og tillit er nødvendige faktorer for å skape kultur for tilbakemelding. Vi jobber fortløpende med å ha en god tilbakemeldingskultur som et av tiltakene for en mer helsefremmende arbeidsplass.

Vi bruker Riskmanager som system for å kartlegge og følge opp risiko- og problemområder innen helse, miljø og sikkerhet. Det er utarbeidet en egen ROS-analyse innen HMS-området. Den enkelte medarbeider kan også bruke dette systemet til å varsle om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Varslingen kan gjøres anonymt dersom varsler ønsker dette.

5 Vurdering av framtidssikter

5.1 Forhold i og utenfor embetet som kan påvirke embetets evne til å løse samfunnsoppgaven på sikt

Ny fylkesmannsstruktur

Det er knyttet stor spenning til ny fylkesmannsstruktur og eventuell lokalisering av administrasjonssete i regionen. Vi støtter en BTV-løsning. Forholdene ligger godt til rette for at hovedadministrasjonen kan lokaliseres i Tønsberg.

Vi forbereder nå embetet på en stor omstilling. Arkivet er godt i gang med rydde i gamle dokumenter som skal avleveres til Statsarkivet i Kongsberg. Vi fikk avlevert ca 100 meter historiske papirarkiver i 2016. Dette arbeidet vil fortsette i 2017.

Våre møte- og konferanserommene er nå oppgradert for å kunne gjennomføre elektroniske møter med Skype for Business.

Våre IKT-systemer er klargjort på en slik måte at arbeidstakere i praksis kan sitte hvor som helst å ha full kontortilgang til alle våre systemer. Løsningen er plattformuavhengig og systemet kan med enkelhet utvides til å betjene et stort antall brukere.

Det er viktig at medarbeiderne blir godt ivarettatt under fusjonsprosessen. Risikoen for at vi kan miste vesentlig kompetanse er tilstede, og det er også fare for at organisasjonen bruker så mye tid og energi på fusjonsprosessen at det kan gå ut over produktiviteten.

Vergemålsordningen

Fylkesmannen ser store utfordringer mht til tildelingen på vergemålsområdet for 2017. Redusert bevilgning på dette området vil medføre at embetet ikke får oppfylt de målsettinger som er satt fra sentralt hold. Spesielt er dette urovekkende siden vergemålsområdet er et nytt fagfelt hos Fylkesmannen. Vergemålsreformen tok sikte på å bedre rettsikkerheten til noen av samfunnets svakeste grupper. Det er derfor høyst beklagelig at embetene ikke får tilført tilstrekkelig med ressurser slik at intensjonene med reformen undergraves.

Innsending av fullstendighetserklæringer og regnskap ved den årlige regnskapskontrollen har til nå vært papirbasert. SRF har jobbet med en digital skjema-løsning skal nå være på plass for regnskapsåret 2016, innlevering våren 2017. Regnskapene vil under gitte vilkår bli registrert rett på sak i vergemålsløsningen. Det er fremdeles usikkerhet knyttet til hvor mange verger som vil sende inn regnskapene digitalt. Vergene må årlig oppfordres til å sende inn vergeregnskapene digitalt. Dette vil effektivisere innregistreringen betydelig i embetes arkiver.

Vergemålsområdet er foreløpig unntatt fra digitale forsendelser. Ca 30 prosent av embetets post er knyttet til dette området. Det er derfor svært ønskelig at dette området gjøres mer digitalt enn i dag.

Samfunnsikkerhet

Fylkesmannen vil utvikle tilsynet innenfor samfunnsikkerhet og beredskap slik at det i større grad blir et helhetlig tilsyn. Erfaringen fra kommunene er at dette styrker forebygging og beredskap. Vestfold har også vært pilot for innføring av Nødnett til tilleggsbrukere. Arbeidet fortsetter i 2017. Til sist vil Fylkesmannen rette en særlig oppmerksomhet på behovet for å styrke sivilt-militært samarbeid i lys av nye sikkerhetspolitiske utfordringer. Fortsatt fremstår samarbeidet som mangelfullt og uten erkjennelse av behov for å redusere usikkerhet og overgangen mellom ulykker, terror og sikkerhetspolitiske trusler.

Vern, biomangfold og GIS

Frivillig skogvern: For å kunne trappe opp skogvernet i Vestfold fremover, i tråd med VØI, må kapasiteten til å jobbe med skogvern økes i avdelingen. (Foreløpig er ca. 1,6 % av den produktive skogen i Vestfold vernet som naturreservat). Tilsvarende må kapasiteten til Viken Skog økes.

GIS-kapasitet: Embetets kapasitet innen GIS-kunnskap er begrenset og svært sårbar. Dette kan skape store utfordringer mtp utarbeidelse av vernekart og innlegging av naturbase etc.

Biologisk mangfold og verneområder: Det er et kraftig og økende arealpress i de kystnære områdene av fylket. I tiden fremover vil det være behov for økt innsats med å ivareta det biologiske mangfoldet i disse områdene som er, fra naturens side, svært artsrike (for å unngå fragmentering og tap av leveområder for arter). Tilsvarende vil det være et økende behov for skjøtsel og tilretteleggingstiltak i verneområder som ligger nær tett befolkede områder.

Areal, vekst, klima og infrastruktur

Befolkningsveksten i Vestfold forventes å bli stor i årene som kommer, særlig i byene og kystnære områder.

Det er en utfordring at byene, samferdselsårer og flyplass er omkranset av landets beste jordbruksarealer, viktige nærturområder og verdifulle naturområder. Summen av nasjonale interesser vil legge begrensninger på det lokale selvstyret.

Ønskene om å etablere handelsvirksomheter og kontorbygg utenfor byene synes økende, særlig langs E18.

Byggepresset i strandsonen, representert ved antall dispensasjonssaker, forventes å holde seg på et høyt nivå.

Klimaet i Vestfold endrer seg. Det blir varmere, det blir mer ekstrem nedbør og havnivået stiger. Det blir en stadig viktigere oppgave for Fylkesmannen å påse at klimatilpasning er et premiss i arealplanleggingen. En arealforvaltning som forebygger klimaendringer er et satsingsområde.

Infrastrukturprosjekter i Vestfold

Det er store infrastrukturprosjekter under planlegging og bygging i Vestfold. Dette gjelder særlig Vestfoldbanen, ny E18, ny kryssing av Oslofjorden og ny fastlandsforbindelse fra Nøtterøy til Tønsberg. Prosjektene har potensial til å påvirke natur, landskap og jordvern i betydelig grad.

Ny jernbane fra Nykirke til Barkåker er under detaljplanlegging. Gjennom Larvik bygges ny E18. Ny fastlandsforbindelse fra Nøtterøy til Tønsberg er under konsekvensutredning. Bane NOR har anbefalt hvilke traseer for ny jernbane fra Tønsberg til Larvik som skal konsekvensutredes.

Flere av alternativene for ny fastlandsforbindelse fra Nøtterøy til Tønsberg er i konflikt med Ramsar-området Ilene naturreservat. Bane NORs anbefalte traseer for ny Vestfoldbane gjennom Tønsberg er svært konfliktfylte. Den ene av traseene vil kunne gi store, negative konsekvenser for Tønsberg bysentrum, og særlig for fremtidig byutvikling og boligbygging i og nær sentrum. Den andre traseen vil være i alvorlig konflikt med Ilene naturreservat. Det er også utfordringer knyttet til linjeføring gjennom byene Sandefjord og Larvik.

Samferdselssakene har stor lokalpolitisk oppmerksomhet, og skaper stort engasjement også i befolkningen. Fylkesmannen vil gi arbeidet med å ivareta nasjonale interesser i de store samferdselssakene høy prioritet.

Forurensning

Befolkningsvekst og betydelig næringsaktivitet i Vestfold påvirker saksmengden i forbindelse med forurensningsregelverket. Vi forventer økt saksmengde som førstinstans forurensningsmyndighet, særlig for arbeidet med industri, avfall, avløp og grunnforurensning.

Landbruk

Landbruksavdelingen er en liten avdeling, ca. 11 årsverk. I et større fylkesmannsembete vil den styrke seg å bli mindre sårbar som del av et større fagmiljø. Flere kommuner og mye større geografiske avstander vil gjøre at den nære kontakten med kommunene som vi har i dag må løses på en annen måte. Videre skal ulike kulturer bygges sammen. Det vil lette endringen at vi har samarbeid med embeter i aktuelle fylker som vi kan bli koblet til.

Ved siden av korrekt forvaltning vil vår faglige oppmerksomhet vil være rettet mot mulighetene og utfordringene knyttet til klimaendringer sammen med arealpress og foretaksstrukturen i landbruket. Hvordan bidra til å øke matproduksjonen bærekraftig, samtidig som det skal opprettholdes landbruk over hele landet hvor en utnytter det lokale ressursgrunnlaget best mulig.

Korrekt forvaltning og oppfølging av kommunene er kjerneoppgave. Selv med bare 13 personer og 11 årsverk klarer vi å ha å satse på næringsutvikling og være med prosjekter som Foregangsfylke, satsing på frukt og bær, etablering av biogassanlegg, bedre utnyttelse av skogen og IGW for å nevne noe. Utviklingsoppgavene gir oss innsikt i næringen som er viktig i formidlingen av politikken og løsningene av forvaltningsoppgavene.

5.2 Konsekvenser for embetets evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt

Planlegging, gjennomføring og oppfølging

I reglement for økonomistyring i staten skal alle virksomheter innenfor sitt ansvarsområde sikre at fastsatte mål og resultatkrav oppnås på en effektiv måte. For å sikre dette skal virksomhetene planlegge med både ettårig og flerårig perspektiv.

De økonomiske rammene til Fylkesmennene er i dag såpass uforutsigbare at det er vanskelig å planlegge i et flerårig perspektiv. Det er til dels store variasjoner i tildelingene fra ett år til et annet.

Det har nå vært foretatt kutt i bevilgningene gjennom flere år som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen. Dersom vi for ytterligere effektiviseringskutt, må det vurderes kutt i oppgaveporteføljen, for å unngå at å sette rettssikkerheten til enkeltgrupper i fare.

Omstilling, digitalisering og sentralisering

Den teknologiske utviklingen krever en ny tankemåte både for ansatte, ledere og de vi samhandler med. Vi opplever i dag noe vegring i forbindelse med denne omstillingen.

Vi opplever at vi får gode faglige råd fra våre leverandører som besitter høy kompetanse og som har oversikt over den raske utviklingen i markedet.

Det er et mål at offentlige etater, også fylkesmannsembetene, tar i bruk nye digitale løsninger i saksbehandlingen og i kommunikasjonen med innbyggerne. For at dette skal skje, er det ikke tilstrekkelig at løsningene finnes der, men det må også arbeides systematisk for at de skal tas i bruk. For mange privatpersoner og kommuneansatte er www.fylkesmannen.no vår «frontlinje». Nettsiden bør i mye større grad brukes til å veilede og påvirke brukere til å benytte digitale løsninger. Det er nødvendig med bedre kommunikasjon og mer samhandling mellom de som utvikler digitale løsninger og de som har kontroll over nettsiden.

Vårt sak og arkivsystem (Ephorte) skal etter planen sentraliseres og flyttes til ny server hos Fylkesmannen på Hamar i slutten av februar 2017. Det skal samtidig foretas en oppgradering til ny versjon. Dette er nødvendig for at vi skal kunne sende digitale brev til våre innbyggere. Det foregår parallelt en prosess via testsenter i Nordland med å teste Difis integrasjonspunkt for meldingsutveksling. Tidligere kjent som Difi sitt prosjekt om «meldingsutveksling i forvaltningen». Integrasjonspunktet vil erstatte dagens EDU, men løsningen har også større muligheter. Kommunenes elektroniske forsendelser via SvarUT skal på sikt gå til Difis løsningen i stedet for til Altinn. Dette ser ut til å være den teknologien som kan få orden på elektronisk korrespondanse både mot offentlige virksomheter, bedrifter og innbyggere. Det er svært ønskelig at også departementene knytter seg til Difis nye forsendelsessystem for digital post.

5.3 Andre forhold

Pasientjournaler

Vi støtter Helse- og omsorgsdepartementet sitt forslag til en ny nasjonal ordning som gjør at pasientjournaler både på papir og i elektronisk form og at allerede mottatte journaler kan overføres fra fylkesmennene og samles på et sted i landet.

Både dokumentasjonsbehovet og rettssikkerheten til pasientene styrkes betraktelig ved å samle pasientjournalene ett sted. Vi håper derfor på en snarlig løsning.

Vi foreslår også at arkivene etter kontrollkomisjonene for psykisk helsevern bør gå til Helsedirektoratet, og ikke til Fylkesmannen som i dag.

Godkjenning av utenlandske skilsmisser

Godkjenning av utenlandske skilsmisser (anerkjennelsesloven) håndteres i dag av det enkelte fylkesmannsembete. Dette er saker som krever mye kunnskap, erfaringsbakgrunn etc. og tar uforholdsmessig lang tid. Det vil være en stor fordel både med hensyn til ressursbruk og ikke minst ut fra rettssikkerhetshensyn at disse sakene sentraliseres og behandles av ett embete. Oslo- og Akershus peker seg i så måte ut siden dette embetet har brorparten av saken og sitter med den nødvendige kompetansen i dag.

Færder nasjonalpark

De største risikofaktorene for nasjonalparkområdet er:

- Overbelastning og svekkelse av de marine økosystemene grunnet klimaendringer, påvirkninger fra jordbruksproduksjonen og overbeskatning av arter.
- Oljeutslipp som følge av mulige skipshavarier
- Gjengroing av historiske, kulturbetingete naturtyper på landområdene. En stor del av det biologiske mangfoldet er knyttet til disse områdene.
- Brann som følge av uforsiktig brenning i skjærgården.

6 Årsregnskap

[Årsregnskap for Vestfold.pdf](#)

Ledelseskomentarer til regnskapet

Fylkesmannen er statens representant i fylket og har ansvar for å følge opp vedtak, mål og retningslinjer fra Stortinget og Regjeringen. Embetets samfunnsoppdrag er hovedsakelig gitt gjennom Fylkesmannsinstruksen, fastsett ved kgl. res 7. august 1981, endret ved kgl. res 10. november 1988 og 6. juli 1999, og Instruks for fylkesmannens og Sysselmannen på Svalbards arbeid med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering, fastsatt ved kgl. res. 19. juni 2015.

Styringen av fylkesmannsembetet bygger på at ansvaret for virksomheten er delt mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og oppdragsdepartementene.

KMD har det administrative etatsstyringsansvaret for fylkesmannen, i tillegg til å ha samordningsansvaret overfor de øvrige departementene som legger oppgaver til fylkesmannen. KMD har også rollen som fagdepartement på noen saksområder. Det enkelte fagdepartement har finansieringsansvaret for oppgaver innen eget saksområde. Likeledes har de direkte faglig instruksjonsmyndighet overfor fylkesmannen innen vedkommende departements saksområde. Den enkelte fagstatsråd er konstitusjonelt ansvarlig overfor Stortinget på sine fagområder hvor oppgaver er lagt til fylkesmannen, jf. *Fylkesmannsinstruksen*.

Fylkesmannen utfører også enkelte oppgaver for kongehuset og Stortinget. Fylkesmannen utfører fagoppgaver for elleve departementer og ti direktorater/tilsyn.

Grunnlaget for fylkesmannens arbeid ligger i de oppgavene som embetene skal løse i henhold til lover, forskrifter og særlige politiske prioriteringer i de årlige styringsdokumentene. Fylkesmannens faste og lovbestemte oppgaver beskrives i virksomhets- og økonomiinstruksen, mens tildelingsbrevet gir føringer for årlige prioriteringer og styringskrav.

Bevilgning og finansiering

Fylkesmannens faste oppgaver finansieres over det felles budsjettkapitlet 0525. Finansieringen skjer i hovedsak gjennom overføring av midler fra departementenes fagkapitler til kap. 0525 i tråd med gjeldende finansieringsordning for Fylkesmannen. Det fagdepartementet som har instruksjonsmyndighet på et område har også ansvaret for ressursituasjonen der. Dette ansvaret omfatter nye oppgaver som legges til fylkesmannen, men også endringer i eksisterende oppgaver, samt endringer i underliggende behov som for eksempel når flere klagesaker gjør at arbeidsmengden øker. Kontorer og støttefunksjoner som IKT, arkiv, personal, regnskap mv er en forutsetning for at arbeidsoppgavene kan utføres på de ulike fagområdene. Finansieringsansvaret til oppdragsgiverne omfatter således en forholdsmessig andel av administrative kostnader i fylkesmannsembetene.

Vurderinger av vesentlige forhold sammenlignet med fjoråret

Fylkesmannens samlede driftsutgifter (kap. 0525 post 01) er på kr 67 346 213 mot kr 67 812 644 i 2015. Hovedgrunnen er reduksjon av lønnskostnader.

Årsverk, lønn og sosiale utgifter

Gjennomsnittlig antall ansatte er 130 mot 132 i 2015. Reduksjonen på 2 stillinger fra 2015 skyldes en reduksjon av faste stillinger som er gjort ved naturlig avgang. Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter var på 85 130 184 i 2016 mot 85 608 814 i 2015. 130 ansatte utgjør totalt 115 årsverk (inkl kontorlærling). Kvinneandelen i embetet er nå 66,9 %. Det er liten økning sammenlignet med 2015. Arbeidsstokken er relativt stabil med turnover på 5,38 % i 2016.

Vurderinger av vesentlige forhold mellom tildeling og regnskap

Kap. 0525 post 01 driftsutgifter

Fylkesmannen har disponert kr 67 346 213 på posten for driftsutgifter i 2016. Korrigert for merinntektene under 3525 post 02 på 611 591 var det en mindre forbruk på kr 858 378 (1,3 %) i 2016 som søkes overført til 2017. Mindreforbruket skyldes hovedsakelig planlagte tiltak for å sikre budsjettmessig dekning for 2017 i forbindelse med omstilling av embetet. Det er 2016 foretatt investeringer ifm digitalisering og fremtidsrettede møte- og konferanserom. Denne utgiften vil bli belastet i 2017.

Kap. 0525 post 21 spesielle driftsutgifter

På post 21 hadde vi et forbruk på kr 17 465 744 og en inntekt på kr 17 459 614 korrigert for kr 1 227 000 i overførte midler fra 2015 gir dette et mindreforbruk på kr 1 220 870 som er overførbart til 2017. Midlene er knyttet til drift av Statens Park, foregangsfylke, Vestfold energiforum og andre prosjekter.

Mellomværende i statskassen var pr 31 des 2016 var kr 3 247 415. På samme periode i 2015 var beløpet kr 3 303 686, en reduksjon på kr 56 271.

Revisjonsordningen

Riksrevisjon er ekstern revisor og vil bekrefte årsregnskapet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d. Revisjonsberetningen er unntatt offentlighet fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen, men vil bli publisert på Fylkesmannens sider så snart dokumentet er offentlig.

Leders bekreftelse

Jeg bekrefter at:

Årsregnskapet gir et dekkende bilde av Fylkesmannens disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld som helhet per 31. desember 2016.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet R-115 og krav fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Per Arne Olsen (Sign)
Fylkesmann i Vestfold

Prinsippnote

Årsregnskap for Fylkesmannen er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten, fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 5 nov 2015. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og Virksomhets- og økonomiinstruks for Fylkesmannen fastsatt av KMD av 5. feb 2016. Instruksen er sist endret 21. des 2016, og ny instruks trer i kraft 1 jan. 2017.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt grunnleggende prinsipper for årsregnskap og regnskapsføring i staten nedfelt i bestemmelsenes punkt 3.4.2 og Stortingets bevilgningsreglement §§ 3, 4 og 13.

Oppstilling av bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Fylkesmannen har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som Fylkesmannen har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser Fylkesmannen står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post. Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kombinasjon av kapittel/post (belastningsfullmakter) vises også i kolonnen for samlet tildeling. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Note A viser forklaring av samlet tildeling utgifter på kap 0525.

Note B viser forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Oppstilling av artskontorrapporteringen

Oppstillingen omfatter en artskontooppstilling, en spesifikasjon av mellomværende med statskassen ved årets slutt. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall Fylkesmannen har rapportert til statsregnskapet på regnskapslinjenivå etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt til oppstillingen.

Spesifikasjon av mellomværende med statskassen vises fordelt på grupper av kontoer. Artskontoppstillingen viser følgende noter i tillegg til prinsippnote:

Note 1 - Innbetalinger

Note 2 - Lønn

Note 3 - Andre driftsutgifter

Note 4 - Finans

Note 5 - Utbetalinger

Note 6 - Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer fra staten

Note 7 - Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Note 8 - Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Sumlinjen "netto rapportert til bevilgningsregnskapet er lik i begge de to oppstillingene.

Grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Ettårsprinsippet: Regnskapet følger kalenderåret
- b) Fullstendighetsprinsippet: Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Kontantprinsippet: Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet
- d) Bruttoprinsippet: Utgifter og inntekter skal føres opp i budsjettet med brutto beløp

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet.

Kontoplan

Standart kontoplan blir benyttet til løpende bokføring.

Merverdiavgift, pensjon og arbeidsgiveravgift

Arbeidsgiveravgift blir ikke innbetalt, men regnskapsføres og rapporteres som utgift på Fylkesmannens kapittel og til inntekt på felleskapittel Folketrygden.

Fylkesmannen omfattes av nettoføringsordningen for merverdiavgift i staten. Dette innebærer at merverdiavgift ikke belastes driftsutgifter, men belastes felleskapitlet 1633 i statsregnskapet.

Pensjonstrekk på 2 prosent overføres ikke pensjonskassen, men dekkes over sentralt kapittel i statsbudsjettet.

Immaterielle eiendeler og anleggsmidler

Driftsmidler med anskaffelsesverdi over kr 30 000 og med antatt levetid over 3 år utgiftsføres i kontogruppe 47-49.

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er ikke inkludert poster i årsregnskapet som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader.

Statens konsernkontoordning

Fylkesmannen tilføres ikke likvider gjennom året. Fylkesmannen har en trekkrettighet på vår konsernkonto. Saldoen nullstilles på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2016

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merutgift (-) og mindretgift
0525	Fylkesmannsembetene - spes. driftsutgifter	21		A,B	1 227 000	17 465 744	-16 238 744
0225	Tiltak i grunnopplæringen - driftsutgifter	01			139 000	139 000	0
0225	Tiltak i grunnopplæringa - særskilde driftsutg	21			987 000	947 391	
0225	Tilskudd til oppl. av barn og unge i statl. asyl	64			14 870 000	14 413 841	
0225	Tilskudd til leirskoleopplæring	66			1 359 000	1 358 204	
0226	Spesielle driftsutgifter	21			6 777 494	6 693 114	
0226	Kvalitetsutvikling i grunnskolen - videreutdan	22			380 000	380 000	
0231	Utviklingstiltak barnehage	21			7 589 091	7 373 514	
0231	Barnehager - Tilskudd til svømming i barneha	70			604 713	604 713	
0341	Den norske kirke og andre tros- og livssynssai	70			Åpen fullmakt	8 298 232	
0451	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredsl	01			588 000	588 000	
0469	Vergemålsordningen - driftsutgifter	01			9 163 040	9 163 040	
0469	Vergemålsordningen - spes. driftsutgifter	21			Åpen fullmakt	8 014 344	
0470	Fri retts hjelp - driftsutgifter	01			Åpen fullmakt	7 102 468	
0500	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	21			1 047 611	1 047 611	
0525	Fylkesmannsembetene - driftsutgifter	01		A,B	67 593 000	67 346 213	246 787
0571	Rammetilskudd til kommuner - spes. driftsutg	21			1 300 000,00	1 300 000	
0621	Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inklude	21			1 981 140,00	1 981 140	
0621	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte	63			5 921 433,00	5 921 433	
0714	Folkehelse - Spesielle driftsutgifter	21			155 800,00	155 800	
0734	Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustiltal	01			Åpen fullmakt	2 344 103	
0734	Tvungen psykisk helsevern	70			Åpen fullmakt	43 087	
0761	Tilskudd forvaltet av sosial-og helsedirektorat	21			699 600,00	699 600	
0761	Omsorgstjeneste - Kompetanse og innovasjon	68			16 004 400,00	16 000 556	
0762	Primærhelsetjeneste - forebyggende helsetjene	60			900 000,00	900 000	
0762	Forebygging av uønsket svangerskap og abort	73			375 000,00	375 000	
0765	Psykisk helse og rusarbeid - spesielle driftsutg	21			512 600,00	512 600	
0765	Psykisk helse og rusarbeid - kommunale tjene	60			6 575 400,00	6 245 262	
0765	Psykisk helse og rusarbeid - rusarbeid	62			22 340 000,00	22 340 000	
0781	Forsøk og utvikling mv - spes. driftsutgifter	21			Åpen fullmakt	10 974	
0783	Personell - spes. driftsutgifter	21			645 000,00	645 000	
0840	Tiltak mot vold og overgrep - Spesielle driftsu	21			150 293,00	150 293	
0854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet - spes. drifts	21			1 703 123,00	1 703 123	
0854	Kommunalt barnevern	60			30 730 000,00	30 730 000	
0858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet - Spe	21			92 716,00	92 716	
1144	Miljørettet prosjektarbeid m.m.	77			200 000,00	196 376	
1410	Miljøovervåking og miljødata	21			814 400,00	814 400	
1420	Miljødirektoratet - driftsutgifter	01			10 000,00	10 000	
1420	Miljødirektoratet - spes. driftsutgifter	21			1 350 000,00	1 350 000	
1420	Statlige vannmiljøtiltak	22			835 000,00	835 000	
1420	Klima, naturmangfold og forurensning- oppd	23			1 080 900,00	1 080 900	
1420	Tiltak i verneområder	31			995 000,00	995 000	
1420	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt	72			100 000,00	29 857	
1420	Forebyggende og konfliktdempende tiltak i ro	73			10 000,00	10 000	
1420	Friluftsmål	78			2 825 000,00	2 825 000	
1420	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturt	82			3 090 000,00	2 977 332	
1425	Tilskudd til fiskeformål	70			340 000,00	340 000	
1425	Tilskott til viltføremål	71			150 000,00	150 000	
1633	Nettoordning for mva i staten	01			0	3 845 422	
Sum utgiftsført					212 984 754	258 545 403	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merinntekt (-) og mindreinntekt	
3525	Inntekter ved oppdrag	01		0	17 459 614	-17 459 614	
3525	Ymse inntekter	02		0	611 591	-611 591	
5605	Renter av alm. Fordringer	83		0	487	-487	
5309	Tilfeldige inntekter, ymse	29		0	500 092		
5700	Arbeidsgiveravgift	72		0	10 160 180		
Sum inntektsført					0	28 731 963	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						229 813 439
Kapitalkontoer						
60067501	Norges Bank KK /innbetalinger					22 356 357
60067502	Norges Bank KK/utbetalinger					-252 226 067
715207	Endring i mellomværende med statskassen					56 271
Sum rapportert						0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)				31.12.2016	31.12.2015	Endring
715207	Mellomværende med statskassen			-3 247 415	-3 303 686	56 271

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Virksomhet: AI - Fylkesmannen i Vestfold

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
052501	-131 000	67 724 000	67 593 000
052521	1 227 000		1 227 000
xxxxxx			0
xxxxxx			0

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0525 01		246 787		246 787	611 591			858 378	3 379 650	878 378
0525 21		-16 238 744		-16 238 744	17 459 614			1 220 870	[5% av årets tildeling i note A]	1 220 870
*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.										

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Fullmakten til å overskride driftsbevilgningen på kap. 525 post 01 med inntil 2% av bevilgningen på posten mot tilsvarende merinntekter på kap. 3525, post 02. Jf Bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd nr. 1 og Finansdepartementets R-110/2013, pkt 2.4.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgningen på kap. 525 post 21 mot tilsvarende merinntekt på kap. 3525 post 01, jf Romertallsvedtak II Prop. 1S (2015-2016). Videre fullmakt til å nettoføre refusjoner av utgifter til fellestjenester på kap. 525 post 21 hvor embetet samordner utgiftene, jf Romertallsvedtak VII i Prop. 1S (2015-2016)

Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5% av bevilgningen på kap 0525 post 01/post 21, når dette er ledd i rutinemessig fornyingsprosess. Finansdepartementets rundskriv R-110/2013, pkt 2.5 og 2.6.

Salgsinntektene bokføres som inntekt i kontoklasse 3 på bevilgningsregnskapet på post 01 eller 21, slik at det er mulig å kontrollere at grensen på 5% ikke blir overskredet.

Fylkesmannens ubrukte bevilgning på kapittel/post 0525.01 beløper seg til kr 878 378,-. Beløpet er under grensen på 5 % og kan som mulig overføres til neste budsjettår. Beløpet som står på kapittel/post 0525.21 kan overføres i sin helhet da stikkordet "kan overføres" er knyttet til kapittel og posten. Beløpet inngår i beregningen av mulig overførbart beløp til neste år.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2016

	Note	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	2 743 000	4 049 593
Salgs- og leieinntekter	1	15 328 205	15 269 145
Andre inntekter	1	0	0
<i>Sum inntekter fra drift</i>		18 071 205	19 318 738
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	85 130 184	85 608 814
Andre utbetalinger til drift	3	42 743 560	41 897 628
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		127 873 744	127 506 441
Netto rapporterte driftsutgifter		109 802 539	108 187 703
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	-67	-245
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		-67	-245
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	764 033	929 231
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		764 033	929 231
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		764 100	929 476
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	333 949	82 353
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		333 949	82 353
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	126 062 137	110 219 504
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		126 062 137	110 219 504
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		166 629	170 359
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		10 160 180	10 278 380
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		3 845 422	3 490 177
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-6 481 387	-6 958 562
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		229 813 439	212 295 768

Oversikt over mellomværende med statskassen **

Eiendeler og gjeld	2016	2015
Fordringer	0	0
Kasse	0	4 000
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-3 247 415	-3 307 686
Skyldige offentlige avgifter	0	0
Annen gjeld	0	0
Sum mellomværende med statskassen	8	-3 247 415

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

** Spesifiser og legg til linjer ved behov.

Kontrollsum:

229 813 439

229 813 439

0

Virksomhet AI - Fylkesmannen i Vestfold**Note 1 Innbetalinger fra drift**

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
<i>Sum innbetalinger fra gebyrer</i>	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra statlige virksomheter	2 525 500	4 049 593
Tilskudd fra kommunale og fylkeskommunale etater	212 500	0
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser	5 000	0
<i>Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>	2 743 000	4 049 593
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekt tjenester, avgiftsfri	42 140	69 194
Inntekter fra salg av oppdrag, avgiftfri	12 799 660	13 487 602
Inntekter av oppdrag, utenfor avgiftsområdet	1 916 954	745 329
Tilfeldige inntekter	333 645	738 188
Leieinntekt fast eiendom, unntatt avgiftsplikt	235 806	228 832
<i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i>	15 328 205	15 269 145
<i>Andre innbetalinger</i>		
<i>Sum andre innbetalinger</i>	0	0
Sum innbetalinger fra drift	18 071 205	19 318 738

Virksomhet: AI - Fylkesmannen i Vestfold

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	70 157 508	70 924 253
Arbeidsgiveravgift	10 160 180	10 278 380
Pensjonsutgifter*	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-2 330 157	-2 720 744
Andre ytelser	7 142 653	7 126 924
Sum utbetalinger til lønn	85 130 184	85 608 814
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.</i>		
Antall årsverk:	115	116

Antall årsverk er i henhold til SAP-rapport for hele 2016 inkludert ansatte i permisjon og med fravær over 1 dag

Andre ytelser gjelder innkjøp til kantinen i Statens Park (kr 2,4 mill)

og honorarer til eksterne bl.a. sensorer, kontrollkomisjonene, styrer, råd og nemnder

Virksomhet: AI - Fylkesmannen i Vestfold

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	7 925 560	7 866 250
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	86 379	632 723
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	6 715 400	6 899 316
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	864 830	512 290
Mindre utstysanskaffelser	104 333	201 731
Leie av maskiner, inventar og lignende	166 460	251 781
Kjøp av fremmede tjenester	17 561 631	15 981 887
Reiser og diett	2 658 493	2 740 580
Øvrige driftsutgifter	6 660 474	6 811 072
Sum andre utbetalinger til drift	42 743 560	41 897 628

Kjøp av fremmede tjenester:

1,1 million er utbetalinger fra vårt driftskapittel 0525.01.

Resterende er fri rettshjelp 7 mill, godtgjøring verger 6,9 mill og andre utbetaliener fra belastningsfullmakter og prosjekter

Virksomhet: AI - Fylkesmannen i Vestfold

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	-67	-245
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	-67	-245

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	0
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	0

Virksomhet: AI - Fylkesmannen i Vestfold

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	764 033	929 231
Sum utbetaling til investeringer	764 033	929 231

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Virksomhet: AI - Fylkesmannen i Vestfold

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2016	31.12.2015
Renteinntekter	487	75
Tilfeldige og andre inntekter	333 462	82 278
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	333 949	82 353

Tilfeldige og andre inntekter er tilbakebetaling fra kommunene av ubrukt tilskudd fra tidligere år

Virksomhet: AI - Fylkesmannen i Vestfold

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2016	31.12.2015
Tilskudd til kommuner	106 244 311	90 986 328
Tilskudd til fylkeskommuner	4 177 169	4 291 836
Tilskudd til private	1 785 351	1 438 270
Tilskudd til organisasjoner	13 169 708	12 806 820
Tilskudd til statsforvaltningen	685 598	696 250
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	126 062 137	110 219 504

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2016	31.12.2016	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	329 704	0	329 704
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	329 704	0	329 704
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-2 345 731	0	-2 345 731
Skyldig skattetrekk	-3 247 415	-3 247 415	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-554 708	0	-554 708
<i>Sum</i>	-6 147 854	-3 247 415	-2 900 439
Sum	-5 818 150	-3 247 415	-2 570 735

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
<i>Aksjer</i>							
<i>Selskap 1</i>							
<i>Selskap 2</i>							
<i>Selskap 3</i>							
Balanseført verdi 31.12.2016							0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

Annen kortsiktig gjeld er fakturaer med dato i 2016 som er bokført i 2017